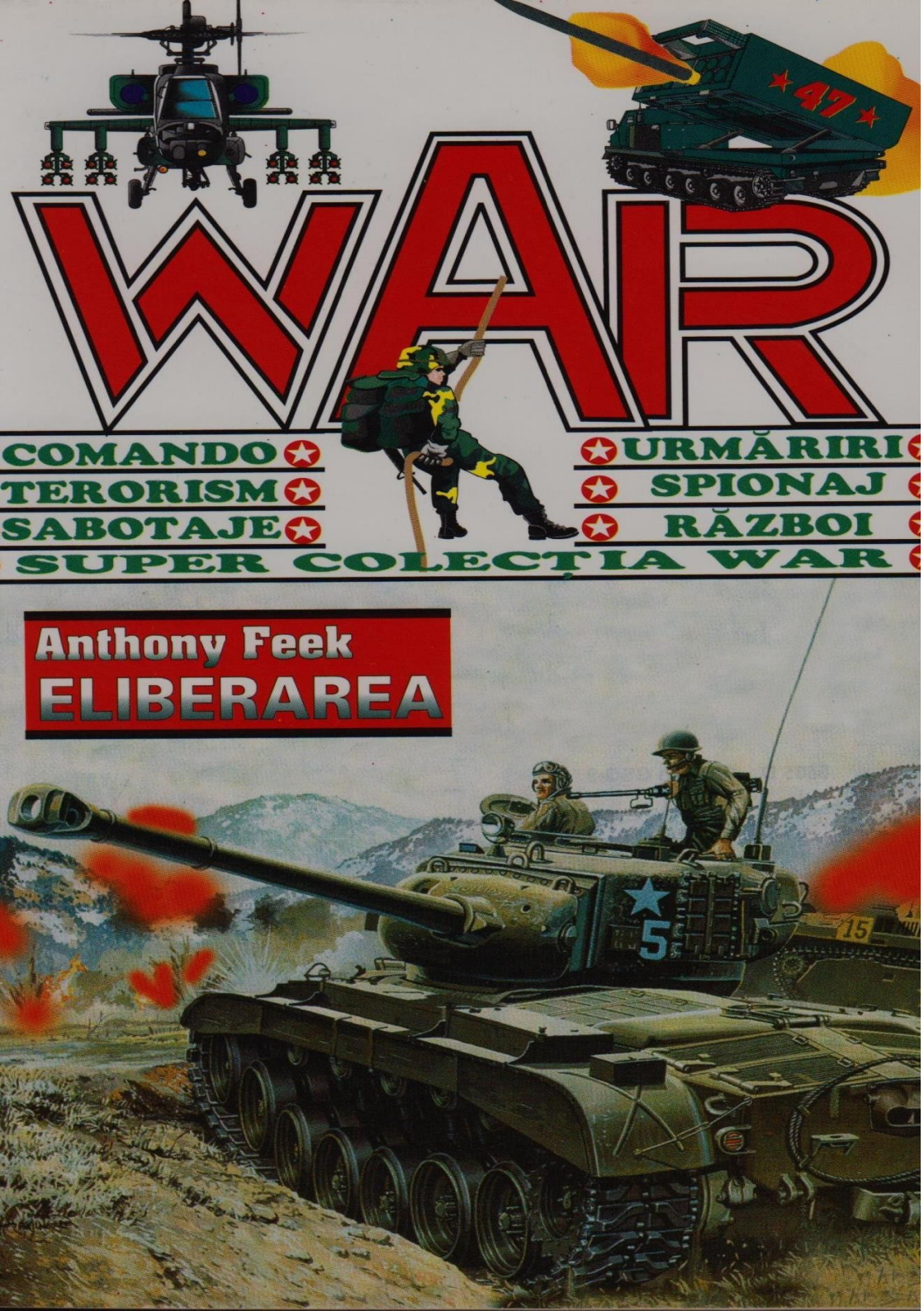
WAR
COMANDO
TERORISM
SABOTAJE
URMĂRIRI
SPIONAJ
RĂZBOI
SUPER COLECȚIA WAR
Anthony Feek
ELIBERAREA

Colecţia „WAR”
47

ANTHONY FEEK

ELIBERAREA

Traducere de OANA POPUŢOAIA

EDITURA Z
1997

CAPITOLUL I

De la opt dimineaţa, soarele napolitan de august pârjolea oraşul. Razele lui fierbinţi cădeau peste străzile acoperite şi acoperişurile încinse la maximum. În biroul său, lac de sudoare, maiorul Gripping visa la butoaie întregi cu bere rece, ca pe vremea frumoaselor timpuri de la garnizoana din Dunde.

— Sunt demult acolo, sergent? întrebă el.

— Tocmai au sosit, domnule maior, răspunse sergentul Burke. Aştept ordine! Cu un gest nervos, maiorul îşi şterse sudoarea ce-i şiroia pe faţa congestionată.

— Despre ce ordine vorbeşti? N-am să-ţi dau nici un ordin. Este problema căpitanului Rice. Nu mă priveşte pe mine. A fost anunţat?

— Va fi, domnule maior!

— Şi de ce nu chiar acum?

Sergentul Burke îşi subţie buzele.

— Trebuie să stea în cameră din cauza unei uşoare indispoziţii, domnule maior, dar cred că până după-amiază îşi va relua serviciul.

Gripping scoase un sunet care spunea mult despre ceea ce credea el în legătură cu indispoziţia căpitanului Rice. Privirea lui răzbătea greu printre sprâncenele stufoase. Se îndreptă prin fereastra deschisă a biroului către padocul din fundul curţii cazărmii pustie şi sufocantă precum Sahara. Sub acoperişul din cărămidă roşie stăteau doisprezece bărbaţi, lângă raniţele făcute morman. Se coceau probabil de căldură în padocul încins ca un cuptor, dar rămâneau acolo, plimbându-se de colo până colo cu mâinile în buzunare, făcându-şi vânt cu beretele şi amăgindu-se cu umbra făcută de acoperiş.

— Şi totuşi, trebuie să se ocupe cineva de ei, continuă maiorul. Uite ce ai să faci, sergent! Te duci la popotă şi le spui celor de acolo să le dea o masă substanţială! Apoi te duci la Rice şi îi spui că echipajul special tocmai a sosit. Dacă asta nu ajunge să-l dai jos din pat, ai permisiunea mea să-i dai foc la saltea!

— Am înţeles, domnule maior!

Sergentul Burke salută şi ieşi. În timp ce traversa curtea spre padoc, avu senzaţia că un torent de lavă fierbinte i se revărsa peste umeri. Grăbi pasul spunând că acela era sfârşitul, că o să moară acolo, prăjit de-a binelea. Cei doisprezece din echipajul

special îl priveau cum vine spre ei. Unii se aşezaseră pe raniţă, alţii direct pe pământ, absorbiţi de spectacolul oferit de acest sergent scund, care traversa curtea la ceasurile două ale după-amiezii, părând că se topeşte la fiecare pas.

Când Burke ajunse într-un sfârşit la padoc, fu întâmpinat de aplauze şi fluierături admirative. Sergentul avea prea mult simţ al umorului ca să se supere. În plus, ştia din experienţă că nu-i bine să te pui cu nebunii din trupele de comando, mai ales dacă nebunii erau francezi.

— *O.K., boys!* salută el cu un zâmbet larg ce-i brăzdă faţa acoperită de transpiraţie. *Sergeant Don Burke! De you speak english*?[1]

S-au desprins trei. Unul dintre ei purta pe umăr însemnele de sergent, un altul de caporal, iar al treilea mesteca gumă.

— Sergent Gonzales!

— Caporal Genin!

— Soldat Calmat!

— Nu ştiu ce-o să facem cu voi, spuse Burke în limba lui maternă, însă până una-alta, o să mâncaţi ceva. Veniţi cu mine!

Sergentul Gonzales traduse cuvintele lui Burke, ceea ce avu darul să-i transforme pe soldaţi în nişte puşti de şcoală care au scăpat în recreaţie.

— Aşa fac mereu? întrebă îngrijorat Burke.

— A, nu, astăzi aveţi noroc, răspunse calm Gonzales. Sunt puţin obosiţi din cauza căldurii şi a călătoriei!

Burke deschise gura, îl privi pe Gonzales cu un aer meditativ, apoi, dăunând din cap, porni din nou curajos prin arşiţă, urmat de grupul francezilor învioraţi de perspectiva mesei.

Erau la desert când căpitanul Rice pătrunse vijelios în sala de mese. Înalt, osos, smead, cu o mică mustaţă deasupra buzelor şi ţinând la subsuoară o cravaşă[2] dintr-o nuia flexibilă de bambus, lăsă să alunece peste ostaşi o privire în care mai stăruiau încă aburii whisky-ului. Aceştia au luat automat poziţia de drepţi.

— Pe loc repaus prieteni, spuse el într-o franceză excelentă, după ce-i analiză câteva secunde. Terminaţi-vă merele! N-am mâncat niciodată ceva mai bun decât un măr italienesc! Dar aş

[1] Sergent Don Burke, vorbeşte cineva englezeşte?

[2] Tradiţia cere ca ofiţerii britanici din trupele de uscat să poarte la subsuoară o cravaşa, (stik); subofiţerii şi gradaţii au dreptul doar la un bastonaş (lemn, trestie, bambus) dar şi acesta cu măciulie ornamentală, (n. tr.).

da bucuros toate merele din blestemata asta de ţară pentru o felie de pepene din grădina mea de la Stoke!

După care se lăsă să cadă pe scaun la capătul mesei lungi.

— Trebuie să fie şi vreun gradat sau doi printre voi. Ce aşteaptă ca să se prezinte?

Îşi reţinu un căscat, şi un licăr obosit îi trecu pe sub pleoapele grele de somn.

— Sergent Gonzales! Compania a treia. Comandantul echipajului special al batalionului 1 de şoc.

— Genin! Compania a treia.

— Staţi jos, spuse Rice uitându-se cu ochi de cunoscător la cei doi vlăjgani ce stăteau drepţi la zece paşi de el.

Caporalul mai avea încă în mână un cotor de măr, în timp ce sergentul şi-l înfundase pe al său în buzunar.

— Bine, bine! continuă Rice dându-se mai departe ca să facă loc celor doi pe bancă. Aţi văzut pe cineva de când sunteţi aici?

— La aerodrom am fost luaţi în primire de un plutonier major. Ne-a urcat într-un camion care ne-a lăsat la cazarmă, domnule căpitan. Majorul n-a scos o vorbă. Şi nici cel de la volanul camionului. Am fost întâmpinaţi de sergentul Burke. În afară de el şi de bucătar n-am mai vorbit cu nimeni.

— Şi nu v-a vorbit nimeni despre mine? zâmbi Rice. Cred că n-o să vă ajungă timpul să auziţi toate porcăriile care se spun pe seama mea. În orice caz, în afară de faptul că-mi place cam mult whiskyul nu trebuie să credeţi un cuvânt!

În acel moment uşa se întredeschise şi în deschizătura ei apăru bustul sergentului Burke.

Cu ochiul care i se vedea de sub beretă se uită pe furiş la căpitan, după care analiză atent tot ce se afla pe masă.

— Nu este whisky, Burke, îl ajută Rice. Încetează să mai faci pe îngerul păzitor. Mă întreb ce m-aş face fără dumneata. Probabil aş dormi şi acum după ultima beţie. Dispari, sergent! urlă el pradă unei furii bruşte. Dispari şi du-te să-i spui puritanului de Gripping că sunt în regulă şi că „Frenchies” din echipa specială au fost încântaţi să mă cunoască!

Burke dădu încurcat din cap şi dispăru.

— Vă întrebaţi probabil cum de generalul Ashton va dat soarta pe mâinile unui beţivan, continuă Rice; am să vă lămuresc într-una din zile astea când mă vor degrada şi voi ajunge sergent sau chiar caporal.

Un zâmbet amar îi apăru în colţul gurii.

— Dar nu înainte! Deocamdată mai sunt căpitan încă, în prea

onorabila armată a Maiestăţii Sale! Şi vom face treabă bună împreună, cu condiţia ca timp de o săptămână să nu beau decât apă!

Rămaşi fără grai, cei zece oameni ce se opriseră din mâncat se uitau la ofiţeri cu priviri în care surpriza şi amuzamentul se amestecau cu nedumerirea.

— Ce-i cu tipul ăsta? şopti Costelano, zis şi Tuciuriul din cauza originii sale ţigăneşti. Este prima dată când văd un ofiţer englez. Credeam că ei nu beau decât ceai.

— Nu trebuie să te iei după asta, răspunse Calian, un pur produs al Coastei de Azur, scund, uscăţiv şi permanent agitat Presimt că la cafteală e neîntrecut.

Bucătarul, un zdrahon blond, cu faţa plină de pistrui, îşi făcu apariţia împingând un cărucior cu pahare, felii de chec şi două termosuri din care răzbătea o vagă aromă de cafea.

— Asta-i tot ce-am găsit, dom’ căpitan, rosti el cu un accent de londonez neaoş. Dacă nu vă place, arunc totul la porci; însă ar fi mai bine să vă placă. Checul este uscat şi cafeaua e de ieri, însă am dres-o!

— Să nu le văd! bombăni Rice. Dă-mi un pahar; am chef de cafea!

În timp ce soldaţii teribil de încântaţi de acest supliment neaşteptat, înfulecau prăjitura şi cafeaua călduţă, căpitanul, vădit înviorat, conversa cu Gonzales şi cu Genin.

— Nu ştiu cât timp veţi rămâne aici, spuse el. Însă în orice caz, luaţi-vă gândul că vă veţi distra sau îmbogăţi panoplia de turist cu scene din viaţa napolitană sau cu o noapte de dragoste în braţele unei *bella ragazza*! Mai exact, consideraţi-vă prizonieri în această cazarmă. Cred că aţi fost preveniţi de altfel, nu?

Gonzales mişcă afirmativ din cap.

— Este exact ceea ce au considerat şi şefii noştri că trebuie să ştim, domnule căpitan!

Rice oftă.

— O „punere la secret” nu e nicicând plăcută, continuă el. Cel puţin veţi avea ocazia să cunoaşteţi confortul cazărmilor fasciste. Oricum, să sperăm că situaţia nu se va prelungi la infinit. Am impresia că oamenii voştri nu sunt dintre aceia pe care poţi să-i ţii sechestraţi prea mult timp!

— Dacă-mi permiteţi, domnule căpitan, interveni caporalul Genin, ceva îmi spune că n-o să facem prea mulţi purici la Neapole. Simt, miros că se pregăteşte un eveniment important.

— Eşti cumva ghicitor în viaţa civilă, caporale?

Genin se înroşi şi schiţă un zâmbet palid. Acest combatant neîntrecut pe câmpul de luptă era timid precum un puşti la prima întâlnire în viaţa de zi cu zi. Cei o sută optzeci de centimetri pe care îi avea, numai muşchi şi oase, se topeau precum gheaţa de îndată ce se simţea ţinta privirilor cuiva. Licenţiat în litere, oprit de război în cursa sa către o catedra universitară, acest atlet care traducea Bacon în timp ce înmuia un corn în cafeaua de lângă el, era incapabil să pronunţe zece cuvinte fără să se bâlbâie sau să se înroşească precum, o fată de pension.

Sergentul Gonzales sări imediat în ajutorul subordonatului său încurcat.

— Ceea ce a spus caporalul, exprimă părerea noastră, a tuturor, domnule căpitan. Am înţeles că o acţiune de anvergură este iminentă. Dar ce căutăm noi la Neapole, ce înseamnă recrutarea a doisprezece oameni dintr-un batalion, ce înseamnă la urma urmei această severă „punere la secret” a noastră însemnând ataşarea la un grup al armatei britanice; toate astea constituie pentru noi un mister pe care nu ne stă în puteri să-l dezlegăm!

— Dar o părere cât de mică trebuie să aveţi, nu-i aşa?

— Mărturisesc că nu, domnule căpitan!

— Nici eu, declară Rice. După memoria mea de ofiţer, este pentru prima dată când o duzină de soldaţi francezi vin să se alăture unei divizii britanice aeropurtate! Ce vrea să însemne asta? Doisprezece soldaţi venind în ajutorul a opt mii? E cam ciudat, sergent, nu-i aşa?

— La început trebuia să fim douăzeci, domnule căpitan, dar nu s-au găsit decât doisprezece care să îndeplinească condiţiile cerute!

Caporalul Genin deschise gura. Privirea lui o întâlni pe cea zeflemitoare a lui Rice. Înghiţi în sec şi, roşu ca racul, scotoci în buzunar după ţigări.

— În sfârşit, reluă ofiţerul. În ceea ce mă priveşte, sarcina mea e să vă întâmpin – ceea ce am şi făcut – apoi să vă conduc spre camera voastră – ceea ce voi face! Restul îl priveşte pe comandantul Farrell. Îl veţi cunoaşte mâine. Un singur ordin, sergent! Încuiaţi uşa şi nu o deschideţi decât când vi se aduc gamelele. Nici un alt contact cu exteriorul. Nici măcar umbrele voastre nu au voie să se profileze pe pietrişul curţii. Înţeles?

— Înţeles, domnule căpitan!

Strânşi în jurul mesei lungi, fumând sau mestecându-şi ultimele firimituri de chec, soldaţii ascultau cu atenţie această

conversaţie pe care micul Calmat le-o traducea cu voce joasă.

— Eu nu pot să-i înghit pe englezii ăştia de când cu Dunkerque[3], mormăi Costelano încruntând din sprâncene.

Calian, cu gura plină, îl măsura cu mirare.

— Ai fost acolo? întrebă el.

— Unde?

— La Dunkerque!

— Nu. Nu mă mobilizaseră încă. Aveam numai optsprezece ani! Când nemţii au vrut să mă înroleze în STO[4] mi-am luat tălpăşiţa la verii mei în Algeria.

— Ei bine, ăştia nu erau la Dunkerque!

— Ce?

— Tu vorbeşti de anii patruzeci, bătrâne! În patru ani se schimbă multe. Inglişii de acum aveau anii tăi în momentul Dunkerque-ului şi mai mergeau încă la şcoală. Ăştia din patruzeci şi patru, sunt tinerele vlăstare!

Tuciuriul se uită chiorâş la Calian şi bombăni încăpăţânat.

— Şi totuşi, pe englezi ăştia nu pot să-i sufăr.

— Gura! ordonă sever Calmat. Nu mai aud ce-şi spun.

În jurul mesei se făcu din nou linişte şi privirile se aţintiră iarăşi asupra lui Gonzales, asupra lui Genin şi a căpitanului Rice care desfăcea tacticos o gumă.

— Cum se prezintă oamenii dumitale, sergent?

— Unul şi unul, domnule căpitan.

— Cei mai buni din batalion, presupun.

— Dacă ăsta ar fi fost criteriul, am fi fost tot batalionul aici.

Rice zâmbi. Înfulecă lamela mentolată şi pentru prima dată privi de-a dreptul cele zece feţe care se uitau la el cu aroganţă.

„Măi, măi, francezii ăştia, medită el. Iată deci, câteva exemplare din descreieraţii care au cucerit insula Elba[5]. Mutre de piraţi, priviri de ulii. Oare din cauza soarelui au feţele de corsari atât de bronzate, ori sunt din nişte insule puţin mai îndepărtate?

---

[3] Localitate de pe ţărmul francez al Canalului Mânecii unde s-a scris şi încheiat cel mai dramatic episod al scurtei campanii din vara anului 1940: catastrofala evacuare a Corpului Expediţionar Britanic care risca să fie distrus ori capturat de Wehrmacht; atunci au fost evacuate şi unităţi franceze, prinse în aceeaşi pungă, prioritate acordându-se celor engleze, de unde şi anumite resentimente.

[4] Organizaţie care se ocupa cu recrutarea forţei de muncă destinată Germaniei naziste.

[5] Spectaculoasa acţiune de comando efectuată înaintea debarcării, la 15 august 1944, a Forţelor Franceze libere în Provence (sudul Franţei).

Îndrăzneală în alură, insolenţă în ţinuta neglijentă, orgoliu chiar şi în tăcere. Bandiţii ăştia ar fi în stare să distingă tot ce le iese în faţă, cu Marseilleza pe buze”.

Mestecându-şi guma, Rice se uita în treacăt la Gonzales care îl privea cu atenţie.

— Dacă Cecil B. de Mille[6] îi descoperă într-o zi pe băieţii dumitale le pune Dumnezeu mâna în cap.

Ceva în fizionomia sergentului îl făcu să înţeleagă că Cecil B. de Mille nu îi era prea cunoscut; aşa încât o coti rapid:

— Spune-mi, sergent, fără să trădezi secrete militare, cum şi când a început istoria voastră?

— Care istorie, domnule căpitan?

— Cum care! Transferarea voastră provizorie la divizia Ashton!

Gonzales reflectă câteva secunde.

— Aproape imediat după eliberarea insulei Elba, domnule căpitan. Eram în repaus. La Calvi… Era mai exact 2 august…

La doi august, câteva zile după vizita memorabilă a generalului Lattre de Tassigni[7] care a inspectat batalionul de şoc, acesta din urmă a părăsit Calvi şi s-a deplasat în direcţia Cutoli, Corticcchiato, o zonă muntoasă la vreo douăzeci de kilometri de Ajaccio, capitala insulei Corsica.

— Pe mine, toate deplasările astea din loc în loc mă scot din fire, comentă un soldat Nici nu te instalezi bine într-un loc şi trebuie să pleci. Adio dormitor, adio cantină, fetiţe şi cârciumi! Nu m-ar mira să se lase şi de data asta cu o mică încurcare de forţe.

Nimeni nu l-a contrazis. Într-adevăr de mai multe săptămâni, soldaţii simţeau că se pregăteşte ceva, iar discursul pe care generalul l-a ţinut batalionului adunat pe platoul din faţa cazărmii, nu a făcut decât să le întărească presupunerile lor şi ale gradaţilor.

În ziua de patru, în timp ce se plictiseau în pădurea de castane unde le era instalată tabăra, o notă ultrasecretă de la Marele Cartier General Interaliat ateriză pe biroul comandantului Carnet

[6] Cecil Blount de Mille (1881-1959), regizor american, reputat mai ales prin grandoarea punerilor sale în scenă şi a numărului de figuranţi aduşi pe platou.

[7] Jean de Lattre de Tassigni, general, comandantul armatei care la 15 august 1944 a debarcat în Provence creând pe teritoriul Franţei un al doilea front. Sub comanda lui, armata a ajuns până în Pădurea Neagră, la izvoarele Dunării.

Vulpoi bătrân, acesta o aştepta de două zile. Nota era, mai pe scurt, o confirmare oficială a motivului pentru care batalionul a trebuit să părăsească Calvi.

Nu fără emoţie, comandantul decriptă mesajul, apoi convocă toţi soldaţii în şedinţă extraordinară.

— Domnilor, începu el, n-am să merg pe ocolite, asta nu-mi stă în caracter. Ţin mai întâi să vă anunţ că planul adoptat acum un an la conferinţa de la Quebec şi ratificat de cei trei mari, acum câteva luni, va fi în sfârşit pus în aplicare!

Printre cei prezenţi s-au auzit murmure, după care un căpitan spilcuit se ridică palid, cu ochii strălucitori.

— Domnule comandant, spuse el foarte emoţionat, asta înseamnă că un al doilea plan de operaţii…

Carnet încuviinţă grav:

— Da, căpitane, da domnilor! Asta înseamnă că, paralel cu operaţiunea „Overlord”[8], care se desfăşoară mulţumitor în Normandia, Marele Cartier General Interaliat a hotărât, ca o completare necesară, operaţiunea „Secondary Effort” sau „Operaţiunea Dragoon”, cum vreţi să-i spuneţi.

Ofiţerii se priveau tulburaţi, nevenindu-le să creadă ce auzeau. De câteva luni, perspectiva unei a doua debarcări a aliaţilor le alimenta speranţele, voinţa nezdruncinată de a duce la capăt această gigantică bătălie. Îndurase atâta umilire, atâtea decepţii, încât încetară să mai creadă că toate astea se vor termina într-o zi. Totuşi, Franţa făcuse dovada curajului legendar al soldaţilor săi, conduşi de comandanţi pe măsură. Şi, atunci, ruşii, englezii, bogaţii americani, ce mai aşteptau ca să lanseze pe inimoşii francezi în recucerirea patriei? Se părea că, după

[8] Operaţiunea ce face parte din acţiunea mai largă de asalt şi eliberare a „fortăreţei Europa”. În toamna anului 1943, la conferinţa de la Teheran, Aliaţii s-au înţeles în lansarea unui atac împotriva Germaniei prin Franţa. Planul „Overlord” prevedea o debarcare a trupelor anglo-americane în Normandia, la 6 iunie 1944, nouă divizii americane debarcă în cinci puncte ale coastei franceze. Din cauza lipsei de întăriri, germanii nu reuşesc să ţină piept atacului. La sfârşitul lunii iulie, americanii controlează Bretania şi Normandia. Împreună cu englezii şi canadienii (ce fuseseră reţinuţi la Cain), îi împing pe germani pe malul drept al Senei, în timp ce în August 1944 Parisul este eliberat. Între timp, la 15 august, s-a efectuat o debarcare complementară în Provence. Englezii împreună cu o armată franceză ocupă Marsillia şi Toulon, urcă valea Rhôn-ului, după care împreună cu trupele venite din Normandia se îndreaptă spre frontiera germană, (n. tr.).

debarcarea în Normandia, acest moment venise în sfârşit!

— Fără sentimentalisme, bătrâne, se adresă, Calmat, sever, căpitanului, care se angajase, aproape fără voie, într-un rechizitoriu răzbunător. Nu vom fi singuri! Nu dispunem de mijloace pentru a acţiona singuri. Aşadar fiţi realişti şi terminaţi cu şovinismul! Tot ceea ce pot să vă spun deocamdată este că nu ştiu nimic despre data şi locul debarcării, dar în schimb, mi s-a ordonat să fac un echipaj din douăzeci de oameni, riguros selecţionaţi după anumite criterii printre care foarte buna cunoaştere a unei anumite regiuni din ţara noastră. Plecând de la această constatare putem deduce că operaţiunea „Dragoon” va avea drept cadru de desfăşurare această regiune. Înţelegeţi, domnilor?

— Perfect, domnule comandant!

— Ordinele se adresează căpitanilor de companie, continuă Carnet, îmi trebuie deci, în cel mai scurt timp douăzeci de oameni care să îndeplinească următoarele condiţii: în primul rând, toţi trebuie să aibă brevet de paraşutist şi să fi sărit de cel puţin patru ori în misiune!

— Destul de simplu, pentru ce avem în batalion, spuse căpitanul Guernier, luând notiţe pe un carneţel.

— Următoarea condiţie nu mai e aşa de simplă; îmi trebuie, în al doilea rând, câţiva oameni – numărul nu este precizat – care să vorbească destul de bine englezeşte! Şi când spun – destul de bine – presupun că eliminaţi din start pe şmecherii care presupun că sunt tari dacă spun: *Yes! No!* Şi *My taylor is rich*![9] Înţeles?

Carnet îşi potrivi ochelarii şi aruncă o privire peste nota de pe birou.

— În sfârşit, continuă el, a treia şi ultima condiţie: este absolut necesar ca echipajul să fie alcătuit din oameni care, în afara de brevetul de paraşutist şi de cunoaşterea în mai mică sau mai mare măsură a limbii engleze să poată să se descurce fără greşeală în zona cuprinsă între Saint-Raphael, Le Muy, Frejus şi Draguignan! Mai pe scurt, mi se cer nişte ghizi siguri, care să cunoască în cele mai mici detalii coasta de sud-est, de la Toulon la Cannes.

Ofiţerii nu au făcut nici un comentariu. Era clar că în ciuda discreţiei lui, Carnet nu a putut să le ascundă complet locurile pe care Marele Cartier General le-a ales pentru desfăşurarea acţiunii „Secondary Effort”.

[9] Croitorul meu este bogat! (engl.).

— Asta este tot, domnilor, încheie comandantul ridicându-se. Cred că este inutil să vă mai precizez că totul este strict secret. Puneţi-vă imediat pe treabă! Sarcina dumneavoastră nu este uşoară! Nu vă ascund că este mult ceea ce ni se cere. Însă îmi cunosc bine soldaţii şi m-aş mira să nu găsim printre ei aceste păsări rare! Sunteţi liberi!

A doua zi dimineaţă, după o cercetare amănunţită a fişelor personale a celor în jur de cinci sute de oameni din batalionul de şoc, mai mult de trei sute erau eliminaţi din start. Cei care au rămas în picioare erau supuşi unor atente sondaje şi unor teste abile în urma cărora doar doisprezece oameni, îndeplinind condiţiile cerate, au fost desemnaţi pentru această misiune misterioasă.

În ziua următoare, locotenentul Barthet se prezentă la comandant pentru a da raportul.

— Selecţia a fost terminată, domnule comandant Am găsit trei oameni care vorbesc engleza corect, dintre care un subofiţer; cât despre ghizi, n-am putut aduna decât nouă. Provin toţi din aceea zonă şi cunosc locurile ca pe propriile buzunare. Şi mai adaug că cei doisprezece oameni au sărit fiecare de la patru la şase ori în misiune.

— Doar doisprezece! Vor trebui să se mulţumească cu atât, mormăi Carnet, răsucindu-şi o ţigară dintr-un tutun negru tăiat gros, în orice caz nu puteau să-i găsească altundeva, de vreme ce ni s-au adresat nouă! În regulă, locotenente! O să-mi faci lista nominală a acestor viteji şi să nu uiţi să faci curriculum vitae fiecăruia. Trebuie să transmit totul până diseară la MEGI (Marele Cartier General Interaliat). Încă ceva: izolează-i imediat pe cei doisprezece. Din acest moment nu mai fac parte din acest batalion. Formează un grup autonom.

Îşi aprinse ţigara şi schiţă un zâmbet.

— Să li se umple totuşi gamelele. Asta este tot, locotenente!

La şapte august, echipajul special, plasat sub ordinele sergentului Gonzales – treizeci şi patra de ani, fost legionar, venit în batalionul din spirit de aventură – pleca în direcţia Neapole, unde trebuia să întâlnească unitatea britanică, căreia îi era ataşată.

Ce se aşteaptă de la aceşti doisprezece soldaţi? Ce misiuni periculoase li se vor încredinţa? Nu aveau nici cea mai mică idee iar tot ceea ce ştia Gonzales era că echipajul lui va fi pus la secret imediat ce vor ajunge la Neapole.

Foarte promiţător!

Când Gonzales îşi termină explicaţiile, căpitanul Rice se ridică, scuipă guma şi îşi aranjă tunica. Îl bătu uşor cu capătul nuielei pe umăr şi-i spuse în engleză:

— Veţi fi conduşi în camerele voastre. Împarte oamenii în trei grupe de câte patru în funcţie de preferinţe, dumneata vei lua comanda unui grup şi-i vei alege pe cei mai competenţi pentru celelalte două. Fiecare grup va avea în curând şi câte un ofiţer britanic. Eu aş dori să lucrez cu dumneata, sergent!

În loc de salut, ridică mâna şi părăsi sala de mese fluierând o melodie.

— Ce a zis? se interesă Lacreuse, ai cărui obraji tineri de fată de la ţară contrastau puternic cu feţele veştejite ale camarazilor săi.

— Se cere o traducere! strigă Baussan care îl ascundea aproape de tot cu silueta lui de om ce practica luptele, pe vecinul lui Favier, zis şi Fir de Fier.

— O veţi avea imediat, strigă Gonzales şi sper că vom afla, de asemenea mai curând ce înseamnă această concentrare de provensali într-un acelaşi grup.

— E ceva putred aici. Am simţit asta de la început, spuse sentenţios Orsini. Aşa că te sfătuiesc să fii prudent, sergent. Este printre noi un om al cărui loc nu este aici. De unde ştim noi că nu este pus chiar să ne spioneze?

— Pe mine mă ai în vizor când spui asta, stârpitură, scrâşni Pithier măsurându-l pe Orsini cu un aer ameninţător. Mai repetă o dată, poate n-am auzit bine!

— Voi face mai mult decât atât, continuă Orsini calm. Voi dovedi ceea ce am afirmat!

Şi înţepenind într-o comică poziţie de drepţi se prezentă:

— Orsini, corsican get-beget care trăieşte încă din copilărie, însă la Cogolin, regiunea Var. Următorul!

Franco îl imită, râzând:

— Franco, marsiliez pur!

— Lacreuse, din Frejus!

— Costelano, din Boulouris!

— Calian, din La Garde-Freinet, de trei generaţii!

Hohotele de râs ale celor trei copii mari ţâşneau printre exclamaţiile timbrate de caldul şi melodiosul accent meridional. Cu câteva zile în urmă cei mai mulţi dintre ei nu se cunoşteau. A fost nevoie de această razie în cele patru companii ale batalionului pentru ca aceşti fii ai aceloraşi meleaguri să fie

adunaţi laolaltă.

— Delfaut, din Vidauban!

— Baussan, din Saint-Maxime!

— Favier, din Lorgues!

Râdeau în hohote, se înghionteau, se îmbrânceau unii pe alţii fără să ştie prea bine de ce, în virtutea inerţiei. Doar Pithier ţinea pumnii strânşi presimţind că ceva se va petrece. Cu acest Orsini te puteai aştepta la orice.

— Sergentul Gonzales, caporalul Genin şi Calmat sunt scoşi din discuţie, reluă corsicanul ridicându-şi braţele imense pentru a face linişte. Simt aici în calitate de interpreţi. Bineînţeles, întreb însă, în virtutea cărei combinaţii dubioase, a cărui aranjament mârşav, este amestecat printre noi un străin, un om din nord! Şi pe acest individ îl cunoaşteţi: el este!

Şi Orsini îndreptă spre Pithier un deget acuzator. Acesta se încordă, gata să riposteze.

— Trădare! strigă cineva.

— La Curtea marţială! latră un altul.

— Gura, bandă de umflaţi! răcni Pithier. Iar tu, ticălosule, ai să mi-o plăteşti!

Scos din sărite, se îndreptă spre Orsini care, pur şi simplu, se sufoca de râs. Într-o fracţiune de secundă se rostogoleau amândoi la pământ, cărându-şi pumni şi palme.

— Nu-i despărţim, dom’ sergent? îngăimară Lacrouse. Or să se omoare!

— Staţi potoliţi! recomandă, flegmatic, sergentul. E modul lor de a-şi petrece timpul liber. Cred că este cronic la ei!

Sudaţi unul de altul, Orsini şi Pithier, după ce răsturnaseră o bancă, continuau să se lupte sub masă. Pithier se lăsase cu toată greutatea pe Orsini şi prinzându-l cu degetele lui păroase de urechi îl pocnea cu capul de duşumea.

— Spune! Spune repede cine a fost cu ideea să mă bage în afacerea asta?

— A mea, bolmoji Orsini. Au! Capul…

— Cine a sugerat sergentului ca să mă aleagă? Cine m-a făcut să locuiesc de la zece ani la Saint-Raphael?

— Eu! Eu! recunoscu Orsini pe care râsul îl lăsase fără puteri. Hei! Dă mai uşor brută.

— Şi pentru ce toate astea? Spune, pentru ce?

— Pentru că n-aveam chef să te las în Corsica! Noi doi facem o echipă prea bună, nu-i aşa?

Pithier se aşează pe burta amicului său, şi-şi şterse degetele de

bluza lui de camuflaj.

— Ai urechile slinoase, băiete! făcu el cu o mutră dezgustată. La următoarea inspecţie să-ţi faci rost de altele!

Au ieşit de sub masă şi, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, au îndreptat banca, s-au aşezat şi au privit în jurul lor cu nişte feţe extrem de mirate.

— Ce-i cu mutrele astea lungi? întrebă zeflemitor Pithier.

Orsini ridică din umeri.

— Lasă-i! Se prefac că nu-s de-ai noştri.

Gonzales se în toarse spre soldaţii uluiţi şi i se adresă lui Lacreuse.

— V-am spus eu!! Şi încă n-aţi văzut tot! Se face un an de când luptăm cot la cot şi pentru nimic în lume n-aş vrea să pierd pe vreunul dintre ei pe undeva!

— Mari nebuni, totuşi, comentă Lacreuse.

În curtea cazărmii urla sinistru o sirenă.

Au uitat pe loc de micul intermezzo şi se concentrau încordaţi asupra sunetului.

— Ce-i asta, sergent? O alarmă?

— Gonzales nu avu timp să răspundă. Uşa bucătăriei se deschise şi apăru acelaşi bucătar, împingând acelaşi cărucior supraîncărcat cu ceşti şi farfurii pline de prăjituri.

— *It's time for tea, gentleman*[10], anunţă el imperturbabil.

Trei zile mai târziu, mai exact, pe la ora zece, Costelano şi Calmat săreau zidul cazărmii, prin locul unde era un grajd vechi şi au aterizat în picioare, într-o stradă întunecată şi pustie de la marginea oraşului Neapole.

Nimic nu era mai tentant, când claustrarea începea deja să-i apese, decât viaţa veselă şi strălucitoare pe care o ghiceau dincolo de zidul vechi al cazărmii.

Gonzales a închis ochii şi s-a prefăcut că înţelege instantaneul apetit sportiv al celor doi pentru o întrecere cu fleşete în sala pusă la dispoziţie echipajului special.

După ce uşa s-a închis după Calmat şi Costelano, Gonzales s-a culcat, recomandându-le şi celorlalţi să facă la fel, căci nimic nu era mai bun decât o noapte de odihnă după o zi încărcată.

Pe întuneric, Gonzales a întrebat, cu un ton inocent:

— Nu mai este nimeni amator pentru o întrecere cu fleşete? Mai este şi un biliard şi masă de tenis! Aşa că dacă aveţi chef…

[10] Este ora ceaiului, domnilor! (engl.).

S-au auzit chicoteli, râsete înfundate, însă toată lumea a răspuns nu.

— Uite aşa mor tradiţiile, oftă Gonzales. Noapte bună, copii!

Iar în acest timp, Costelano şi Calmat coborau străduţele întortocheate ce duceau spre oraş promiţându-şi o distracţie pe cinste.

— Nişte fetiţe, în primul rând, mormăi Tuciuriul, inventariindu-şi conţinutul portofelului. Toţi tari de gură, dar în rest gumă de mestecat, în loc de boaşe. Peste opt zile poate vom da de mâncare viermilor, aşa că n-am chef să crap fără să-mi fac de cap odată. Şi să le ia naiba de consemne! Mai ales pe cele englezeşti, de care puţin îmi pasă pentru că nu pot să-i sufăr!

— De la Dunkerque, ştiu! Ştiu! completă Calmat. Spune-mi, cât ai?

— Cinci sute! Dar tu?

— Ce mi-a rămas din soldă plus ce mi-au trimis de acasă. Asta face în jur de şapte sute cincizeci de franci!

— Nu-i rău! exclamă Costelano, încântat. Cu o mie două sute cincizeci de mangoţi poţi să mergi la capătul lumii.

Au luat-o iar din loc pe străzile care se luminau şi se populau pe măsură ce se apropiau de centru.

Neapole semăna cu o cazarmă militară la scară mai mare. Ţipi în uniformă ce umpleau străzile, barurile, teatrele se adăugau coloraturii naturale a oraşului. Într-o ambianţă de bâlci, soldaţii englezi şi americani umblau în grupuri, ciocnindu-se cu marinarii din U. S. Navy sau cu distinşii midschips din flota Maiestăţii Sale. Aşezaţi direct pe trotuar, albi şi negii amestecaţi din grupurile de intervenţie jucau jaruri, în timp ce grupuri compacte de polonezi[11] beţi criţă, o luau pe stradă, printre taxiuri, cotigi şi limuzine luxoase înmatriculate CD, urlând cântece din ţara lor. Erau, de asemenea, multe femei, brunete, frumoase cu sâni voluminoşi şi ochi negrii adânci, ce se plimbau agăţate de ultima lor cucerire de-o seară, râzând vulgar şi arătându-şi dinţii strălucitori.

Americani, englezi, polonezi, francezi din Africa de Nord, australieni, neozeelandezi, o hoardă gălăgioasă de soldaţi setoşi

[11] După dezastrul din 1940, o bună parte din armata poloneză s-a refugiat (trecând prin România) în Marea Britanie unde a fost creat Corpul Voluntarilor Polonezi, pus sub comanda generalului polonez Anders. Cu ocazia debarcării în Sicilia şi mai târziu, ci prilejul străpungerii zăvorului hitlerist de la Monte Casino, divizia poloneză a plătit un greu tribut în sânge şi vieţi omeneşti.

de plăceri, aroganţi, tineri şi viguroşi, conştienţi că-şi puteau pierde chiar a doua zi, stupid şi brutal şi viaţa şi vigoarea, fapt pentru care înţelegeau să se bucure fără nici o reţinere de acest răgaz miraculos.

În toată această mulţime, civilii se strecurau pe furiş, ruşinându-se de pantofii lor lustruiţi, de costum şi de cravată. Aparţineau unui alt univers, unor alte categorii de muritori, inferiori şi mizerabili. Niciodată un civil nu se simte în largul lui într-o tabără militară. Simte că nu-i acolo locul lui, că este în plus.

Iar în august 1944, Neapole era o cazarmă multinaţională în care fasciştii de ieri, învinşii de astăzi, încercau să se adapteze unei vieţi noi.

Calmat şi Costelano au intrat într-un cabaret din apropierea portului. Cabaretul era ticsit de oameni. În spate, între bar şi uşa WC-ului era o estradă pe care cinci muzicanţi napolitani se întreceau în interpretarea ultimelor succese americane.

Calmat comandă două beri. Costelano făcu la fel, pentru a-l scuti pe chelner de a face de două ori drumul.

Instalaţi confortabil în scaunele din răchită, îşi savurau pe îndelete berea rece, ascultând, cu zâmbetul pe buze, un grup de americani cântând în cor refrenul de la *I walk alone*[12] pe care orchestra îl relua pentru a zecea oară.

După bere, Calmat, inspirat de paharele care se perindau prin faţa lui, comandă două whiskyuri duble. Văzând asta, Costelano adăugă şi două Coca-cola, observând că americanii beau succesiv un gât de coca şi două de whisky.

— E bine aici, declară mulţumit Calmat lăsându-se pe spătarul scaunului, nu-i aşa Tuciuriule?

— Băiete, trebuie să ne trăim clipa, răspunse acesta doct. Iluzia libertăţii este mai reconfortantă chiar de cât libertatea însăşi!

Dădu pe gât ultima înghiţitură de whisky, după care lovi grăbit în masă.

— Chelner, încă două duble, dar fără cola de data asta!

Însă în sală era prea mult zgomot; chelnerul n-avea cum să audă. Fugea de la o masă la alta, transpirat tot, zâmbitor, amabil şi extenuat. Silueta lui măruntă se profila pe o pânză de fum, ce se estompa în lumina chioară a unui bec vopsit în roşu.

— *I walk alone*, urlau sentimental americanii, lovind ritmat cu

[12] Rătăcind singur (engl.).

paharele în mese.

Nici nu remarcaseră că de câteva minute orchestra cânta *The railway Topeka-Santa Fe*.

Un alt grup de soldaţi, însoţiţi de câteva fete intrară în sală. Erau beţi criţă, iar un şofer de taxi, o pocitanie de om cu mustăţi spilcuite se tot învârtea agitat în jurul lor, cerându-şi indignat banii pe cursă.

— Ce-ar fi să ridicăm ancora, propuse Calmat. Parcă aş da o raită prin cartierul fetiţelor vesele!

Costelano însă nu auzea. De câteva minute părea hipnotizat de chitaristul ce făcea să vibreze coardele instrumentului său într-un ritm infernal. Se ridică brusc de pe scaun, îşi făcu loc printre mese, împingând fără menajamente perechile contopite de pe minusculul ring de dans şi, ajuns lângă estradă, îşi propti coatele pe marginea ei, sprijinind bărbia în mâini şi rămase aşa, contemplându-l cu beatitudine pe chitarist.

— Mi-o împrumuţi şi mie un minut? îl întrebă când încheie ultimul acord.

Ca orice italian care se respectă, instrumentistul o rupea şi pe franţuzeşte. Zâmbi.

— Cânţi la ghitară?

Costelano îşi încruntă sprâncenele stufoase.

— Ai văzut ţigan adevărat care să nu cânte la ghitară, ripostă el săltând pe scenă.

Costelano luă locul chitaristului, îşi puse instrumentul şi-i ciupi tandru corzile.

— Nu vrei pana? îl întrebă muzicantul, întinzându-i-o.

Costelano îl refuză cu un aer jignit.

— Chestiile aste sunt bune pentru ageamii. Nu accept decât între degetele fratelui meu, Django!

Pe ring, perechile aşteptau o nouă piesă, dar în loc de blues-ul solicitat, auziră primele acorduri ale unui ritm nebun în care acordurile riguroase se împleteau cu o voce straniu de învăluitoare. Cu ochii închişi, transpus într-o altă lume, la zeci de kilometrii distanţă, Costelano începu să cânte un răguşit flamenco.

Pentru un minut, mulţimea fu amuzată după care un marinar american urlă:

— *Hey! You!... Music please!*

Dar Costelano nu-l auzea nimic. Cânta doar pentru el. Vocea lui, când tânguitoare, când înflăcărată, urca într-un crescendo agresiv după care cobora într-o blândă rugăciune.

Cântecul acela straniu, cu cuvinte de neînţeles, aducea în acelaşi timp cu invocaţiile unui muezzin şi cu înflăcărarea prudentă a unui matador în momentul înfruntării.

— *Music! Music*! Scanda asistenţa cuprinsă de enervare.

Doi soldaţi englezi, ameţiţi binişor, se îndreptau deja spre estradă.

— Se impute treaba! murmură micuţul Calmat, ce se lupta cu o florărească şi cu un puşti zdrenţăros ce voia cu tot dinadinsul să-i lustruiască bocancii.

Se ridică, dădu la o parte femeia, îl împinse pe micuţul „sciusca” şi din doi paşi fu lângă estradă.

— Isprăveşti ori ba! tună unul dintre ei, cu mâinile în şolduri.

Chelnerul se apropia, ducând cu el o tavă cu pahare destinate orchestrei.

— Ne-am săturat să-ţi auzim urletele tale de nebun! exclamă celălalt ingliş zgâlţâind cu amândouă mâinile scaunul pe care se afla Tuciuriul.

— Cară-te! Coboară de acolo!

Calmat nu înţelegea o vorbă din ce spunea soldatul, însă gesturile îi erau destul de grăitoare.

— Nu-i frumos să te porţi aşa cu prietenul meu, englezule! făcu el împingându-l pe ingliş care, pierzându-şi echilibru, se prăbuşi peste chelner.

Acesta din urmă, scoase un strigăt de groază, vru să evite obstacolul, însă se împiedică şi scăpă pe jos tava şi paharele.

Costelano tocmai realiza ce se întâmplă în jurul lui, când simţi ghitara alunecându-i din mâini.

— Nu mi-o lua! strigă Tuciuriul. N-am terminat!

— Cânţi foarte bine, *signor,* spuse şeful orchestrei. Foarte bine! Dar acum, coboară. Lasă-ne să ne facem treaba!

— *Music! Music!* urlă publicul.

Jos lângă estradă, Calmat ducea tratative cu camaradul englezului care zăcea, inconştient printre cioburile de pahare. Englezul îl luă pe Calmat de guler şi ridică asupra lui un pumn nu prea sigur, se clătina pe picioare şi probabil că vedea în el doi Calmat în loc de unul. Lovi pe unul dintre ei, atât cât să-l expedieze la pământ.

— Isuse! urla Costelano. Vin acum, băiete!

Dintr-o săritură impresionantă decolă de pe estradă, zbură pe deasupra lui Calmat şi ateriză chiar în mijlocul ringului, exact în momentul în care un grup de soldaţi englezi şi americani veneau

în sprijinul celor doi.

Orchestra atacă o bucată îndrăcită însă în afară de sticlele şi de sifoanele cu apă de Seltz, nimeni nu începu să danseze.

— Calmat! Calmat! Unde eşti? strigă disperat Costelano, luptând să scape din mijlocul cetei de nebuni.

La un moment dat, din fundul sălii, ţâşni o exclamaţie bucuroasă.

— Sunt francezi băieţi! Să-i ajutăm.

Desprinzându-se din penumbra plină de fum, şapte vlăjgani din trupele nord-africane, cu tradiţionalele lor turbane pe cap dădură năvală, înarmaţi cu sticle şi având în frunte un marocan care-şi făcea drum învârtindu-şi centurionul în aer.

— Sosim, prieteni, ţineţi-vă bine!

Femeile scoteau ţipete ascuţite, îmbrâncite, pipăite fără ruşine de câţiva neutrii care nu lăsau să le scape ocazia. Estrada fu invadată. Cocoţaţi pe scaunele lor, muzicanţii cântau cu înverşunare, sperând ca în acest fel să-i potolească pe combatanţii dezlănţuiţi.

Hărmălaia fusese de nedescris. Bătaia se extinsese în toate colţurile, fără să se ştie prea bine cine cu cine şi de ce se bătea; patronul cârciumii zăcea fără cunoştinţă în cabina telefonică, întrerupt în iniţiativa sa de a anunţa poliţia. Aceasta sosi, totuşi o patrulă de uriaşi din M.P.[13], care au început să dea cu bâtele lor de cauciuc în dreapta şi în stânga, zdrobind, cu aceeaşi senină indiferenţă şi imparţialitate, un nas de Kansas City, o frunte pariziană, sau o arcadă englezească.

Desprinzându-se din învălmăşeala generală, Calmat se trezi dintr-odată înaintea unei feţe umflate, pe care o recunoscu ca aparţinând lui Costelano.

— Ar trebui s-o ştergem, zise el cu răsuflarea întretăiată. Dacă ne descoperă în neregulă, am încurcat-o...

Nici nu termină, că doi soldaţi cu uniformele sfâşiate, prinşi într-o încleştare furioasă îi căzură în spate. Costelano se repezi asupra combatanţilor, încercând să-i despartă pentru a-l recupera pe micuţul Calmat ce se asfixia încet, cu faţa turtită de podea.

Prin aer zbură o masă ce se opri într-o oglindă mare din perete în care se reflectau sticlele de la bar. S-a spart totul, într-un zgomot infernal; în stradă urla o sirenă. S-au auzit strigăte îngrozite, lumea bulucindu-se spre uşă, după care se dădu înapoi

[13] Poliţia militară (M.T.).

în faţa poliţiştilor italieni ce au invadat cârciuma.

Costelano reuşise să-l recupereze pe Calmat, nu fără eforturi. Îl apuca de sub braţ şi îl ajuta să se ţină pe propriile picioare exact în momentul în care becul fu spart de un scaun propulsat de o mână anonimă şi prudentă. Încăperea plonjă instantaneu în întuneric, iar cei doi soldaţi care de-abia atingeau pământul cu picioarele s-au simţit brusc, ridicaţi, împinşi, purtaţi spre ieşire de o masă de oameni, tumultoasă precum un ocean în furtună.

Calmat şi Costelano n-au ştiut niciodată cum au ajuns în stradă, teferi şi nevătămaţi… În orice caz, nu le-a trebuit mai mult de zece minute, ca să parcurgă în pas alergător, distanţa ce îi despărţea de cazarmă.

Se strecurară încet în paturile lor, când becul de deasupra patului lui Gonzales se aprinse.

Sergentul îşi privi ceasul brăţară.

— Douăsprezece şi zece, câtă corectitudine! spuse el cu o voce somnoroasă. Şi cum a fost partida de fleşete?

— Excelent, dom’ sergent, răspunse Costelano.

Gonzales clătină din cap şi zâmbi.

— Probabil că una te-a nimerit în ochi, bătrâne, remarcă el calm. Uită-te într-o oglindă! E vânăt!

Se întoarce pe partea cealaltă şi căscă.

— Of! Of! Calmat ăsta ce neîndemânatic este! Să-ţi ia faţa drept ţintă! Presupun că lui nu i s-a întâmplat la fel, nu-i aşa? Periculos joc, fleşetele astea! Nt, nţ! În sfârşit, noapte bună, sportivilor!

CAPITOLUL II

Când căpitanii Stangers, Redburn şi Rice au intrat în sala în care generalul Ashton urma să le facă instructajul, presimţeau toţi că această şedinţă de lucru nu va fi una obişnuită.

Încăperea largă situată la al cincilea etaj al clădirii ce fusese cazarma regimentului 5 Breslaglieri domina oraşul încântătorului golf al Neapolelui, ale cărui ape limpezi străluceau sub razele soarelui de rară.

Pereţii erau acoperiţi cu hărţi imense de stat major ale diferitelor fronturi. Într-o margine era instalat un ecran de cinema lângă un aparat de proiecţie acoperit cu o husă.

În mijloc, pe o masă lungă dreptunghiulară, fusese construită cu minuţiozitate o lume în miniatură; un univers din ipsos, lemn şi verdeaţă artificială, cu sate, cursuri de ape, păduri, căi ferate şi munţi ce conturau linia sinuoasă a coastei maritime. Era o adevărată jucărie pentru adulţi, la care totul fusese calculat la centime de milimetru, împrejmuită de un brâu din lemn cu o mulţime de beculeţe electrice, fiecare cu întrerupătorul său.

Era de ajuns o singură apăsare cu degetul pentru a lumina o anumită parte de teren, de pădure sau de apă. În acelaşi timp se lumina şi un panou fixat pe perete între două ferestre imense unde se puteau citi toate indicaţiile privitoare la topografia şi fizionomia locului studiat precum şi distanţele exprimate în kilometri.

— Ei bine, domnilor! începu căpitanul Redburn după ce i-a trecut distrat pe toţi în revistă, după cum se vede, instructajul din dimineaţa de azi se va desfăşura într-un cadru restrâns!

Privirea lui pătrunzătoare trecu de la Stangers la Rice apoi se fixă din nou asupra lui Stangers ca şi cum numai pe interesul lui ar fi putut conta în chestiunea care îl interesa. Însă Stangers nu spunea nimic. Reflecta adânc, aşa că răspunse Rice:

— Să nu ne plângem! Calitatea este uneori preferabilă cantităţii!

Redburn avu o uşoara tresărire şi se uită strâmb la Rice. Beţivul ăsta îl deconcentra. Nu ştia nici odată dacă glumea sau vorbea serios.

— Nu-i deloc frumos faţă de colegii dumitale să spui aşa ceva, Rice, punctă acesta cu vocea lui ascuţită.

Rice ridică din umeri.

— Nici ceilalţi nu se poartă cu mănuşi cu mine, răspunse el. În orice caz, remarca mea nu se referea la dumneata, Redburn, care faci parte din categoria de oameni pe care o apreciez foarte mult. Dovada, prezenţa dumitale aici! Numai să nu suferi cumva, de un complex de inferioritate.

Stangers se uita la el pieziş. Nu mirosea a bine. Era evident că afurisitul de Rice căuta ceartă. Avea nevoie de genul ăsta de distracţie când îi lipsea whiskyul.

În acel moment, pendula din perete agăţată aproape de plafon, din era Mussolini, bătu ora zece. La ultima bătaie s-a deschis uşa şi a intrat generalul Ashton.

Era un bărbat impunător de vreo cincizeci de ani, destul de corpolent însă cu o alură încă tânără. Ochii, de un albastru foarte deschis, mai atenuau din severitatea feţei, cu buze subţiri, cu bărbia pătrată şi voluntara.

Părul, tuns periuţă, nu voia să încărunţească. Şi această favoare pe care natura i-o făcea, flata amorul propriu al bărbatului ce simţea că îmbătrâneşte.

În acel moment părea că-şi reţine cu greu agitaţia şi trăgea nervos dintr-o havană, el, care nu-şi fuma prima ţigara înainte de micul dejun.

— Bună ziua, domnilor, spuse ducându-se direct către masă. Reuniunea noastră din această dimineaţă este cât se poate de secretă. Probabil că v-aţi dat seama. Vom lucra astfel mai bine şi exclusiv pentru ceea ce este acum prioritar!

Apucă indicatorul din lăcaşul de pe marginea mesei şi acţionă două întrerupătoare. Pe panoul din perete apărură imediat cifre, cuvinte şi oraşe cu nume de rozmarin şi de mimoză. În acelaşi timp s-au luminat şi alte două zone de pe masa operaţională conturând un golf, o porţiune de deal plantată cu pini şi un orăşel pitit în scobitura unei văi din carton.

— Încercaţi pe cât posibil să faceţi abstracţie de tablou, spuse generalul. Trebuie să ştiţi la perfecţie ce aveţi de făcut şi unde!

Capătul rotunjit al baghetei indicatoare atinse uşor o proeminenţă vopsită în verde, de lângă o clădire nu mai mare decât o cutie de chibrituri, cu o clopotniţă şi o cruce în vârf.

— Misiunea A! Este a dumitale Stangers!

Căpitanul întoarse demonstrativ spatele la panou şi începu, folosindu-se de bagheta indicatoare.

— Paraşutare la sud-vest de Fréjus, pe un dâmb, la o sută patruzeci şi unu metri altitudine, nu departe de vechea mănăstire Notre-Dame-de Pitié!

Ofiţerul marcă o mică pauză, apoi continuă:

— Ocolire a Reynan-ului pe un drum secundar. Marş pe câmp până la drumul departamental nr. 4. Atac şi neutralizare a taberei inamice Caïs, la vest de Fréjus.

Un acces de tuse îl frânse pe general în două, ţigara nu-i făcea deloc bine dimineaţa. Aruncă ţigara jos şi o strivi sub talpă.

— Scopul operaţiunii? întrebă el cu ochii în lacrimi.

— Tabăra de la Caïs era, până să înceapă războiul, locul de cantonament al trupelor senegaleze venite din Africa Occidentală Franceză.

— Nu asta voiam să aflu, Stangers, îl întrerupse Ashton.

— Ştiu acest detaliu şi încă multe altele de la cei doi ghizi din grupul meu, domnule general, spuse Stangers roşind. M-am gândit că nu-i rău să ştiţi.

— De acord, mormăi generalul. Francezii aceştia nu ne secondează întâmplător. Ştiu o mulţime de lucruri pe care nu le-am fi aflat niciodată din planurile cele mai detailate sau din fotografiile cele mai fidele. Dar te rog, Stangers să revenim la scopul acestei acţiuni.

— Tabăra de la Caïs adăposteşte în acest moment unul din parcurile sanitare al armatei a nouăsprezecea germane! Sunt concentrate acolo o mulţime de ambulanţe şi blocuri operatorii. Se mai găseşte, printre altele, un stoc important de produse farmaceutice, de plasmă şi instrumente chirurgicale. Aşa că ocuparea Caïs-ului înseamnă în primul, rând paralizarea serviciului sanitar şi apoi încetinirea mişcărilor inamicului între San-Raphael şi Draguignan!

Indicatorul căpitanului Stangers atinse o aglomerare de acoperişuri între care şerpuiau străduţele microscopice pe unde n-ar fi putut trece nici o furnică.

— Suntem aici domnule general, unul din principalele noduri ale căilor de pătrundere ale forţelor inamice. Ocupăm şi Caïs-ul şi vom duce astfel la bun sfârşit misiunea noastră de atac[14].

Ashton se uită la faţa frumoasă şi energică a lui Stangers. În ochii negri îi străluceau o lumină agresivă, însă tonul măsurat al vocii grave şi hotărâte era paşnic. Lângă Stangers te simţeai în siguranţă. Raţional, metodic, detestând genul patetico-eroic „să murim pentru rege”, acest ofiţer tânăr, cu construcţie de atlet nu risca niciodată în mod gratuit viaţa oamenilor săi.

[14] Este vorba de un atac cu avioane de vânătoare, (n. tr.).

— Vei dispune de un comando de cincizeci de oameni, plus cei patru francezi. Îl vei avea ca adjunct pe locotenentul Rodwell, continuă Ashton. Garnizoana din Caïs a fost evaluată la vreo sută de soldaţi, cea mai mare parte dintre ei infirmieri, rezervişti, magazioneri şi aşa mai departe. Cred că te vei descurca!

— Şi eu mă gândesc la fel, domnule general!

— Poziţiile de retragere?

— Odată atacul terminat ne retragem spre locul numit „La Pierre-à-Feu”. Ghizii noştri, Lacreuse şi Costelano, un duo foarte simpatic de altfel, au ales acest loc dintre alte zece, întrucât ne asigură un maximum de securitate. Este o văgăună cu pereţi abrupţi, la picioarele căreia curge râul Aargens. Sunt multe astfel de grote în stânci, iar accesul la ele este dificil pentru cine nu cunoaşte zona!

Generalul încuviinţă din cap.

— Ascundeţi-vă acolo şi nu riscaţi inutil. Este posibil ca sectorul vostru să fie, la un moment dat, bombardat de ai noştri. Distrugeţi Caïs-ul. Este tot ce vi se cere şi este destul, căci încălcăm legile internaţionale. A distruge o tabără sanitară înseamnă să-ţi pui în cap Crucea Roşie. Hitleriştii nu vor scăpa ocazia să se folosească de asta în campania lor! Însă războiul ori îl faci, ori nu-l mai faci. De la ei am învăţat asta, nu?

— Înţeleg, domnule general!

Ashton acţionă alte două întrerupătoare. Pe tablou au apărat alte indicaţii în timp ce pe masa operaţională se lumină o vale traversată de un firişor care reprezenta un curs de apă ce-şi desfăşura meandrele prin mijlocul unei păduri.

— Misiune B! Căpitane Redburn, te ascult!

Ca şi Stangers, Redburn se întoarse cu spatele la tablou şi, ignorând cu bună ştiinţă indicatorul generalului, se aplecă asupra zonei lui de acţiune.

— Trebuie să fiu paraşutat aici!

Mina creionului său se opri deasupra unui ansamblu de case de vreun centimetru înălţime, plasate capricios între dealurile de carton şi pădurea din chibrituri cu tafta verde în vârf.

— Aici, mai exact! Acest loc se numeşte Le Plan-de-la-Tour. Pădurea: La Garde-Freinet. Râul: Preconil-ul. Masivul: le Maures!

Redburn era total opus lui Stangers iar Ashton nu simţea nici un fel de simpatie pentru el. Desigur, recunoştea calităţile militare şi perseverenţa tipic britanică, ale acestui bărbat, care înrolat voluntar în 1917, în primul război mondial, îşi părăsise acum, la patruzeci şi cinci de ani culcuşul cald şi meseria de

curier de bursă pentru a îmbrăca din nou uniforma de căpitan în rezervă, ce se decolora, încet la naftalină, odată cu trecerea anilor.

Mândru de faptele lui glorioase, de decoraţiile câştigate vitejeşte la Ypres[15], mândra mai ales de amiciţiile lui politice, rămăsese la stadiul avântatelor atacuri la baionetă în sunetele cimpoaielor şi al Tipperaryului cântat cu sublim elan de soldaţii ce trăgeau din tranşee. Redburn era periculos, şi doar pentru faptul că ordinele de sus nu se discută, l-a pus generalul Ashton, împotriva voinţei lui, în fruntea unui comando. Redburn v-a face treabă bună. Ashton era convins de asta. Însă cu ce preţ?

— În mijlocul pădurii, continuă Redburn, la doi kilometri nord-est de Plan-de-la-Tour, nu departe de drumul departamental numărul 44, există un depozit subteran de arme şi de muniţii foarte important, protejat de cazemate şi de sârmă ghimpată. Trebuie să arunc în aer acest depozit, după care trebuie să mă retrag pe poziţiile ce le-am ales împreună cu ghizii mei francezi. Trebuie să recunosc, domnule general, că aceşti oameni cunosc foarte bine regiunea şi că am făcut bine recurgând la ajutorul lor!

— Nu-i aşa? spuse Ashton fără să clipească.

Renunţase demult să-l privească pe Redburn în faţă. Nu-i plăcea faţa lui de o paloare bolnăvicioasă, nici gura cu buze groase şi livide şi cu atât mai puţin ochii mici, roşiatici, cu gene de albinos. Tot atât de mult îi plăcea şi vocea acră a ofiţerului ca şi felul apăsat de a vorbi, întotdeauna la persoana întâi. Cu toate acestea, evita, pe cât posibil, să-şi manifeste deschis antipatia.

— Conform celor câteva date furnizate de Rezistenţă, spuse generalul, depozitul este păzit de treizeci de soldaţi. A priori, aţi fi superiori deci ca număr, aşa că ar trebui să reuşiţi!

— Vom reuşi, domnule general!

— Misiunea B este esenţială, căpitane. Distrugerea acestui depozit ar lipsi inamicul de un important potenţial ofensiv. Poate că vă scapă importanţa acestei acţiuni, aşa încât trebuie să ştiţi că este una din principalele ochiuri ale năvodului în care trebuie să se prindă adversarul!

— M-am gândit la asta, domnule general! A! Apropos, pot să vă raportez că săptămânal am efectuat patru sărituri de antrenament?

---

[15] Regiune din nordul Franţei (Flandra), scenă a unor sângeroase şi prelungite bătălii în timpul primului război mondial. Aici au fost folosite pentru prima dată gazele de luptă.

— Ai fi trebuit să-mi raportezi înainte de a-l face pe primul, căpitane, spuse Ashton sec. Antrenament în grup?

— Individual, domnule general! Şi permiteţi-mi să vă raportez că sunt într-o formă excelentă! La fel ca acum cinci ani, la Aero-Para-Club din Nottingham!

— Felicitări! catadicsi generalul să spună. Probabil că dacă ai fi lăsat, ai putea câştiga singur acest război, căpitane. Dar cum aşa ceva nu se poate, în împrejurările date, mi-am permis să-ţi mai dau cincizeci de oameni şi pe locotenentul Foyle!

În spatele lui se auzi un chicotit şi Ashton îşi dădu seama că Rice ieşise din muţenia lui. Sa întors brusc spre el şi i-a surprins zâmbetul sarcastic.

— Te ascult, Rice, mârâi el, fulgerându-l cu privirea.

Calm şi la fel de zâmbitor, căpitanul răsuci la loc cele două întrerupătoare pe care le acţionase generalul.

— Să nu risipim curentul electric, spuse cu vocea lui nonşalantă. Iertaţi-mă, domnule general, dar indicaţiile din tablou îmi sunt gravate în minte, şi în orice caz, luminile acestea împânzite în jurul unui oraş, a unui pod şi a câtorva dealuri din carton, nu mă pot ajuta cu nimic, mai ales că eu şi cu echipa mea lucrăm de o săptămână la ceea ce se numeşte misiunea C, şi mai ales că, probabil, va trebui să operăm în timpul nopţii, deci într-un întuneric complet.

Ashton îşi încrucişă braţele şi îi aruncă lui Rice o privire enervată.

— Dă-i drumul, Rice, te ascult!

— Da, domnule general.

Ofiţerul se aplecă deasupra mesei, trasând cu degetul un cerc ce cuprindea o întindere de rumeguş verde şi beţe de chibrituri în chip de copaci, printre care erau plasate două cuburi albe simbolizând două oraşe.

— Trebuie să fim paraşutaţi aici, în plină câmpie la sud-vest de Draguignan, între Trans şi La Motte, având drept punct de reper o cascadă numită „Le Saut-du-Capelan”. În principiu, ar trebui să fim aşteptaţi, la aterizare, de câţiva şefi din rezistenţa locală, cu care să pregătim, împreună, eliberarea oraşului Draguignan!

— Cu cincizeci şi patru de oameni? se miră ipocrit Redburn. Ce sarcină glorioasă! Te invidiez! Te invidiez!

— În regiunea Draguignan. F.F.I.[16], continuă Rice, fără altă

[16] *Forces Francaises d’Interior* – Fracţiune a rezistenţei, inspirată şi condusă de la Londra de guvernul generalului De Gaulle, spre

reacţie decât o uşoara încruntare a sprâncenelor. Comandoul C va avea drept misiune atragerea, printr-o acţiune de diversiune a inamicului, în afara localităţii, pentru a lăsa mână liberă F.F.I.-ului. Cei cincizeci şi patru de oameni ai mei (şi aici, îl privi pieziş pe Redburn), vor trebui să se confrunte cu nemţii în mai multe feluri; hărţuire pe poziţiile lor de retragere, sabotaje, ambuscade, etc. E o treabă care îi încântă mai ales pe francezii mei, domnule general. Poziţiile cucerite vor trebui păstrate cu orice preţ, cu sprijinul celor din Rezistenţă până la sosirea forţelor aliate. Mai pe scurt, sarcina noastră este de a scoate cât mai multe trupe inamice din Draguignan!

— O! Dragul meu, fii cu băgare de seamă, spuse Redburn cu o falsă amabilitate. Când instalaţi o capcană, este posibil să-ţi prinzi şi tu piciorul în ea!

Stangers îşi muşca buzele şi se uita alternativ la cei doi ofiţeri. Îl cunoştea bine pe Rice şi ştia că răbdarea nu figura printre calităţile lui. Însă de data aceasta, Rice s-a comportat cu multă demnitate. Îl ignoră pe Redburn şi acesta a fost cel mai bun răspuns.

— Este incontestabil, continuă ofiţerul, că eliberarea Draguigianului reprezintă o importanţă deosebită pentru cauza Aliaţilor. În afară de faptul că prefectura Var-ului este o poziţie cheie pentru recucerirea Provenţei şi a înaintării către Toulon, această acţiune ar provoca un fulgerător şoc psihologic asupra populaţiei, şi ar crea simultan noi griji inamicului, care s-ar vedea lipsit de un important nod de căi de comunicaţii în toată valea Argens-ului!

— Constat că ai înţeles foarte bine operaţiunea şi sensul ei, spuse Ashton cu un ton neutru.

— Am mai înţeles, domnule general, că toate aceste trei operaţiuni, desfăşurate simultan, vor semăna o panică turbată printre germani, căci obiectivele Draguignan şi Caïs fiind îndeplinite, obiectivul major va rămâne Toulon!

— Nu am primit nici o instrucţiune în acest sens, spuse Ashton, adoptând brusc o atitudine gravă. Trebuie să ştiţi totuşi, domnilor, că debarcarea în Provenţa va avea loc în noaptea aceasta!

Cei trei ofiţeri au înlemnit.

Ashton se uită la ei câteva secunde, apoi continuă:

— Iată ultimele dumneavoastră ordine. Veţi fi paraşutaţi la

---

deosebire de *France-Tireurs et Partisans*, dirijată de Partidul Comunist.

21,30 punctele principale ale misiunii fiecăruia. Veţi avea la dispoziţie în jur de treizeci de minute pentru stabilirea dispozitivului. La douăzeci şi două fix intraţi în acţiune. Veţi avea în după-amiaza aceea codurile pentru transmisiile radio. Soldaţii dumneavoastră şi adjuncţii nu au voie să le ştie decât pe pista de zbor.

Cu mâinile la spate, Ashton începu să măsoare încăperea cu paşi mari.

— Eu voi sări, împreună cu grosul diviziei, la ora unsprezece, şi vă voi chema imediat ce-mi instalez undeva postul de comandă. În acel moment, mii de bombe şi de obuze vor trebui să cadă peste Provenţa, şi zeci de mi de soldaţi să salte pe malurile ei!

Generalul se opri în faţa ferestrelor largi care ofereau privirilor panorama viu colorată a Neapolelui.

— Asta este tot, domnilor! Sunteţi liberi! A, căpitane Rice, vreau să-ţi vorbesc!

După ce Stangers şi Redburn ieşiră, Ashton se întoarse încet şi se uită la Rice ca şi cum l-ar fi văzut pentru prima dată.

— John, spuse el după câteva momente de linişte, ai primit veşti de la Edwina?

— Am primit acum trei zile, domnule general.

— Nu mi-a mai scris de mult timp. Sper că totul merge bine, John…?

— Totul merge bine, domnule! Gerald merge în patru labe şi mănâncă toate florile pe care n-a apucat să le strivească. La Stoke este o vreme splendidă. Căţeaua Hunterlin-gilor a fătat trei căţei. Doamna Hunterling ar vrea să-i dea unul lui Gerald însă Edwina este împotrivă. Din prea multă dragoste, Gerald ar fi în stare să gâtuie bietul animal.

Ashton era atent la Rice. Zâmbea, iar privirea îi rătăcea în depărtare.

— Edwina nu…

Această întrebare îi rănea teribil mândria, însă nu se putea abţine să nu o pună.

— … Edwina nu vorbeşte… nu spune nimic de mine.

— Ba da, domnule. Speră că sunteţi sănătos şi vă transmite sărutările nepotului dumneavoastră!

Ashton se întoarse brusc spre fereastră. Era tot ce putea face pentru a-şi ascunde emoţia.

— Şi de trei zile de ce nu-mi spui nimic, John?

Rice roşi uşor.

— Îmi cer scuze, domnule! Aşteptam să vă întâlnesc!

„Aşteptai mai degrabă să te trezeşti din mahmureală” îşi spuse Ashton strângând din buze.

— În sfârşit, să încheiem subiectul, continuă el, dar dacă… da! … Dacă în după-amiaza asta îi scrii soţiei dumitale…

— I-am răspuns imediat după primirea scrisorii, domnule, îl întrerupse Rice.

Ashton scoase un „Aha” dezamăgit.

— I-am spus că murim de căldură la Neapole! Că îmi lipsesc mult amândoi şi am încheiat atrăgându-i atenţia că faptul de a avea un soţ ofiţer în divizia comandată de tatăl ei, n-ar trebui să o împiedice să-i scrie acestuia din urmă, că, în vreme de război trebuie să uiţi unele lucruri şi că, slavă Donului, cerneala nu s-a ajuns la raţionalizarea cernelii şi a hârtiei de scris. Cred, domnule, că Edwina va sfârşi prin a vă scrie!

Ashton se întoarse din nou, cu ochii strălucitori din cauza lacrimilor reţinute. Îşi mângâie bărbia, evitând să-l privească pe Rice în faţă.

— Perfect, John! Perfect! Îţi mulţumesc! Edwina este un copil bun!

Făcu câţiva paşi, încurcat.

— Bine… în regulă!… eşti liber căpitane!

Rice salută, se rasuri regulamentar pe călcâie şi părăsi încăperea. Nu-l auzi pe Ashton murmurând cu o voce ciudat de răguşită:

— Îţi sunt recunoscător, John, foarte recunoscător pentru intervenţia dumitale…

— Oare când o să se sfârşească? suspină Favier, întins leneş pe pat, cât era de lung.

— Îţi spun peste vreo zece ani, când o să se termine războiul! replică ironic caporalul Genin.

Favier se ridică într-un cot şi-l măsură cu un aer arţăgos.

— Nu despre asta vorbesc, spuse el. Vorbesc despre locul ăsta, de temniţa asta, de căldura asta, de viaţa asta de pustnic! M-am săturat!

— Şi totuşi distracţiile nu ne lipsesc, remarcă Delfaut. Teoria dimineaţa, exerciţii după-amiaza! Iar seara putem alege chiar între ping-pong, biliard şi vânătoarea de ploşniţe! Suntem răsfăţaţi de-a dreptul!

La celălalt capăt al încăperii lungi, instalaţi în jurul unei mese, Orsini, Pithier, Gonzales şi Costelano jucau belotă.

— Optzeci! Optzeci şi patru! Uite şi şaptele de treflă, uite şi

jokerul. În total fac o sută patruzeci şi patru şi v-am ras, drăgălaşilor!

Costelano îi zâmbi partenerului său, sergentul, care-i făcu cu ochiul.

Furios, Pithier trânti cărţile pe masă.

— E vina ta, Orsi! izbucni el. Nu trebuia să le dai cupa înainte de a etala primul!

— Jucăm în echipă, nu? răspunse placid Orsini. Aveam o suită, plus culorile! Puteai avea şi tu atuuri şi lipituri. Asta-i jocul, băiete! Data viitoare, anunţă-mă! Şi ar trebui să te uiţi mai mult la mine!

Pithier suspină.

— E prea cald ca să mă mai enervez! Un sfat, totuşi, Orsi: nu te mai încumeta să joci altceva decât la loto!

— Cu mare plăcere, replică Orsini cu un surâs angelic pe buze: numai că în acest caz va trebui să mă înveţi!

Franco îşi puse sufertaşul pe pervazul ferestrei ale cărei jaluzele erau trase şi se chinuia să verse în el picătura cu picătură, un lichid de culoare rozulie dintr-o fiolă.

— Am mai încercat o dată, bătrâne. Ei bine nu este nimic altceva mai bun pentru a-ţi tăia setea! Ai să guşti asta şi mai vorbim după aia!

După ce a numărat zece picături, a închis cu grijă flaconul pe care îl puse în buzunar, după care vărsă în sufertaş apă călduţă din bidonul său. A mai adăugat un pic de zahăr tos şi i-a întins preparatul lui Calmat.

— Bineînţeles, cu apă rece este mai bun, însă, chiar şi aşa este nemaipomenit. Gustă să vezi!

Calmat dădu pe gât o înghiţitură din amestec după care îşi trecu, încântat, limba pe buze.

— Merge frate, merge! şi înghiţi dintr-o suflare misterioasa băutură.

Când puse sufertaşul jos deschise gura şi inspiră adânc.

— Formidabil! Lasă în gura un gust de mentă proaspătă. Umple plămânii! N-am mai băut niciodată aşa ceva! Unde ai ascuns-o? Ce este?

Uşor, Franco se dădu puţin înapoi. Când fu la o distanţă respectabilă de Calmat, scoase flaconul din buzunar şi-l prezentă prietenului său:

— Scrie dedesubt!

Pe etichetă erau scrise următoarele cuvinte: „Apa de gură a doctorului Sotot”.

Reacţia lui Calmat nu fu cea la care se aştepta Franco şi acesta din urmă fu puţin decepţionat. Calmat dădu grav din cap cu aerul unuia care a făcut o descoperire importantă.

— Bine de ştiut, fiule! Ca băutură răcoritoare şi economică, nici că s-a inventat ceva mai bun! Mersi pentru pont! Când o să trec prin faţa unei farmacii o să cumpăr neapărat!

Dezumflat, Franco făcu stânga-mprejur.

Se plictisea cumplit în această încăpere supraîncălzită unde erau practic prizonieri de şapte zile. Bineînţeles, nu le lipsea nimic, hrana era excelentă şi din abundenţă, sarcina lor zilnică constând în studiu pe hărţi a zonelor exacte, unde fiecare dintre ei trebuia să descopere locuri care le erau familiare. Luau notiţe, redesenau ceea ce fotografiile lăsau mai puţin conturat. Într-un fel, deveniseră monitorii a trei ofiţeri englezi, detaşaţi la echipajul special, şi care erau aparent şefii lor, însă monotonia acestei existenţe prea riguros fixată îi apăsa pe francezi şi mai ales pe Franco care nu iubea nimic mai mult ca acţiunea.

Cu mâinile în buzunare, lipsit de ocupaţie, se postă în faţa lui Lacreuse şi a lui Baussan care, aşezaţi pe paturile lor, cu câte un carneţel pe genunchi scriau, căznindu-se să găsească cuvintele Lacreuse folosea un stilou placat în aur, iar Baussan, un capăt de creion căruia îi muia des vârful în gura.

— Nu mai pot scrie; e prea mic chiştocul ăsta de creion. Îmi împrumuţi şi mie stiloul când termini?

Lacreuse dădu din cap că nu.

— Ia-l pe al meu, spuse Franco. E în raniţă, chiar lângă patul tău!

Baussan scotoci în lucrurile lui Franco. Şi sfârşi prin a extrage un stilou cumpărat dintr-un bazar din Calvi.

Ostaşul a trecut din nou la locul lui, puse stiloul pe o foaie neîncepută, ridică capul spre marsiliez, care îl analiza.

— Nostim, bătrâne nu te-am văzut niciodată scriind!

Franco dădu din umeri.

— Nu am pe nimeni căruia să-i scriu…

— Nici măcar vreo drăguţă? Vreo „mamă a răniţilor”?

— Pe nimeni!

— Şi părinţii?

Evreul lăsă să treacă un timp până să răspundă.

— Nici o veste de un an de zile! Germanii au intrat în Marsilia pe 11 noiembrie 1942. Mai ştii?

— Da!

Baussan analiza stiloul.

— Atunci de ce l-ai cumpărat?

— Ca să am şi eu unul ca toată lumea. Ca să-l ofer altora, dacă au nevoie.

— Opreşte-te! Mă agasează să aud vorbind când scriu, se înfurie Lacreuse. Mă deranjează.

Franco s-a îndepărtat, ducându-se să se lungească pe patul lui, lângă cel în care Calmat sforăia zgomotos. Sudoarea îi curgea pe faţă de-a lungul corpului. Era tot năclăit. Avea o poftă nebună să facă un duş rece, dar nu era încă timpul.

— Franco!

— Mda…

— Cum se scrie Mediterana[17]? Întotdeauna uit dacă trebuie un r, doi de n sau doi de L Este îngrozitor, nu-i aşa? Să nu ştii niciodată cum se scrie numele unei mări în care te scalzi de o sută de ori pe an de când te naşti!

Baussan sugea capacul stiloului său în aşteptarea răspunsului prietenului său.

Dincolo, la celălalt capăt al încăperii, jucătorii de belotă atacau o nouă partidă, însă Pithier nu mai era în faţa lui Orsini, iar acesta făcea mutre.

În acel moment s-a deschis uşa şi încăperea fu invadată de un val sufocant de căldură, ce-i strânse de gât pe soldaţi.

— Atenţie, drepţi!

— Pe loc repaus, domnilor. Pe loc repaus.

Căpitanul Rice rămase în prag, jucându-se cu nuiaua lui inconfundabilă.

— Puteţi să vă pregătiţi de plecare, spuse el sec. În seara asta plecăm! În două ore să fiţi gata.

S-a întors spre Gonzales.

— Tradu, sergent, tradu!

Era pentru prima dată când căpitanul Rice nu era nici cordial, nici zâmbitor.

Soldaţii nu prevedeau nimic bun pentru viitor.

Douăzeci şi unu şi douăzeci de minute.

Din cerul negru ca cerneala, un tunet puternic, ce semăna cu o sută de tobe bătute la unison, tulbură liniştea adâncă a nopţii.

La nouă mii de metri altitudine, deasupra norilor pufoşi, şase avioane ale divizie Ashton zburau deasupra Cannes-ului, adâncit aproape complet în întuneric. Nici un zgomot nu urca de la

[17] La Mediterranee = Marea Mediterană (fr.) (n. tr.).

pământul care nu se vedea încă. Bateriile de pe coastă erau îndreptate spre Mediterana calmă, iar ţevile tunurilor de la Apărarea Antiaeriană îndreptate către cer, erau ciudat de imobile şi mute.

Deodată un aparat ţâşni dintre nori, căzu pe pământ, la patruzeci de grade, urmat de un al doilea, apoi de un al treilea...

În avionul din frunte s-a deschis trapa lăsând să intru înăuntru un val puternic de aer rece care urca dinspre mare.

— *Stand up!*

Lumina roşie se aprinse, iar căpitanul Stangers îl privi pe tânărul ofiţer ce se aşează liniştit, cu picioarele atârnând în vid.

— Locotenentul Rodwell va sări primul. Urmat la interval de trei secunde de ceilalţi douăzeci de oameni pe care-i transportă avionul.

Stangers aruncă o privire la ceasul lui brăţară.

— *Hock up!*[18]

Lumina verde se aprinse şi ea. Avionul îşi continua coborârea cu o viteză din ce în ce mai mare. Soldaţii aveau feţele crispate. În ochi li se citea hotărârea, dar şi o vagă nelinişte.

— *Position at door!*[19]

Rodwell se încordă. Se prinse solid cu mâniile de marginea trapei, cu respiraţia reţinută.

— *Go!* urlă Stangers.

Rodwell se aruncă în gol. O zguduitură puternică îi dădu impresia că şi-a frânt mijlocul. Era o senzaţie obişnuită, dar Rodwell ştia că nu se va obişnui niciodată cu ea. Paraşuta se desfăşură; Rodwell trase mecanic dar ferm de suspante şi căzu la pământ în timp ce deasupra şi în jurul lui alte corole înfloreau în noapte.

— *Go!... Go!... Go!...*

Era exact douăzeci şi unu şi treizeci.

La aceeaşi oră, la două mile depărtare de coastă, comandourile africane ale locotenent colonelului Bouvet şi puşcaşii marini din grupul naval de asalt al comandantului Seriot, pluteau pe Mediterana.

O mică armată cu bărci pneumatice ci vâsle s-a apropiat, neauzită, de ţărmurile altădată atât de primitoare ale Coastei de Azur.

[18] Pregătiţi-vă! (engl.).

[19] Fiţi gata! (engl.).

Acţiunea de eliberare a Provenţei se declanşase.

CAPITOLUL III

MISIUNEA A

Pe burtă în iarba umedă în care îşi încleştase degetele cu disperare, lui Lacreuse îi era mai mult decât greu să se convingă că era adevărat.

De patru ani nu mai respirase parfumul pinilor pământului natal. De patruzeci şi opt de luni visa, fără prea mari speranţe, la acest moment ce i-ar restitui decorul copilăriei sale. Acum, visul era realitate. Era acolo, cu pieptul lipit de pământul gras, zdrobind, cu greutatea lui, fragilele plante frumos mirositoare, ştiind că nu are decât să ridice capul pentru a recunoaşte locurile unde trăise altădată, liber şi fericit.

Bătrâna mănăstire Notre-Dame-de-Pitie îşi înălţa printre copaci venerabilele ziduri. De trei secole, de când fusese construită, domina câmpia fertilă a Argens-ului şi în ciuda nopţii dense, Lacreuse era sigur că va găsi, dincolo de nevăzutul acum Sant-Raphaél, pereţii abrupţi ai Esterelului, codrii adânci de la Defends şi Colle-du-Rouet, care se continuau cu vaste întinderi care iarna erau albite de zăpadă.

— Hei, amice, de data asta chiar am ajuns, pe bune! se auzi lângă el vocea răguşită a lui Costelano.

Lacreuse dădu afirmativ din cap, prea emoţionat pentru a mai răspunde.

— Este nemaipomenit să te simţi la tine acasă. Te răscoleşte. Ştii, Boulouris nu este departe de aici, continuă Tuciuriul.

Lacreuse încuviinţă.

— Frejus este şi mai aproape, spuse el. Dacă aş avea o bicicletă aş putea să trag o fugă s-o îmbrăţişez pe bătrâna mea, să-i salut pe amicii de pe bulevardul Salvarelli şi să mă întorc exact la timp pentru primul dans armat.

— Ne vom ocupa de asta la viitoarea permisie, amice! Deocamdată, am impresia că orchestra vrea să-şi acordeze alămurile!

O formă întunecată, târându-se în tăcere cu contorsiunile groteşti ale unei năpârci sfârtecate îşi făcu brusc apariţia în faţa celor doi ostaşi.

— Hei, care-i treaba? Vrăjiţi?

Era Franco care le băgă sub ochii măriţi de stupoare ţeava Sten-ului sau.

— Ce naiba faceţi aici, nenorociţilor, gânguriţi ca doi porumbei? V-a tâmpit aerul natal? Şi un copil de creşă v-ar putea ochi cu o praştie! Hai, mişcaţi-vă! Căpitanul vă caută peste tot.

Stangers stătea pe vine sub un pin maiestuos, la treizeci de metri mai încolo. Rodwell, în picioare, lipit de trunchiul unui copac, cu mitraliera gata de tras, cerceta împrejurimile, cu un are bănuitor, iar Calmat, chircit şi el lângă căpitan, îşi tampona firişoarele de sânge ce-i desenau forme ciudate pe faţa înnegrită de fum.

— Ne jucam de-a indienii pe cărările războiului! făcu ironic Costelano.

— Gura, soldat! mormăi Calmat. Dacă e un tufiş de mărăcini pe undeva, eu sunt cel care să cadă în el. Întotdeauna trebuie să mi se întâmple ceva.

Stangers pronunţă în engleză câteva cuvinte pe care Calmat le-a tradus imediat.

— Mai e mult până la Reynan?

— Să mă orientez, spuse Lacreuse uitându-se în jurul său. Ia să vedem! Avem mănăstirea în spate-stânga. Dincolo de drumul secundar se află Capela Saint-Pierre, iar apoi, ca să ajungem la Reynan, trebuie să traversăm drumul, dincolo de Saint-Pierre, iar apoi, prin câmp, putem ajunge la drumul departamental! Dacă pornim imediat putem ajunge la Caïs în douăzeci, douăzeci şi cinci de minute, dar fără s-o mai lungim pe aici.

Se enervă brusc.

— La naiba! Dar toate astea s-au tot discutat de zeci de ori, în fiecare zi în blestemata aia de cazarmă italienească. Sunt cam tari de cap inglişii ăştia!

— Calm, băiete, calm! Se uită toţi la tine! Nu sunt tari de cap, ci metodici, spuse Lacreuse. Hei, amice, spune-i căpitanului că trebuie să plecăm imediat!

Calmat şopti câteva cuvinte în urma cărora Stangers duse un fluier la gură. Ieşi un sunet ce semăna cu strigătul unei păsări de noapte. Câmpia păru a fi cuprinsă de un suflu ciudat. O întreagă ceată de fantome îşi făcu apariţia din cutele pământului, din spatele arborilor, din tufişuri.

Siluetele acestea, aplecate parcă sub greutatea aceluiaşi destin, înaintau încet, fără zgomot, grupându-se într-un şir lung, întunecat şi straniu.

În capul coloanei s-a pus Costelano şi Lacreuse, urmaţi de Stangers, Calmat, Franco şi Rodwell. Costelano cunoştea foarte bine regiunea. Umblase cam peste tot, cântând la chitara în faţa cafenelelor din sate, în timp ce sora lui făcea pe ghicitoarea, iar maică-sa făcea supa în rulotă. Frumoase timpuri! Or să se întoarcă, în orice caz!

Tuciuriul îşi duse mâna la vesta de protecţie şi simţi în palmă crucea pe care o purta întotdeauna în jurul gâtului. Se ridica şi cobora regulat, în ritmul inimii, şi lua asta ca de bun augur. Parcă se vedea pe terasele restaurantelor pentru turişti, zdrăngănind ultimul succes al fratelui său de rasă, Django, iar pe sora sa găsind fraieri ce lăsau să cadă în căuşul mâinii ei fine şi bronzate o monedă, două, trei.

— Văd o fată tânără care se gândeşte adesea la tine, dar are necazuri din cauza ta... Mai pune douăzeci de bani... Vei intra într-o perioadă norocoasă! Dar păzeşte-te! E posibil să ai un accident... Ah! Văd... văd... Mai pune douăzeci de bani...

— Întinde pasul, tuciuriule! Se merge prea încet!

Cu un zâmbet pe faţă, Costelano grăbi pasul, ştergând din minte figura pătimaşă a surorii sale.

Coloana îşi accelera marşul într-un decor neutru şi pustiu. Probabil că era nevoie de lumina soarelui pentru ca acest colţ al Franţei să-şi recapete frumuseţea mândră. Noaptea era duşmanul natural al dealurilor de porfiriu a Maure-ului şi a Esterel-ului.

Vocea lui Lacreuse îi scoase din reverie.

— Capela Sain-Pierre. În şase, opt minute vom ajunge la şoseaua departamentală, însă, trebuie să ne grăbim! Tradu asta căpitanului, Calmat.

Cei cincizeci de soldaţi înaintau în întuneric cu paşi uşori şi elastici, precum nişte feline în urmărirea prăzii. Au ajuns astfel la un drum mai îngust şi prost întreţinut, dincolo de care, la vreo douăzeci de metri se înălţa forma sobră şi severă a capelei. Au traversat, drumul în dreptul ei, au dat de un pod aruncat deasupra apelor liniştite ale Reinan-ului, apoi, s-au îndreptat peste câmp, în pas grăbit, spre şoseaua departamentală.

Nu sufla nici o adiere de vânt Torida vară provensală nu-şi acorda nici un răgaz, ardea la fel de tare douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru. Noaptea, doar neobosiţii greieri cântau fără încetare.

Au ajuns la departamentala 4 în şapte minute. Au traversat-o douăzeci şi cinci de oameni, conduşi de locotenenţii Rodwell,

Franco şi Lacreuse care s-au ascuns în pădure, în timp ce celelalte fracţiuni ale comandoului înainta pe partea dreaptă a drumului, adăpostită de arborii care o străjuiau.

Undeva departe, în vreo fermă izolată, lătra un câine. De şi mai departe, din sud, o rumoare surdă sparse tăcerea. Semăna cu un bubuit de tunet, diminuat de distanţă. Undeva, acolo, pe coastă, era o furtună. Deodată, noaptea se ilumină ca sub bagheta fermecată a unui maestru de artificii. Foarte sus, pe cer, au trăsnit rachete multicolore, în timp ce din toate părţile izbucneau detunături, amortizate de distanţă, şi tot atât de neimpresionante precum artificiile de 14 iunie.

— A început sabatul, spuse Costelano, făcându-şi pe furiş cruce.

Stangers se uită la ceas. Arăta ora zece fără trei minute. Normal ar fi trebuit să nu fi fost prea departe de tabăra de la Caïs.

— Două sute de metri, exact în faţa noastră, răspunse Tuciuriul la întrebarea lui Calmat.

Stangers trecu la acţiune. Îşi postă oamenii în partea inferioara a drumului, în grupuri de câte cinci, apoi făcu un apel la radio grupului Rodwell.

— Rabitt cheamă pe Rudi! Răspunde, Rudi!

Bine ascunsă, sub acoperişul pădurii de pini, la o sută de metri de acolo.

Rudi răspunse:

— Rudi către Rabitt. Bine aţi sosit. Dispozitiv gata de luptă. Nici o încurcătură. Totul merse bine! E rândul vostru!

— Continuaţi-vă înaintarea până la Stone, la…

Stangers se uită din nou la ceas.

— A.W.A.Z.!… Sincronizaţi-le! Aveţi întrebări?

— Nu avem întrebări!

— O.K.! Atacaţi imediat ce sunteţi gata. Terminat!

Au continuat să înainteze pe lângă şirul ordonat de arbori, perfect camuflaţi de umbra proiectată pe asfalt de frunzişul lor des. Dinspre sud, din apropierea mării, uraganul de foc se amplifica. Ai fi zis că o tornadă de militari se abătuse asupra acelui pământ, încrâncenându-se să-l distrugă, în timp ce cruţa în mod miraculos departamentala 4, cufundată în aceeaşi dulce toropeală càmpagnsrdă.

— Nu orăcăie prea multe broaşte pe aici. Şi nici în partea lui Rodwell. Parcă văd că nenorociţii ăştia de nemţi au să ne pice în spate fără să ne dea de veste.

— Câtorva o să le venim totuşi de hac, răspunse Costelano. Însă pe mine nu mă nelinişteşte deloc acest calm. Un parc sanitar este populat de soldaţi în fustă! Au făină în loc de boaşe şi-şi fac veacul acolo, conştiincioşi, între dulapurile de farmacie şi stocurile de brancarde. Totuşi, cu „balul” care tocmai începuse, ar fi trebuit să-şi dea jos fustele.

Ceea ce au şi făcut în momentul în care, Stangers a urlat „Go!”, după care s-a uitat pentru ultima dată la ceas.

În locul acela, drumul urca în linie dreaptă, între pinii ce ţineau loc de acoperiş. Pe culmea povârnişului, dincolo de care se înălţau primele barăci ale garnizoanei de la Caïs, apărură farurile orbitoare ale unei ambulanţe ce escorta patru motociclişti cu puştile de-a curmezişul pieptului.

Cei douăzeci şi cinci de oameni ai lui Stangers au sărit în stradă şi au deschis focul. Primele gloanţe au spart farurile vehiculului, au pocnit parbrizul şi au răsturnat doi motociclişti. Ambulanţa a mai rulat câţiva metri într-un scrâşnit infernal de pneuri, după care s-a oprit într-un arbore, în timp ce ceilalţi doi soldaţi, frânând pe lateralele pneurilor, au mai efectuat şi o jumătate de tur acrobatic, pe care l-a terminat doar unul dintre ei. Acesta porni peste câmp, în zgomotul asurzitor al tobei de eşapament care a lovit în trecere corpul neînsufleţit al celuilalt soldat, ce zăcea sub motocicleta întoarsă, cu roţile învârtindu-se în gol.

Gloanţele şuierau, furioase, pe lângă fugarul care dispărea în noapte, nu fără să declanşeze claxonul de alarmă, fixat de ghidonul motocicletei.

— În ambulanţă! Repede! Toată lumea în ambulanţă! urlă Stangers sub impulsul unei inspiraţii de moment.

Fugi repede spre maşină şi deschise portiera dinspre şofer. Acesta mai era încă pe scaunul lui, prăbuşit cu capul peste volan şi mâinile atârnând de-a lungul corpului. Stangers trase cadavrul spre el şi-l rostogoli afară din cabina în care sări în acelaşi moment în care, pe cealaltă parte, Costelano deschisese portiera şi se instalase deja în locul mortului.

— Eu conduc, strigă el! Nu-i treaba ta, căpitane!

— O.K., răspunse Stangers care, de data asta nu mai avea nevoie de traducător. Sprijinindu-se cu o mână de umărul Tuciuriului şi cu cealaltă de volan, trecu pe deasupra soldatului şi îşi dădu drumul în scaunul de lângă el, hlizindu-se precum un student pe cale de a face o poantă bună.

— Încotro, căpitane?

Înţelese dintr-un gest al acestuia că trebuia să meargă înapoi, şi, fără să-şi facă griji pentru soldaţii care se zdruncinau în furgonetă, răsturnându-se, izbindu-se unii de alţii, începu să meargă în marşarier.

— Fiţi atenţi, bandă de diavoli! exclamă Costelano, trebuie să staţi în faţa gloanţelor, nu a pneurilor! N-am nevoie de voi încă, mâncători de chek ce sunteţi!

Făcându-şi loc printre soldaţii adunaţi, o umbră sări pe scara maşinii, postându-se în cadrul portierei.

— *I am here, my captain!*[20] gâfâi micuţul Calmat. Întotdeauna la ordinele dumneavoastră.

Stangers îi făcu loc lângă el, după care, scoţându-şi pistolul, îl folosi pe post de ciomag pentru a sparge parbrizul.

— De-a dreptul pe câmp şi foc continuu! urlă el când Costelano îndreptă ambulanţa cu toată viteza în direcţia Caïs, după ce într-un timp record, manevra îi reuşi admirabil.

Cincisprezece şedinţe de lucru, şaptezeci şi cinci de ore petrecute pentru a elabora un plan în care nimic nu fusese lăsat la voia întâmplării, un scenariu a cărui decupare minuţioasă elimina orice improvizaţie! Şi toate astea erau reduse la zero, în mai puţin de zece secunde de către această forţă misterioasă care se numeşte imponderabil şi care înţelege să reducă, răutăcioasă, vanitatea oamenilor. Însă oamenii speculau tocmai această imponderabilitate şi voiau să aibă ultimul cuvânt.

— Mai repede! mai repede! strigă Stangers când, ajunsă pe culmea povârnişului, ambulanţa se angajă pe drumul lin ce reprezenta în acel moment şoseaua departamentală. De o parte şi de alta a drumului, într-un spaţiu deschis dintr-o pădure verde de pini, vreo douăzeci de barăci Adrian îşi conturau faţadele vetuste. Incinta cazărmii, împrejmuită cu un grilaj rudimentar ce intra mult în pădure şi care nu putea fi văzut de pe drum, infiltrată de oamenii lui Rodwell care-şi instalau dormitoarele în direcţia parcului sanitar.

Ascultând de ordinele căpitanului lor, cei douăzeci şi cinci de oameni îngrămădiţi în ambulanţă, au deschis un foc susţinut asupra barăcilor din care ieşeau siluete ce fugeau în toate sensurile, într-o atmosferă de panică nebună. Toate geamurile ambulanţei, sparte cu ajutorul pistolului, erau tot atâtea găurice lăsau să treacă moartea. Şi trecea, moartea, cu şaizeci la oră, secerând fără milă, cu o senină indiferenţă, tot ceea ce îi trecea

[20] Sunt aici, domnule căpitan! (engl.).

prin faţă, începând cu cele două santinele postate la intrarea în cazarmă. Cei doi nenorociţi erau pe jos, ciuruiţi de gloanţe, fără să fi avut timp să înţeleagă ce se petrecea.

— Ce măcel! bolborosi Tuciuriul, chircit deasupra volanului. Hei, Calmat, ajungem la sfârşit. Ce facem?

Între două rafale de mitralieră, Calmat a tradus răspunsul lui Stangers.

— Înapoi! Cu aceeaşi viteză! Nu i-am epuizat pe nemţi!

— Continuaţi focul! urlă Stangers, punându-şi un alt încărcător în armă.

Ambulanţa tocmai sosise în mijlocul unei esplanade largi, la extremitatea căreia se înălţa o construcţie insolită ce voia parcă să-i bareze drumul. Era o construcţie nu prea înaltă, cu un turn pătrat ce se termina cu un dom. Un portal maiestuos format din trei arce în formă de ogivă susţinea o întreagă parte a clădirii. În faţa portalului văzură motocicleta care reuşise să scape vie.

— Moscheea! explica Calmat.

Stangers cunoştea bine moscheea sudaneză din Caïs. O văzuse luni în şir, la Neapole, pe masa operaţională.

— Ne vom ocupa de ea la întoarcere, replică el. Spune-i prietenului dumitale să accelereze! Dormitează!

— Dar am băgat într-a cincea! protestă Tuciuriul. Drept ce mă ia inglişul ăsta? Ambulanţa asta e un adevărat autobuz!

La vreo douăzeci de metri de moschee atinse uşor frâna de picior, după care, rânjind, făcu un viraj brusc la dreapta.

— Ţineţi-vă bine!

Pneurile au derapat cu zgomot pe pietriş. S-au auzit strigăte speriate în ambulanţă care, pe punctul de a se răsturna, s-a îndreptat în ultimul moment, după o deviere bruscă, şi a revenit în poziţia de echilibru, pe cele patru roţi ale sale. Însă zdruncinătura a fost atât de puternică, încât soldaţii, pierzându-şi echilibrul, s-au izbit de uşa din spate, deschizând-o exact în momentul când se rostogoleau pe pământ, din întunericul ce domnea asupra arcadelor moscheei a izbucnit un tir de mitralieră. Cei doi soldaţi nu s-au mai ridicat.

Câteva gloanţe au nimerit în continuare ambulanţa fără să provoace şi alte pierderi, căci vehiculul se îndrepta deja pe dram, în sens invers.

În tabără s-a instalat o agitaţie generală. Treziţi brusc din somn, boaşe de făină ale serviciului de sănătate s-au văzut puşi cu cruzime în faţa tristei realităţi. Curtea cazărmii era pur şi simplu distrusă, aşa că, blestemata de ambulanţă care scuipa foc

prin toate ferestrele, i-a făcut să plătească scump o lungă şi înşelătoare perioadă de linişte.

Echipa lui Stangers bombarda din nou sistematic, barăcile aliniate de o parte şi de alta a drumului, fără să întâmpine o rezistenţă serioasă.

Trăgeau câţiva nemţi de după copaci, însă tirul lor, prost orientat, nu reuşea să oprească ambulanţa ce-şi urma cursa nebună prin fum, praf şi împuşcături. Când vehiculul a ajuns în faţa cazărmii, Stangers i-a mai făcut o dată ocolul. Iar în timp ce focul continua, dezordonat, însă teribil de eficace, s-a năpustit din nou pe drum, în direcţia moscheei.

Din părţile laterale ale drumului înaintau, precauţi, câţiva nemţi. Luaţi prin surprindere de atac, nu mai avuseseră timp să se echipeze complet. Aşa că ori purtau doar casca, ori erau în picioarele goale, cu pantalonii pe ei şi cu cartuşiera atârnată în grabă pe pieptul gol. Sub comanda unui zdrahon, încă cu pijamaua pe el, trăgeau de zor, de la distanţă mică, în ambulanţă, vizând pneurile, ferestrele şi cabina. Vehiculul trecu în trombă, lovind doi oameni şi proiectându-i însângeraţi, la zece metri distanţă.

— Grenade! Spre moschee! La comanda mea! ordonă Stangers a cărui voce domina cu greu vacarmul.

Ambulanţa ajunse la esplanadă. Din interiorul moscheei, transformată în fortăreaţă se declanşă foc de arme automate ce făcu să se audă înăuntru maşinii strigăte de durere.

— Adăposteşte-te la umbră, sub copaci, spuse Calmat Nu ne jucăm de-a soldaţii aici!

Vehiculul a descris un arc de cerc acrobatic şi nimeri într-un boschet de eucalipţi unde rămăseseră, vestigii ale trecutului, nişte boite şi bănci din piatră.

— Grenade! zbieră căpitanul. Şi dădu tonul, aruncând o grenadă asupra portalului moscheei, fiind imediat urmat de Calmat.

Când Costelano, cu dinţii strânşi şi faţa şiroindu-i de sudoare frână brusc în faţa vestigiilor de piatră, explodă o a treia grenadă, la douăzeci de metri de edificiul sacru.

— Jos toată lumea! Continuaţi focul!

O ceată de demoni ieşi dinăuntrul ambulanţei. Negri de cenuşă, cu ochi de lup strălucind în mijlocul feţei crispate inglişii au plonjat în iarbă, orientându-şi focul asupra moscheei unde, după o scurtă acalmie, ţăcănitul regulat al unei mitraliere grele se făcu din nou auzit.

Caporalul Gwenh’man, galez cu o mustaţă roşcată îşi propti faţă strălucind de transpiraţie în faţa lui Stangers.

— Continuăm să-i distrăm, domnule căpitan?

Stangers încuviinţă.

— Care-i situaţia, Gwennie?

Caporalul făcu o grimasă.

— Trei răniţi şi doi morţi, domnule căpitan.

Stangers ţinti din nou în moscheea de care nu-i mai despărţea decât vreo treizeci de metri. Faţada era ciuruită în mai multe locuri, iar deasupra arcadei principale împărţea frontonul în două. Sub portal, bine camuflată, în spatele sacilor de nisip, mitraliera continua să scuipe metodic, proiectilele ucigaşe, de la stânga la dreapta şi de la dreapta la stânga.

— Faceţi-o să tacă, Gwennie! Cu grenade! Ochiţi frontul.

— Înţeles, domnule căpitan! spuse caporalul făcând din ochi.

Dispăru în întuneric, târându-se spre oamenii lui care, împânziţi prin tufişuri se opreau din tras doar pentru a-şi încărca armele.

Costelano şi Calmat erau cu spatele la moschee. Pe burtă, în iarba înaltă, îşi concentrau tirul asupra drumului, unde se conturau nişte umbre alarmante ce înaintau spre ei, ascunzându-se în şanţuri şi după copacii care mărgineau drumul.

— E o adevărată distracţie, spuse Tuciuriul. Am doborât deja al treilea nătărău. Tu cum o duci, fiule?

— Eu pândesc de câteva clipe căpetenia! Tare aş vrea să pun mâna pe ea, răspunse Calmat.

„Marioneta”, cu cască şi bocanci, cu o grenadă de mână la centură, luase comanda unui grup se cinci sau şase tipi demoralizaţi, care-şi zdrobeau fundurile şi picioarele goale de pietrele drumului. Mergeau ascultători şi disciplinaţi după acest individ agresiv, trăgând la ordinele lui, trăgând, târându-se de la un arbore la altul, pitindu-se după tufişuri, minunându-se că mai sunt încă în viaţă.

— În regulă, te acopăr, spuse Calmat. Rezolvă marioneta, dar ai grijă de tine! Inglişul are nevoie de interpret, iar eu de prieten.

Calmat era pe punctul de a se repezi, când nişte explozii asurzitoare îl făcu să se trântească la pământ. În spatele lui, frontonul moscheei sărea în aer sub avalanşa de grenade aruncate de soldaţii caporalului Gwenh’man. Un gheizer de moloz şi de fiare se ridică spre cer pentru a coborî înapoi pe pământ, împreună cu fragmente de cărămizi, bucăţi de zid, rămăşiţe de oameni, şi toate acestea s-au pierdut în fum şi praf

în mai puţin de trei secunde.

— Înainte! urlă Stangers.

Şi se năpusti, în fruntea oamenilor săi spre moschee, al cărui portal se prăbuşise parţial, înghiţind mitraliera şi pe cei care o deserveau.

Îl urmau cincisprezece oameni, în timp ce grupul caporalului se dispunea în poziţia de apropiere în faţa sanctuarului musulman, cu armele îndreptate spre drum şi pădure, trăgând la întâmplare, fără încetare.

— Boii! bodogăni Calmat. Au să-mi alunge vânatul!

— Să nu cumva să ne facă una ca asta, spuse Costelano cu un aer sumbru. De la Dunkerque nu mai am încredere în ei. Drace! Se trage! Lasă naibii marioneta şi paiaţele ei.

Pentru început au tras câte o rafală fiecare, după care, cu spatele curbat au fugit direct spre moschee la intrarea căreia s-au rostogolit la pământ, cu răsuflarea tăiată.

— Nu-mi plac fanteziile de genul ăsta, mormăi caporalul Gwenh’man, căruia i-au căzut în spate. Nu suntem la manevre militare, aici! Dacă a-ţi fi oamenii mei nu v-aş ierta două zile!

— Ce spune? întrebă Costelano fulgerându-l pe galez cu o privire duşmănoasă.

— Că suntem nişte eroi, explică Calmat.

Un glonte îi şuieră pe la ureche, iar soldatul care era lângă el se lăsă moale pe umărul lui, cu o mică gaură sângerândă în mijlocul frunţii.

Instinctiv, Costelano ridică ochii spre moschee.

— La pământ! urlă el. La pământ! *Sniper!* Acolo! *Sniper!*

Caporalul îi urmă privirea şi zări în penumbră, deasupra clădirii, silueta unui trăgător ascuns după crenelele minaretului.

— Rahatul! strigă el.

După care, dând curs unui impuls, apăsă pe trăgaciul puştii mitraliere, în timp ce Costelano, ridicându-se brusc, îşi luă elan şi aruncă, cu putere, la zece metri de el o grenadă pe care o înşfacă de la centurionul mortului.

Proiectilul explodă pe acoperişul terasat al turnului. După ce fumul se împrăştie, văzură un corp fără cap zăcând între creneluri, pe punctul de a cădea în gol.

— *Thanks!* spuse simplu caporalul când cadavrul decapitat se prăbuşi la pământ.

În moschee lupta continua, însă cu mai puţină intensitate. Rezistenţa inamică slăbea vizibil, iar când Stangers îşi făcu auzită vocea clară şi incisivă pe deasupra tumultului, toţi au

încercat un sentiment de bucurie amestecat cu o anume uşurare.

— *Give wa!... Surrender!... You are*[21]*...*

Câteva focuri de armă l-au întrerupt S-au auzit gemete, strigăte de durere înăbuşite de o nouă ripostă violentă, după care se aşternu o linişte de mormânt.

Apoi Stangers a intervenit din nou, exprimându-se de data asta în germană:

— *Gewehr ab!... Verschlagen!*[22]

Şi în acel moment a fost apoteoza, marele final la care unii dintre actorii dramei nu se aşteptau şi pe care alţii îl doreau din tot sufletul.

O imensă perdea de flăcări se ridică deodată la mai mult de douăzeci de metri înălţime în timp ce împrejurimile erau zguduite de explozia înfricoşătoare. Într-un pârâit infernal, mii de limbi de foc se revărsau din nou asupra moscheei şi zonelor din jur, bombardându-i cu bucăţi de foc pe oamenii ce stăteau trântiţi la pământ.

— Adăpostiţi-vă! strigă caporalul.

Şi drept exemplu, se ridică dintr-o săritură pentru a se arunca apoi într-un şanţ, de cealaltă parte a drumului. Soldaţii s-au grăbit să-l urmeze. S-au găsit două focuri de armă şi un bărbat s-a prăbuşit secerat, pe pământul inundat de sângele lui.

— Asta-i blestemata de marionetă! bodogăni Calmat trăgând furios asupra unui tufiş în jurul căruia se agitau nişte umbre.

— S-o ştergem de aici, şuiera Costelano. Eu mă duc la căpitan!

— Vin şi eu!

În spatele moscheei, pe terenul larg unde era parcul sanitar, incendiul se întindea câştigând în înălţime, precum o somptuoasă cortină în culori purpurii. Exploziile se succedau, alimentând vâlvătaia şi ridicând nori de fum negru şi râu mirositor.

În momentul în care cei doi ostaşi au ajuns la portal, s-au izbit de Stangers şi de grupul lui care se retrăgea.

— Se retrag! strigă căpitanul. Rodwell a făcut treabă bună. Misiunea noastră se încheie.

Traversă esplanada în fugă, urmat de soldaţii care trimiteau ultimele rafale în golul căscat şi întunecat ce fusese cândva intrarea moscheei.

— S-o ştergem, caporale! strigă Stangers în treacăt Ne-am

[21] Predaţi-vă!... Sunteţi pierduţi! (engl.).

[22] Sunteţi pierduţi! (germană).

îndeplinit misiunea!

Şi fără să mai aştepte confirmarea, dispăru în noapte.

Zece minute mai târziu, supravieţuitorii comandoului dispăreau în pădure ducând cu ei şi răniţii.

Încetul cu încetul drumul se popula cu forme ezitante, siluete cu contururi baroce, care, una după alta ieşeau din şanţuri, de după copaci şi barăci ciuruite de gloanţe.

De printre dărâmăturile care astupau portalul dărâmat au apărut patru soldaţi acoperiţi de sânge. Mergeau clătinându-se, şi-şi târau armele după ei cu un aer năuc. Epuizaţi, s-au aşezat pe treptele înnegrite, privind, fără să vadă ciudatul grup care, la vederea lor, s-a oprit înmărmurit.

Timp de câteva minute s-au analizat, faţă în faţă, în timp ce în jurul lor incendiul şi exploziile se înmulţeau, iar flăcările, mişcate parcă de un gigantic proiector, luminau acele locuri devastate.

— Lovitura de Rezistenţă, nu? spuse în sfârşit cineva.

Un Obersergent-arzt[23] răspunse:

— Au debarcat, asta-i!… şi nu-i decât începutul!

Înainte de a se pierde în întinderea uscată a câmpiei provensale, Rodwell s-a întors pentru a mai contempla, pentru ultima dată, spectacolul.

Din parcul sanitar nu a mai rămas decât o arenă în care sfârşeau de ars carcasele dezmembrate şi sfărâmate a vreo cincizeci de ambulanţe, camioane-spital, furgonete-laboratoare etc. Adunate în vastul spaţiu.

Antrepozitele ce adăposteau toate instrumentele indispensabile organizării serviciului sanitar se transformaseră în mormane de tablă, fier şi scânduri incandescente. Focul cuprinse şi clădirile administrative şi nu a cruţat nici clădirea rezervată preţioaselor produse farmaceutice.

Grenadierii au ştiut să-şi vândă marfa.

Era o muncă de artist, iar Rodwell nu pierduse nici un om.

— Domnule locotenent!

— Sosesc!

Ofiţerul zbieră la caporalul Hawkins, care îl aştepta, pitit în spatele unui tufiş des şi bine mirositor.

— Către Pierre-a-Feu, imediat Hawkins, unde sunt ghizii noştri?

— În faţă cu soldaţii!

— În regulă! Ne retragem! Sper că nu i s-a întâmplat nimic

[23] Sergent major medic (germană).

căpitanului!

— Cu siguranţă domnule locotenent! Ne vom întâlni cu toţii acolo!

„Acolo” însemna un kilometru de parcurs în plină câmpie, apoi de traversat o vale stâncoasă şi apoi de escaladat un deal golaş, de pe culmea căruia se oferea priveliştea unor chei lungi şi înguste, cu pereţii abrupţi şi acoperiţi de arbuşti.

Argensul, un simplu pârâiaş, în acea regiune, şerpuia capricios la poalele cheiurilor. Cele două maluri pietroase ale sale se pierdeau într-un labirint de stânci ce se încălecau ca nişte dinţi prost crescuţi, având drept carii, grotele mascate de masivi de arbuşti şi de pini de Alep.

— Pentru un tip din Marsilia cunoşti bine locurile; aproape ca mine! spuse Lacreuse care mergea în capul coloanei, alături de Franco.

— Părinţii mei exploatau un domeniu nu departe Castagniers, răspunse Franco cu o voce pura. Veneam aici în fiecare an, în vacanţa mare, în cea de Crăciun şi cea de Paşte. Nu de puţine ori ne-am jucat de-a hoţii şi vardiştii prin văgăunile astea!

— În ce erau angajaţi părinţii tăi?

— În Rezistenţă.

— Nici nu mă îndoiam! Şi acum ce fac, s-au retras?

— Nu se ştie nimic!

Vorbea foarte repede, cu un ton sec.

— Şi nici nu se va şti niciodată nimic. În ’42 au venit naziştii. Asta-i tot! Ai priceput? Noi, cei din clanul Franco suntem evrei!

Lacreuse uitase. A tăcut, încurcat, până când camaradul său rupse tăcerea.

— Am ajuns. Putem să ne instalăm!

Se aflau pe creasta îngustă, încoronată de brazi, a dealului. În noaptea senină se distingeau perfect la orizont, contururile munţilor Maures şi petele întunecate ale pădurilor ce se întindeau în vale. Puţin mai departe, spre mare, luminile incendiilor se proiectau pe cer, în ritm dezordonat de bubuituri surde.

Soldaţii s-au strecurat de-a lungul unei surpături, apoi, urmând indicaţiile celor doi francezi s-au ascuns, în grupuri mici, în văgăunile adânci unde nimeni nu ar fi putut bănui că se poate ascunde cineva.

Câteva minute mai târziu, zgomote de paşi şi voci înfundate se auziră în noapte, în timp ce pe coama dealului se profilau nişte umbre.

Ascunşi în spatele stâncilor, Franco, Lacreuse, şi Rodwell i-au recunoscut pe noii sosiţi.

— Sunt bucuros să vă revăd, domnule căpitan, spuse Rodwell făcând un pas înainte. „Home-ul” nostru ne aşteaptă. Care-i inventarul?

— Trei oameni scoşi din luptă. Cinci morţi, spuse Stangers din vârful buzelor. Este mult. La voi?

— Nici o pierdere.

— O. K. Să-şi ia câteva clipe de odihnă, băieţii! Merită din plin! Gwennie, numeşte trei santinele! Hotărăşte cu francezii unde le poţi pune, apoi cheamă-l pe Sanders! În sfârşit, poate să ne fie de folos şi acest infirmier!

După ce toţi soldaţii s-au instalat în grote, Stangers s-a dus la Rodwell care-l aştepta, împreună cu radiotelegrafistul, în fundul unui soi de culoar strâmt şi umed. Şi-au desăvârşit în linişte porţiile de „*meat an veget abe*”[24], după care, la 11,30 căpitanul încercă să intre în legătură cu P.C.-ul generalului Ashton. Nu i-a răspuns nimeni. Generalul era probabil, împreună cu divizia, în căutarea unui adăpost bun, în mijlocul naturii.

— Încearcă din cinci în cinci minute, şi nu da jos căştile. Şeful poate să ne cheme în orice moment în împrejurimile Pierre-a-Feu-lui domneşte liniştea. Argensul clipocea uşor, precum un motan sătul, iar briza uşoară mângâia câmpia şi dealurile cu fâşâituri discrete; însă, în depărtare, un uragan se abătu asupra pământului şi a oamenilor.

Era ora la care comandantul Rigaud şi comandoul lui înaintau pe plaja minată de la Rayol, căpitanul Ducoumau şi cei patruzeci de voluntari, supravieţuitori din corpurile franceze ce au participat la „caricatura de război”[25] şi ajungeau pe culmea falezelor capului Negre şi distrugeau o baterie germană, iar grupul comandantului Sriot participa la un adevărat masacru, nu departe de Theodule, aproape de culmea Esquillon-ului.

— Auzi? E o adevărată ciomăgeală pe acolo!

— Şi noi ce facem aici? Turism?

---

[24] Carne şi legume în conserve (engl.).

[25] La trei septembrie Franţa declară război, însă nu îl face. Este vorba de caricatura de război, războiul fără luptă, care durează din septembrie 1939 până în mai 1940. În timp ce Germania zdrobea Polonia în mai puţin de o lună, francezii, după o scurtă incursiune, în regiunea La Sarre, se retrag în spatele fortificaţiilor de la Maginot.

— Aşteaptă, băiete! Nu-i încă momentul loviturii de graţie! Mai vorbim mai târziu.

Cei patru francezi scrutau cu atenţie cerul, stând pe vine în faţa enormei stânci rotunjite care dăduse numele locului.

— Pocneşte rău.

— E dinspre Neapole, spuse Lacreuse.

Costelano ridică din umeri.

— Eu aş zice că dinspre Saint-Tropez!

— Pocnesc rău!

— Se aude din toate părţile, murmură Franco, sumbru. Sunt peste tot. În spate, în faţă, la stânga, la dreapta. Iar noi, exact în mijloc, ca nişte idioţi.

— Americanii sunt scoşi din discuţie, spuse Costelano cu un aer competent. Îşi au treaba lor, în Normandia. Aici, misiunea îi priveşte pe francezi… şi puţin, pe ingliş, adăugă el cu regret.

— Ascultă, spuse Calmat.

Degetul lui, părea că vrea să localizeze, undeva, pe cer urletele îndepărtate ale sirenelor de alarmă.

— Saint-Tropez, spuse Tuciuriul.

— Dar şi deasupra noastră, spuse Franco. Probabil că asta e a patra dimensiune.

— Se omoară pe rupte acolo; mai bine am intra! spuse înţelept Lacreuse şi se strecură, târându-se pe burtă, în întunericul protector al grotei.

Ceilalţi au făcut la fel. Era foarte reconfortant să simţi deasupra capului două tone de granit fixate acolo de milenii. Nu s-ar fi putut inventa ceva mai bun în materie de adăpost antiaerian.

Abia pe la ora unu dimineaţa Stangers primi, în sfârşit, un mesaj de la general.

— Alpha cheamă Gamma… Alpha cheamă Gamma…

— Gamma răspunde lui Alpha. Misiune îndeplinită. H.Z.Y. distruse. Ne-am retras la P.A.F.

— Nu vă mişcaţi de acolo sub nici un pretext Aşteptaţi ordinele. Spor la lucra, căpitane. Pierderi?

— Trei răniţi! Cinci morţi!

Se aşternu un moment de tăcere. Chiar în momentul acela, mustăţile caporalului Gwenh’man se arătară de după copacii ce mascau intrarea grotei.

— Terminat, Gamma!

Strânse antena radioului.

— Ar fi trebuit să spuneţi şase morţi, domnule căpitan, spuse

caporalul punând pe genunchii lui Stangers o plăcuţă de identificare.

Ofiţerul citi numele gravat pe bucata de metal, după care o băgă în buzunar.

— Colman era un soldat bun, murmura el.

— Să ordon să i se sape o groapă, domnule căpitan?

Stangers oftă.

— Nici vorbă, Gwennie... Aici e un loc pustiu! O zonă nelocuită, înţelegi? Nu trebuie să-i tulburăm liniştea. O să vedem mai încolo.

Luna clara de august strălucea pe firmament precum un lampion inaccesibil. Regia romantică a universului neutru, îi privea cu îngăduinţă pe mărunţii locuitori ai Terrei, încrâncenaţi în a se distruge.

Stangers lăsă jos cutia de conservă. Misiunea îi reuşise din plin, şeful ei era mulţumit de el şi totuşi, în mod bizar, nu încerca decât o satisfacţie mediocră.

CAPITOLUL IV

MISIUNEA B

Două feţe înnegrite de fum se arătau, precaute prin încrengătura mărăcinişului des ce împodobea stepa mediteraneană. În jur, de o parte şi de alta se puteau distinge nişte siluete în mişcare, cu spatele îndoit, în jurul unor grămezi de pânză pe care se chinuiau să le strângă şi să le ascundă fără zgomot.

Departe, la celălalt capăt al câmpiei uscate, orizontul era blocat de o enormă barieră de stânci, în care se căscau enorme crăpături granitice. Ici şi colo, pe versanţii de gresie roşie creştea izolat, iar la poalele stâncilor se întindea o magnifică pădure de stejar de plută.

— De unde ştii că e plută? întrebă Baussan holbându-şi ochii. Cum poţi să vezi noaptea, şi de la distanţa asta, că e stejar de plută?

— Nu văd, ştiu, răspunse Favier, categoric. Cunosc zona asta ca pe buzunarul meu. Sunt stâncile Roquebrune.

Baussan îl privi un moment cu atenţie. Un proces lent se desfăşura în creierul uriaşului. Într-un sfârşit, o luminiţă de înţelegere îi apăru în ochi.

— La naiba! murmură eh Dar asta înseamnă că am fost paraşutaţi prea departe! Nu-i aşa?

— Te-ai prins, băiete!

Căpitanul Redburn, se apropie cu pasul lui greoi, însoţit de caporalul Genin. Ochii lui mici şi roşii, înconjuraţi de gene albicioase se fixară asupra caporalului. Pronunţă câteva cuvinte pe care Genin le traduse pe loc.

— Albinosul vrea să plecăm imediat. Întreabă la ce distanţă aproximativă ne aflăm de depozitul de muniţii.

Favier nu se mişcă. Întins între mărăcini, ridica spre Redburn o privire agasată.

— În jur de zece kilometri.

Genin tresări.

— Ce?

— În jur de zece kilometri. Spune-i asta! Şi dacă mai vrea şi

alte explicaţii, nu are decât să telefoneze tipului care ne-a paraşutat în mijlocul naturii.

— Ne-au făcut-o, ce mai! comentă Baussan. Simplu! Cincizeci de oameni au fost paraşutaţi între Le Muy şi Roquebrone, ca nişte saci de gunoaie. Spune-i strămoşului tău blond că nu ne rămâne altceva de făcut decât să ne deschidem cutiile, de conserve şi să înfulecăm şi să aşteptăm să se termine războiul!

Baussan vorbea în gol, fericit că poate, pentru prima dată, să-şi spună oful unui ofiţer care nu-l putea înţelege şi care de altfel îl asculta foarte atent.

Nici nu-şi termină bine caporalul explicaţiile, că Redburn, stând pe vine, desfăşura deja febril o hartă pe care o cerceta la lumina lanternei.

— Deci unde suntem, caporale?

Genin îi făcu un semn lui Favier care se apropie, târându-se pe coate.

— Arată-mi locul, spuse Genin. Treptat le voi transmite şi celorlalţi!... Haide!

Favier, cu mutra lui de dihor, se aplecă deasupra hărţii.

— Acolo, spuse. Peretele ăsta de stâncă se află exact la extremitatea nordică a regiunii Maures. Dacă continuăm sa înaintăm în această direcţie ajungem direct la Le Muy! Dacă ne îndreptăm spre est, ajungem la Roquebrune. Dacă, dimpotrivă, o luăm spre sud, vom ajunge într-un sfârşit la destinaţie. Este un drum îngrozitor.

— Dumnezeule! dar noi trebuia să fim paraşutaţi chiar deasupra Plan-de-la-Tour-ului, la mai puţin de doi kilometri de depozit!

— Ştiu, răspunse Favier fără să clipească. Uite, aici este Pla-de-la-Terre, chiar în inima pădurii La Grande-Freinet. Iar aici, puţin înainte de încrucişarea drumurilor departamentale 44 şi 45, este plasat depozitul. Noi suntem aici!

Genin clătină din cap, cu un aer sumbra.

— Nici aşa! Şi tu spui că mai sunt cel puţin zece kilometri până la destinaţia noastră?

— Aşa am spus, este adevărat! Nu-i aşa, Baussan?

— Sigur! tună gigantul mişcându-şi umerii masiva. Iar zece borne nu le poţi face alergând.

Genin şi cu Redburn au schimbat rapid câteva cuvinte. Căpitanul părea că-şi învinge cu greu iritarea, iar faţa, de obicei, palidă, i s-a împurpurat.

— E sigur, va fi o „ciocnire” rânji Baussan.

Freamătul uman ce cuprinse câmpia când a avut loc aterizarea se stingea puţin câte puţin. Liniştiţi, soldaţii aşteptau ordinele, ascunşi pe după cele mai mici denivelări de teren. Locotenentul Foyle veni să-l anunţe pe Redburn că regruparea se executase şi că toţi oamenii erau O.K.

Redburn, era în schimb O.K., şi asta se vedea în modul în care discuta, de mai mult timp, cu locotenentul. Acesta asculta cu ochii aţintiţi la hartă şi cu faţa inexpresivă, aproape indiferentă. Când Redburn tăcu, se adresă lui Genin.

— Este grosolană greşeala, spuse el calm. Pe seama a ce ar trebui să o punem? Pe interpretarea greşită a clişeelor fotografice, pe o întârziere de o jumătate de minut a ordinului de paraşutare? O...

— Nu ştiu, domnule locotenent, o tăie scurt Genin. În orice caz, nu explicaţiile astea sunt cel mai important lucru în acest moment Ceea ce contează, este că suntem la două ore de marş de ţinta operaţiunii noastre. Acum este ora douăzeci şi unu şi treizeci şi şapte de minute, iar noi trebuia să fim la ora douăzeci şi două, foarte exact, în faţa obiectivului.

— Şi ce vrei să spui cu asta?

— Cu permisiunea dumneavoastră, domnule locotenent, aş spune că misiunea noastră e grav compromisă, dacă nu ratată, chiar! *C'est foutou*[26], ce mai, adăugă el în franceză.

Redburn interveni.

— Ghizii noştri ce spun? întreabă-i şi pe francezii dumitale, caporale!

— Gândesc ca şi mine, domnule căpitan. Nu vom putea ajunge la depozit în timp util. Este practic imposibil.

Se uită din nou la ceas.

— Peste douăzeci de minute, comandourile „A" şi „C" vor intra în joc, dacă totul s-a desfăşurat aşa cum s-a plănuit; ceea ce, din păcate, nu este cazul nostru. Aşa că va fi agitaţie prin toate colţurile şi va fi greu să trecem printre nemţii în stare de alertă!

— Se pot orienta ghizii noştri chiar şi într-o regiune ocupată de inamic?

— Garantez eu pentru ei, domnule căpitan. S-au născut şi au trăit aici până când au îmbrăcat uniforma!

— Atunci la treabă, spuse scurt Redburn.

Şi împături harta cu un aer hotărât.

— Ce spune bătrânul? întrebă Favier. Am impresia că nu a

[26] S-a dus dracului! (n. tr.).

înţeles prea bine situaţia!

— Are o problemă, mormăi Genin. De la 1918 încoace panoplia lui sărăceşte în fapte eroice, aşa că înainte!

— Unde înainte? se nelinişti Baussan ridicându-se încet.

— În focul bătăliei! replică Genin.

Baussan rămase fără suflare.

— Nu se poate! E nebun! Dumnezeule, dar e de traversat pădurea, de trecut defileul Gratteloup; şi sigur este ticsit peste toţi cu nemţi! Nu vom ajunge înainte de miezul nopţii. Dacă ajungem!

— E drept, au să ne lovească până ajungem!

Când se ridică în picioare, Baussan se văzu faţă în faţă cu Redburn. Rămase aşa, fascinat parcă de faţa rotunjoară a englezului, de ochii lui mici şi roşii şi de genele lui albe. Erau aproape de aceeaşi înălţime, însă Baussan avea umerii, pieptul şi picioarele de luptător de categoria grea iar mutra lui de veritabilă brută, te făcea să te gândeşti la Pancho Villa a lui Wallace Beery.

— Ce vrea individul ăsta? întrebă Redburn din vârful buzelor. Nu mai suntem în vremea distanţelor regulamentare, dar există, totuşi – nişte limite.

— Nu înţeleg nimic din ce spui, inglişule, bodogăni Baussan care-şi uni sprâncenele groase într-o linie stufoasă ce-i delimita fruntea. Ştiu doar că ne-am împotmolit la zece kilometri distanţă de punctul de întâlnire. Nu-i greşeala noastră, nu-i aşa? Nici a voastră, desigur. În cazul ăsta trebuie să înţelegeţi că nu puteţi trimite cincizeci de oameni să-şi găurească pielea în zadar! Nu-i treaba mea să vă spun ce aveţi de făcut, însă eu. În locul dumneavoastră…

— Ajunge! ordonă violent Genin, apucându-l de gulerul hainei. A să taci din gură, ai înţeles?

— Genin are dreptate, spuse Favier. Calmează-te, băiete! Dacă ar înţelege un singur cuvânt în franceză, nu ai fi îndrăznit să-i spui nici un cuvânt din toate astea!

Colosul se desprinse încet din strânsoarea caporalului. Îşi aranjă haina, îşi îndreptă umerii şi scuipă pe jos.

— Cum vreţi! Măcar de s-ar ridica în pădure un monument al morţilor, pentru noi!

— *I want a translation!*[27] spuse Redburn cu un ton sec.

— Soldatul a vrut doar să vă pună în gardă asupra pericolelor

[27] Vreau o traducere! (engl.).

şi a dificultăţilor pe care le-am întâlni de-a lungul drumului, răspunse Genin prompt. Nu vom ajunge la Pla-de-la-Tour înainte de douăsprezece noaptea! Chiar douăsprezece şi jumătate! În acel moment lupta va fi întinsă peste tot în jurul nostru şi i se părea că e puţin probabil că ne vom putea infiltra în apărarea alia...

— *Shut up!*[28] ordonă Redburn bătând nervos din picior. Omul acesta este aici pentru a ne ghida, nu pentru a-şi exprima părerile. Să vă intre bine în cap că mi s-a încredinţat o misiune şi că o voi duce la bun sfârşit, oricât ar costa. De altfel, în legătură cu acest aspect mă voi plânge generalului Ashton, imediat ce va fi posibil, de carenţele din unele unităţi ale sale, chiar şi doar pentru a mă disculpa pe mine. Deci, caporale, nu mai pierde nici un minut Dispune-ţi oamenii aşa cum fusese prevăzut şi la drum! Foyle!

— La ordine, domnule căpitan!

— Transmite comenzile şefilor de unitate! Plecăm!

Era ora 21 şi 45 de minute în momentul în care cei cincizeci şi şase de oameni ai comandantului au pornit la dram. În frunte mergeau Favier şi Baussan urmaţi de zece englezi. La douăzeci de metri în spate mergeau Redburn, Genin, şi încă treizeci de oameni. La încă douăzeci de metri, zece englezi formau ariergarda, iar în faţa lor mergea locotenentul Foyle şi Delfaut. Figură interesantă, acest Delfaut. Fiu unic al unor proprietari bogaţi din Vidauban, eşuase în mod constant la toate examenele, aşa că părinţii săi, grav loviţi în ambiţiile lor, s-au resemnat în cele din urmă să-şi vadă progenitura măsurând în lung şi în lat hectarele de viţă de vie, precum un şcolar leneş ce şi-a rezolvat problemele cu şcoala. A venit însă războiul şi l-a surprins pe Delfaut în Algeria unde debarcarea americanilor, în 1942, avusese efectul unei bombe. Delfaut a lăsat baltă nişte tranzacţii foarte laborios lucrate cu un asociat al tatălui său şi s-a întors imediat în batalionul de şoc. Nimeni nu-l plăcea pe acest „fiu de bani gata" fanfaron şi pretenţios. Era ţinut puţin la distanţă, iar el părea că se complace în această stare de ostracism perpetuu, ceea ce nu-l împiedica, de altfel şa fie un foarte bun soldat, şi nu afecta cu nimic părerea foarte bună care o avea despre sine.

Stâncile Roquebrune se estompau puţin cât de puţin spre

[28] Ajunge! (engl.).

orizont.

În stânga cărării pe care mergea neauzită coloana lungă de oameni se distingea în spatele stufului, a tufişurilor şi al arborilor clipocitul al Argens-ului disputându-şi aprig traseul său spre micul Couloubrier ce se fofila îndrăzneţ la picioarele cheiurilor sinuoase şi strâmte. Se apropiau de liziera pădurii Ares, prelungirea naturală a pădurii La Grande-Freinet.

Umbra arborilor înalţi înghiţea oamenii unul după altul. În timp ce în depărtare, clopotul unei biserici ce nu fusese încă descoperită şi jefuită de ocupanţi bătu, rar, zece bătăi, punctate, trei secunde mai târziu, de pocnetul îndepărtat al armelor automate.

— Asta-i; confraţii intră în acţiune, murmură Favier, cu un nod în gât. Ah! Norocoşii!

— Crezi că e grupul Stangers? întrebă Baussad.

— Desigur! Doar ştii că nu sunt departe de noi.

— Franco! Lacreuse! Costelano! enumera Favier cu un ton invidios.

— Micul Calmat! Sunt toţi acolo, în focul luptei, în timp ce noi mergem ca nişte tâmpiţi, unul după altul, fără să ştim ce este în faţa şi în jurul nostru! Şi trebuie s-o ţinem aşa kilometri întregi!

— Termină, Sarmulit, şi mergi mai departe! Toţi băieţii ăştia din spatele nostru au încredere în noi!

— Şi eu am încredere în drumul ăsta de ţară care, la şase sute de metri de aici ajunge la o cărare ce ne scurtează neaşteptat drumul, întinde pasul. Rigoulot, nu este momentul să ne destăinui neliniştile tale metafizice!

Ecourile bătăliei din tabăra de la Caïs i-a mai consolat. Au mai uitat din temeri, din decepţii, şi dacă rezultatul misiunii rămânea încă îndoielnic, refuzau să se gândească, dorindu-şi un singur lucru: să se confrunte cu duşmanul nevăzut pe care îl simţeau dând târcoale în jurul lor, confruntare ce le-ar fi permis să se descarce şi le-ar fi semnalat celor din Caïs că şi comandoul B a intrat deja în joc.

Întunericul domnea peste tot, dens şi apăsător. Oamenii mergeau în şir indian pe o cărare îngustă cu bolovani, camuflată de arbori. Cu degetul pe trăgaci şi ochiul la pândă, încercau să distingă, între miile de zgomote nocturne ale pădurii, acele zgomote care nu înşală auzul extern al soldatului şi îl face să ghicească prezenţă străină.

Favier şi Baussan urmaţi de cei zece englezi ai lor înaintau fără să facă zgomot, agili şi siguri, echipaţi cu arme uşoare

învelite în molton, ca să amortizeze zgomotul provocat de eventuale lovituri. Deodată Favier ridică braţul drept şi rămase nemişcat.

— Ce e? şopti Baussan, cu sprâncenele împreunate.

Favier îi arătă la câţiva metri, ridicându-se din mijlocul unui desiş de arbuşti spinoşi, o pancartă fixată în cuie pe un par.

— Ce spune?

Baussan făcu câţiva paşi şi întinse capul. Descifră repede textul pancartei.

— Numai asta ne mai lipsea! Terenul este minat!

— Nu poţi să te plângi! Sunt şic. Te previn, îl tachină Favier.

Câţiva soldaţi din avangardă se apropiau deja, punând întrebări la care francezii nu răspunseră decât printr-un gest semnificativ.

— *Achtung! Minen!* silabisi un englez. *All right!* Stop!

— Cineva să raporteze căpitanului, spuse Favier. Suntem blocaţi! Nu cred că va ordona să continuăm.

— Mă duc eu, spuse Baussan. Nu vă mişcaţi!

Se întoarse din drum escortat de doi englezi. Nu au făcut decât zece metri şi s-au simţit zguduiţi de o explozie puternică. Favier şi inglişii s-au trântit instinctiv la pământ curbându-şi spinarea sub ploaia de pietre, de bulgări de pământ, de sânge şi de rămăşiţe de oameni.

Adevărul le apăra atunci în toată cruda lui realitate. Pătrunseseră adânc pe un teren minat şi era un miracol cum au ajuns atât de departe fără să moară şi alţii.

La douăzeci de metri în spatele avangardei blocate, grupul Redburn, surprins de detunătură, se volatilizase în sânul naturii, şi mai departe în spatele grupului Foyle ce se găsea la liziera pădurii căutau cu disperare să se adăpostească în crângul rar al stepei mediteraneene.

„Indicatorul era mai înainte. Probabil că l-au deplasat vacile” se gândi Favier. Apoi, pierzându-şi orice control urlă:

— Baussan! Bauussaaan!

Nici nu termină să-şi lanseze strigătul disperat că vocea grosolană a soldatului îi şi răspunse:

— Gura! Lasă-mă să-mi fac treaba! Şi mai ales rămâi unde eşti, Virgulă! Ca să-i spună „Virgulă” însemna că inima uriaşului era plină de afecţiune pentru micul său prieten din Lorgues.

— Merge?

— Merge! Dar nu mişca! Rămâneţi toţi pe loc! Aşteptaţi ordinele! Pitiţi pe burtă, la rădăcina copacilor, în tufişuri Favier şi

englezii văzură la un moment dat, ridicându-se din întuneric, o umbră diformă, enormă, asemănându-se cu un urangutan uriaş, care se îndepărta greoi înghiţit puţin câte puţin de întuneric şi lăsând în urma sa dâre lungi de sânge.

— Caporal!

— La ordine, domnule căpitan!

— Era semnalat pe hartă acest câmp de mine?

— Probabil că da, însă pe harta zonei în care nu era prevăzut să ajungem.

Redburn îşi încreţii pleoapele lui albicioase şi dădu din cap.

— Am început rău, se pare, nu-i aşa?

— Da, domnule căpitan!

— Ar trebui să trimitem doi oameni ca să vadă ce se petrece în faţă.

Genin nu era de acord. Să trimiţi doi oameni pe un câmp minat era ultimul lucru de făcut, când ordinul de retragere provizorie era singurul lucru rezonabil.

— Pot să mă duc eu, domnule căpitan. Soldaţii mei se vor înţelege mai bine cu mine.

— Şi eu cu cine mă mai înţeleg dacă dumneata nu te mai întorci? obiectă, Redburn sec. Nu eşti ataşat persoanei mele în calitate de inter…

— *Feuer!* Ordinul ţâşni în noapte urlat de o voce puternică, tăindu-i vorba. Aproape în acelaşi timp, la liziera pădurii izbucni un concert răsunător al acelor mitraliere grele tip Wolgen 43 cu care tocmai fuseseră dotate câteva din unităţile armatei a 19-a germană. Pustietatea părea că se trezeşte în întregime sub rafalele trepidante. Tufişurile de thym şi de salvie, mănunchiurile de rozmarin păreau că se animă şi freamătă ca şi cum fiecare din ele ar ascunde o gură de oţel care scuipă moarte.

— Frumoasă ambuscadă! şuieră Redburn, cu faţa la pământ. Caporale, trebuie să localizăm aceste mitraliere şi să le facem să tacă. Trimite un om de-al nostru cu acest ordin la locotenentul Foyle.

— Înţeles, domnule căpitan.

În acelaşi moment, una, două, apoi trei puşti au împodobit cerul cu luminile unui foc de artificii. În câteva secunde, câmpia fu luminată ca de zeci de proiectoare puternice, dezvăluind ochilor inamicului ascuns, bietele siluete nemişcate, lipite cu disperare la pământ.

— *Longo fire!*[29] ordonă căpitanul Redburn pregătindu-şi pistolul şi trăgând la întâmplare în faţa lui.

— *Hid you*![30] stângă la rândul lui Genin aterizând în spatele unei stânci. Gloanţele mitralierelor trasau linii destul de drepte pe pământul acoperit de fum. Câţiva oameni nu mai mişcau; alţii se ridicau, după care cădeau din nou, urlând de durere.

La un moment dat, de după primii copaci ai clădirii apăru umbra lui Baussan clătinându-se. Mergea cu mâinile şi picioarele depărtate, precum o păpuşă grotească din lemn. Faţa îi era acoperită de sânge, iar în locul ochilor avea două cheaguri de sânge.

— Nu înaintaţi! urlă el între nişte horcăieli îngrozitoare. Este plin de mine! Plecaţi!

Fu acoperit de o rafală chiar când era pe punctul de a-şi relua mersul lui de orb. Se îndoi, se chirci, cu degetele încleştate pe burtă şi căzu, fără un strigăt, fără un geamăt.

— Baussan! şopti Genin închizând ochii.

Se legase printr-o curioasa prietenie de acest băiat bun şi necioplit care îi purta o admiraţie oarbă şi îi era recunoscător că îl număra printre prietenii lui. Să te tutuieşti cu un licenţiat în litere şi să ciocneşti un pahar cu el, flata puternic amorul propriu al unui om simplu ca Baussan. Genin aparţinea acelei rase superioare pe care uriaşul din Sainte-Maxime, meşteşugar iarna, instructor de înot vara, o ura instinctiv pentru că îi era pe veci inaccesibilă. Ori, una din creaturile acelea inabordabile i-a întins mâna, cu zâmbetul pe buze. Baussan şi-ar fi dat şi viaţa pentru această mână întinsă... Şi poate că asta a şi făcut.

— Trebuie să ne mişcăm de aici. Este imposibil să rămânem pe această poziţie.

— În pădure sunt Favier şi oamenii lui, spuse Genin.

— Nu putem face nimic pentru ei. M-am gândit, spuse Redburn sec. Este inutil să încerci să previi un masacru. Favier se va descurca. Cunoaşte pădurea şi-mi va salva oamenii, ce naiba! Doar n-o fi ticsită de mine de la un capăt la altul.

Manevra de retragere prezenta mari riscuri pentru cei vreo patruzeci de oameni împrăştiaţi pe un teren practic descoperit şi copleşit de focul neîntrerupt a trei sau patru mitraliere. Genin şi patru soldaţi acopereau retragerea grosului unităţii printr-un foc susţinut însoţit de câteva grenade din care una, absolut din

[29] Foc continuu!

[30] Adăpostiţi-vă!

întâmplare distruse o Wolgen şi pe cei care o deserveau. Grupul putu, în cele din urmă, fără prea multe pierderi să întâlnească unitatea Foyle care, la vreo douăzeci de metri depărtare, localizase unul din cuiburile mitralierelor, cocoţat pe o proeminenţă ierboasă, nu departe de primii copaci ai pădurii.

Unul dintre inglişi aruncă o grenadă care lumină timp de un minut cerul chinuit, după care explodă în milioane de scântei, chiar deasupra proeminenţei. Mitraliera invizibilă lătra precum un buldog furios. O altă grenadă ateriza pe o parte a povârnişului, pe culmea căruia apăru o mână, apoi vârful unei căşti. Mâna cerceta febril pământul în căutarea proiectilului. Un glonte îi zdrobi încheietura mâinii. Casca şi braţul dispărură, exact în momentul în care grenada explodă.

— Înapoi! tună Redburn. Ne retragem! Nu rămâneţi grupaţi!

Oamenii au fugit cât i-a ţinut picioarele, continuând să tragă, însă duşmanul era acum în spatele lor, şi fiecare pas îi îndepărta de moarte. Aceasta îi aştepta, însă, la liziera pădurii.

Au mai explodat câteva rachete luminoase, din ultima poziţie germană care au colorat din nou cerul cu luminile lor orbitoare. Unica mitralieră rămasă, ascunsă undeva în pădure, păru că-şi dublează ura ucigătoare, însă englezii erau, totuşi prea departe, şi, în plus, Wolga tăcu dintr-odată.

Tăcerea se instală din nou deasupra câmpiei şi nu se mai auzea, dincolo de dealuri, decât rumoarea înfundată a luptelor de la Caïs.

Câteva minute mai târziu, comandoul B ajunse la punctul de plecare şi din nou se puteau zări la orizont, stâncile înalte de la Roquebrune.

Galben de ruşine, cu privirea goală, Redburn s-a lăsat să cadă la pământ, de la distanţă, cu capul în piept Foyle veni imediat lângă el.

— Ce hotărâţi, domnule căpitan? rămânând ponderat Suntem într-o fundătură. Cu siguranţă, germanii nu se vor mulţumi cu această hărţuială. Să adoptăm dispozitivul de luptă?

— Luptă?

Redburn rămase în aceeaşi apatie ciudată.

— Luptă? Au avut ce râde, văzându-i pe aceşti grozavi fugind ca nişte iepuri! Într-adevăr, frumos spectacol!

Se întoarse către telegrafist, care, cu răbdare, de două minute, îl chema pe Ashton.

— Ei, bine, Harris?

— Alpha nu răspunde, domnule căpitan!

— Insistă!

Foyle i se adresă lui Genin.

— Caporale, cred că nu mai putem spera să traversăm pădurea în scopul executării misiunii, nu-i aşa?

— Cu moartea în suflet, cred că trebuie să renunţăm, replică Genin cu o voce mohorâtă este dur, este foarte dur, dar nu mai putem face nimic!

— Favier şi oamenii lui însă, pot, spuse Redburn în a cărui privare strălucea o luminiţă de speranţă. Sunt acolo, în pădure, şi îmi imaginez că neputând să ne întâlnească, îşi vor urma marşul lor înainte. Este singura soluţie, nu-i aşa, Foyle?

— Este posibil, admise Foyle impasibil. Vor înainta şi vor ieşi din pădure iar apoi vor încerca să se adune!

— Voiam să spun că vor îndeplini ei ceea ce nu mai putem noi!

Foyle tuşi uşor.

— Amintiţi-vă, domnule căpitan, că grupul meu transporta explozibilul. Ori soldatul Favier şi oamenii noştri nu dispuneau decât de arme uşoare şi de grenade. Ceea ce mi se pare insuficient pentru a ataca şi distruge un obiectiv de o asemenea importanţă!

Redburn se uită lung la locotenent. Totdeauna admirase calmul inalterabil al acestui băiat de treizeci şi unu de ani, care cunoscuse infernul de la Dunkerque dar care nu a vorbit despre el decât pe tonul unui om care a pierdut prima manşă a unei partide de bridge şi care spera să o câştige pe a doua.

— Da, dumneata transporţi încărcătura, repetă Redburn pe gânduri.

— Domnule căpitan, Alpha tot nu răspunde, spuse telegrafistul.

— Renunţă!

Ofiţerul aruncă o privire în jurul său. Soldaţii erau toţi pe poziţia de apărare trântiţi pe burtă sau pitiţi în preajma tufişurilor. Nimeni nu vorbea, nimeni nu privea cadavrele semănate, ici şi colo, prin câmpie. Doar gemetele surde ale răniţilor mai tulburau, din când în când liniştea.

— Ce pierderi avem? întrebă Redburn îngrijorat pe un sergent care se apropia.

— Opt morţi şi şase răniţi dintre care doi grav, domnule căpitan!

— Asta înseamnă că mai suntem treizeci şi patru de oameni valizi, cu tot cu noi, spuse Foyle.

— Şi în afară de Baussan care a murit sub ochii noştri, nu ştim

nimic despre ceilalţi oameni din avangardă, adăugă Genin.

Redburn strânse din dinţi. Toate visele lui ambiţioase se prăbuşeau, întoarcerea triumfală, felicitările generalului, articolele din presă lăudând eroismul acestui „dur” al războiului ’14-’18.

Pentru prima dată Redburn se găsea faţă în faţă cu cruda realitate a războiului şi înţelegea că, mai mult chiar decât în viaţă, hazardul şi fatalitatea au grijă să contracareze planurile oamenilor, chiar şi pe cele mai notabile. Redburn era bolnav de necaz, descumpănit, şi, dacă totuşi îşi mai păstra aroganţa, o făcea mai degrabă dintr-un rest de orgoliu, decât curaj veritabil.

— Dacă o să mai întârziem aici încă o oră, or să ne cadă nemţii în spate şi nu prea cred că am fi în stare să ne ţină piept. În fine, asta-i părerea mea, însă nu trebuie s-o neglijaţi, căci am un deosebit simţ al situaţiilor!

Genin s-a întors spre soldatul care a vorbit. Era Delfaut. Genin aproape uitase de el.

— Ce vrei? îl întrebă cu o severitate involuntară.

— Eu? O, nimic! Caporale. Voiam doar să vă previn că nu e bine să întârziem prea mult pe aici.

Delfaut nu se tutuia cu nimeni, nici chiar cu camarazii săi. Era un semn de distincţie care-i plăcea să şi-l atribuie.

— Şi ai vreo idee, Delfaut? Este pe undeva pe aici vreun club de noapte sau vreun bar la modă, dispus, la recomandarea ta să ofere adăpost unor soldaţi rătăciţi?

— Cam aşa ceva, spuse Delfaut, insensibil la sarcasm. Amintiţi-vă, caporale că din cei trei ghizi ai comandoului eu am rămas singurul. Dacă aveţi nevoie de serviciile mele, îndrăzniţi, iar apoi mă priveşte, eu ţin să revăd Vidauban-ul când se va sfârşi războiul. Din păcate nu voi rămâne prea mult timp acolo, căci tatăl meu vrea să mă pună în fruntea unei sucursale pe care o face la Paris şi…

— Încetează, bombăni Genin.

— *What does he say?*[31]

Genin îi spuse căpitanului despre ce este vorba. Întrebat, Delfaut spuse că ştie, chiar nu departe de acolo, un refugiu ideal unde comandoul se putea ascunde în perfectă siguranţă, iar la nevoie chiar să facă faţă unui atac al inamicului până la venirea grosului trupelor de ofensivă; însă această eventualitate nu trebuie luată în considerare, întrucât ascunzătoarea pe care o

[31] Ce spune? (engl.).

propune Delfaut făcea mai mult decât orice bunker sau fortăreaţă din lume. Trebuia doar să meargă drept înainte, în direcţia stâncilor Roquebrune, apoi doar să o ia la stânga, în locul în care Argensul face o buclă ale cărui contururi se pierd sub o boltă de verdeaţă abundentă şi încâlcită. De acolo, se ajunge la o cărare ce duce la o capelă veche din secolul optsprezece, Notre-Dame-de-Oeufs, ridicată la poalele unei faleze apărată de nişte blocuri enorme de stânci suprapuse. În mijlocul acestor stânci se ridica, unicul supravieţuitor al cataclismelor milenare, un impunător castan. Acest castan era, pentru cei câţiva locuitori ai ţinutului, singurul punct de reper pentru a dibui, în această dantescă aglomerare de roci, grota ascunsă şi adâncă, numită: le Saint-Trou[32]. Din această grotă se ajungea, printr-un culoar de bazalt, la o trecătoare ce-şi înălţă mult către cer pereţii de granit. Călugării capelei jucaseră, se spune, mingea în această strâmtă curte de recreere, aşa că acestui loc i se spunea de secole „Le Jeu-de-Ballon”[33].

— Le Saint-Trou este practic imposibil de găsit pentru cineva care nu cunoaşte, sau cunoaşte puţin regiunea, încheie Delfaut. Ştiu locuitori din Muy sau Roquebrune care ar fi incapabili să se orienteze în acest labirint de stânci. Ştiţi, eu am fost cercetaş, aşa că asta explică totul!

Zâmbi celor din jur, mulţumit de sine.

— Ca poziţie de retragere, cred că această grotă ar fi poziţie de retragere excelentă. Germanii nu vor descoperi niciodată Sain-Trou, mai ales în plină noapte, în afară de cazul, puţin probabil, în care ar şti de existenţa ei. Spuneţi toate astea căpitanului, insistând asupra faptului că acest loc este singurul care poate să ne ofere siguranţa de care avem nevoie acum. Şi am putea ajunge acolo în patruzeci sau cincizeci de minute!

— Într-adevăr, cred că este cea mai bună soluţie, declară Redburn când Genin îi traduse cuvintele lui Delfaut, Trebuie să ne îngrijim răniţii, să încercăm să contactăm generalul, să facem bilanţul situaţiei în linişte… Da.

Oftă.

— Ei bine, caporale, să mergem! Foyle! Sergenţi Cowins, Braley, Lewins, adunaţi oamenii! Plecăm!

Trei minute mai târziu, supravieţuitorii comandoului se deplasau în direcţia stâncilor Roquebrune. Delfaut mergea în

[32] Grota sfântă (fr.).

[33] Jocul cu mingea (fr.).

frunte, grav, precum un general în zi de paradă.

Liniştea se instală din nou peste câmpie, însă în depărtare, dincolo de colinele Maures, către mare, glasul puştilor şi al oamenilor dezlănţuiţi vuia în noaptea sublimă şi cumplită de august.

Cu fruntea lucioasă de sudoare, cu dinţii încleştaţi să se spargă, Favier râma pământul uşor, aproape orizontal, cu lama cuţitului său. Aceasta trasă un şănţuleţ lung ale cărui maluri se surpau cum se surpă valurile mării la întâlnirea unui vapor. Lama pătrundea în toată lungimea ei, până la mâner, fără să întâlnească rezistenţă. Favier şterse sudoarea ce-i curgea pe ochi şi făcu un semn celor nouă englezi ce se târau în spatele lui. Puteau să meargă pe urma lui, având grijă s-o respecte cu rigurozitate.

Şi Favier reîncepu. Lama ţinută paralel atinse din nou, precaut pământul moale, milimetru cu milimetru, până când se opri într-un obiect tare, ascuns sub o tufă mare de iarbă. Favier nu merse mai departe. Lăsând cuţitul, săpă cu degetele un soi de şanţ în jurul obstacolului. Îşi reţinu respiraţia şi, cu maxilarele încleştate, cu privirea aţintită asupra smocului de iarbă fragedă, dădu pământul la o parte, cu gesturi măsurate, lente şi sigure, de data asta nu era decât un pietroi învelită în argilă, cu un vierme uriaş încolăcit printre găurile lui. Favier răsuflă uşurat.

— Mergem mai departe băieţi!

Au pornit mai departe şi acesta cedă locul unui tip deşelat şi tot numai oase, caporalul Kimbler.

Peste pădure domnea întunericul, greu şi ameninţător, aşa încât soldaţi nu vedeau la mai mult de un metru sau doi în faţa lor. Din fericire, Favier cunoştea la perfecţie cele mai ascunse colţuri ale acestui ţinut, radiind de lumină şi de viaţă.

Acesta ştia că la jumătatea drumului de ţară pe care-l urmau, apărea o cărare ce ajungea pe malul drept al Couloubrier-ului. Cursul de apă va putea fi uşor trecut în această perioadă de secetă, iar pe celălalt mal, vor putea fi în siguranţă. Aceasta nu însemna că situaţia lor va fi mai fericită, însă cel puţin, vor putea găsi un refugiu în sânul naturii sălbatice care înconjura piscul Castel-Diol. Cel mai important era să ajungă acolo, şi Favier se gândi, cu un frison retrospectiv, la cele trei mine care le-a dezgropat, şi le-a dezamorsat de când au pornit în acest drum periculos.

— Totul e în regulă, băieţi?

Kimbler nu înţelegea o iotă în franceză, totuşi, s-a întors şi a făcut din ochi.

— *O.K., boy!*

Favier se gândi la Baussan, care plecase spre grosul comandoului, apoi la cei doi englezi care au fost făcuţi zob de o mină. Baussan ar fi trebuit să se descurce. Întotdeauna se descurca; chiar şi cu corvezile, la cazarmă. Favier nu-şi putu reţine un zâmbet.

— *Go!* spuse Kimbler.

Au mai înaintat câţiva centimetri, ajutându-se de coate, cu mitraliera în încheietura braţelor. Oare n-o să se termine niciodată mersul ăsta chinuit? Poate că germanii nu şi-au pus bombele pe kilometri întregi!

La un moment dat, Favier îşi dădu seama că merseseră mai mulţi kilometri fără vreo oprire mai lungă. Apucă glezna lui Kimbler şi îl trase de picior.

— *Whi?* bodogăni englezul întorcându-se pe jumătate.

— Se pare că e-n regulă!

Kimbler ridică din umeri, într-un gest de neînţelegere şi-şi reluă mersul pe burtă, atingând pământul cu vârful cuţitului său cu o încetineală meticuloasă.

Zgomotul luptei ce se ducea în câmpie se atenuase după ultimele rafale. Liniştea se instală din nou, mai mult alarmantă decât liniştitoare.

„Iată-ne fain, frumos, rupţi de tot, se gândi Favier. Oare ce se întâmplă cu ceilalţi? Şi cum să ştii dacă în zece minute nu-ţi pică un neamţ în spate?”

Însă nemţii nu considerau util să urmărească cei zece oameni rătăciţi în pădurea Ares. Le-a lăsat viaţa pe seama câmpului de mine. Ei au preferat să se ocupe de cei patruzeci de paraşutişti blocaţi în plină câmpie.

Au mai parcurs încă douăzeci de metri fără probleme, după care, Favier apucă din nou glezna lui Kimbler, care se întoarse brusc, enervat.

— La dreapta, şopti Favier ajutându-se de gesturi. Trebuie să ajungem la scurtătură. Lasă-mă să trec eu în faţă, bătrâne! E ţinutul meu doar, nu al tău!

Zece minute mai târziu ieşeau din pădure şi înaintau pe un mal pietros ce însoţea albia râului. Au traversat-o, pe unde era apa până la genunchi, iar pe partea cealaltă au dispărut printre tufişurile de mirt şi de ferigă.

— Acum trebuie să ne oprim, decretă Favier. Stop!

Era unul din puţinele cuvinte în limba engleză pe care le cunoştea, însă îi era suficient pentru a se face înţeles de camarazii lui care s-au oprit şi au făcut cerc în jurul lui, exact ca în tabăra de antrenament de la Lathurst, când se adunau în jurul instructorului lor.

— Este unsprezece şi douăzeci, continuă Favier. Cred că am ieşit din blestematul ăla de câmp de mine!

Schiţă câţiva paşi de steap.

— Gata!... *Minen... Minen... The end!*

Englezii zâmbeau. Înţeleseseră.

— Bine! Să vedem acum ce facem în continuare! Să ne ascundem şi să aşteptăm sosirea aliaţilor, sau mai bine, pentru că tot n-avem nimic de făcut şi riscăm să ne plictisim grozav până mâine sau mai mult, să încercăm să ne jucăm puţin noi singuri cu nenorocitul ăla de depozit de muniţii, asta ca să nu ne ruginească încheieturile. Voi ce spuneţi, băieţi?

Cei nouă inglişi se priveau între ei cu nişte expresii încurcate. Ce voia să însemne valul acesta de cuvinte debitate de francezul acesta mărunt, tot atât de mic şi de subţire precum o anghilă din Marea Nordului?

— Nu înţeleg, spuse Kimbler.

Favier schiţă o grimasă.

— Nu e deloc nostim băieţi, să vorbeşti singur. Cică „Nu înţeleg”, aşa a spus amicul nostru. Fiţi atenţi!

Şi începu o adevărată pantomimă care îi distră grozav pe francezii zeflemişti, dar care fu privit cu gravitate de britanici.

Favier începu prin a se întinde la pământ şi a se preface că doarme liniştit. Apoi se trezi, se întinse, căscă şi arătă spre cer.

— *Tard!... Soleil! Compris?*[34]

Kimbler clătină din cap.

— *Yeach!... Soleil! Sun! O.K.!*[35]

— Aşteaptă bătrâne, n-am terminat!

Îngenunchind pe pământ, Favier îl imită pe caporal să facă la fel, apoi îi întinse lanterna nuli.

— Ţine-mi asta cinci minute.

Ascultător, Kimbler luă lanterna şi îi dirija fasciculul luminos spre o porţiune de pământ unde, cu vârful cuţitului, Favier începu să schiţeze amplasarea depozitului subteran, şi a patru blockhausuri ce flancau unghiurile. După aceea îşi punctă

[34] Târziu! Soarele! Soarele! Înţeles?

[35] Of!... Soare!! În curând! O.K.!

desenul cu câteva găuri mici ce semnificau reţelele de sârmă ghimpată ce înconjurau depozitul şi îi înconjurau toată suprafaţa. Ansamblurile semănau destul de bine cu crochiurile pe care toţi le avuseră sub ochi în timpul şedinţelor de pregătire a misiuni, la Neapole.

Favier ridică capul şi scrută feţele grave şi atente aplecate asupra lui. Cu degetul arătă grenadele pe care le aveau agăţate la centurion, mitralierele, pe fiecare om în parte, apoi atinse cu arătătorul iarba umedă şi apoi îşi puse obrazul pe mâinile lui împreunate.

— *Nous ici... Dormir!*[36]

Şi sforăi de două ori.

— *Non dormir! Non fair ca!*[37]

Degetul lui atinse din nou pământul, arătând de data asta schiţa stângace a depozitului. S-a îndreptat, luă o grenadă şi simulă că o aruncă la picioarele lor.

— *Nous partir!... Go!... Bataille!... Feu!... War!... Boum! Boum!*[38]

Englezii schimbau priviri întrebătoare, surprinse, temându-se să nu interpreteze greşit intenţiile micului francez. Parlamentară câteva minute, după care, reprezentantul lor, caporalul Kimbler se întoarse către Favier. Avea faţa jovială a unui bun englez care tocmai a servit un respectabil ceai cu mentă. Când, cu un gest semnificativ îşi bătu uşor fruntea cu degetele, Favier nu mai avu nevoie de traducător.

— *You are quietly mad but I like it!*[39] spuse Kimbler făcând din ochi. *O.K. Baby, Boum! Boum!*

După care păşi cu picioarele sale mari pe crochiul lui Favier, şi-l călcă cu furie în picioare, distrugându-l.

— Eşti un tip pe cinste, spuse francezul, încântat. Dar asta nu-i tot, fiule! Aşteaptă un moment să mă orientez! Vom merge de-a lungul Couloubrier-ului până ce vom ajunge la drumul spre Saint-Maxime. (Aici, am un gând pentru Baussan). Vom urma drumul, fără a ne îndepărta de pădure, până la trecătoarea Gratte-Loup pe care o vom trece după care vom coborî din nou spre Les Ricards! Acolo nu vom mai fi foarte departe de obiectivul nostru! În jur de trei ore de mers. Ce spuneţi? Trei ore!

---

[36] Noi aici… Dormit!

[37] Nu dormim. Nu trebuie să facem asta.

[38] Noi plecăm!… Plecăm!… Bătălie… foc… bum… bum…

[39] Eşti nebun cu totul, dar îmi place asta! (engl.).

Arătă trei degete depărtate şi făcu câţiva paşi pe loc, ştergându-şi o sudoare inexistentă.

— *Trois heures!... Compris*?[40] Bine! Atunci, la drum. Eu o să merg primul, domnilor englezi!

Cei zece oameni au pornit la drum într-o linişte perfectă.

Toţi aveau impresia clară că au intrat cu bună ştiinţă într-un joc extrem de periculos, însă au acceptat toate riscurile în mod voluntar, englezii din spirit de echipă, francezii tocmai pentru că nu erau obligaţi să o facă.

În cel mai scurt timp, au dispărut printre copaci, aşa încât nu se mai auzea decât murmurul uşor al râului, câteva ţipete de păsări şi de animale nocturne, şi foarte departe, către mare, rumoarea bătăliei care începea.

— Ai avut dreptate, Delfaut, este o ascunzătoare nemaipomenită, spuse Genin în timp ce privea haotica şi impresionanta aglomerare de stânci într-o scobitură a căreia se ascunse comandoul. Trebuie să fii născut cercetaş ca să găseşti pe cineva în labirintul ăsta!

— V-am spus, domnule caporal, replică Delfaut cu un ton neglijent. Din zece persoane din ţinut nu ştiu decât două sau trei care să se descurce în acest labirint... chiar şi în plină zi!

Rezemat de o stingă, Genin ridică ochii spre cer, dar oriunde s-ar fi uitat nu putea zări nici cel mai mic petic din bolta cerească. Peste tot deasupra lui nu erau decât stânci întrepătrunse, pietroaie enorme suprapuse unul peste altul, pereţi abrupţi care se înălţau la peste treizeci de metri altitudine ca să formeze un plafon unde, între miile de fisuri creştea o vegetaţie extrem de compactă.

— Saint-Trou... rosti Genin. Ai citit Odiseea, Delfaut?

Acesta din urmă strâmbă din nas, cu un aer superior.

— La şcoală, când eram puşti, spuse el.

— Într-a şasea, poate?

— Asta-i, într-a şasea. Aşa că, vă daţi seama, nu-mi mai amintesc foarte bine Odiseea!

Genin îşi încrucişă mâinile pe genunchi.

— Mare scriitor La Fontaine, nu-i aşa?

Delfaut încuviinţă solemn.

— Da, un foarte mare scriitor.

— Păcat că Odiseea lui nu a avut tot atât succes precum

[40] Trei ore!... Aţi înţeles? (fr.).

fabulele!

— Nu se adresa aceluiaşi public! Asta e! Nimeni nu poate să acopere toate gusturile, se ştie!

Genin se întoarse şi îşi muşcă buzele, ca să nu izbucnească în râs în faţa lui Delfaut.

— Dar de fapt, domnule caporal, de ce îmi vorbiţi de cartea asta?

— Pentru că grota aceasta mă face să mă gândesc la cea a lui Polypheme, ciclopul!

— Care ciclop?

— Ia să vedem, Delfaut, îţi mai aminteşti de lupta dintre Ulise şi Polypheme?

— Da, sigur, bineînţeles, spuse Delfaut neglijent.

După care, fără să-l lase pe Genin să continue pe acest teren periculos, reveni, precipitat, la subiectul anterior.

— Trebuie să vedeţi locul acesta în timpul zilei, la lumina soarelui, caporale. Se schimbă total. Aduce cu un peisaj lunar! Nu este un loc mai frumos ca acesta pe toată coasta!

— Şi cu toate acestea e foarte puţin cunoscut, ca şi Odiseea! Reală, crud, Genin.

O siluetă curbată, mergând cu infinită precauţie, apăru într-o falie a blocurilor de piatră. Era locotenentul Foyle.

— Vă cheamă căpitanul, caporale.

— Vin, domnule locotenent.

Genin se duse la Redburn care, împreună cu cei treizeci de supravieţuitori se instalase în Jeu-de-Ballon, culoarul acela strâmt, în continuarea grotei, format între doi pereţi înalţi cu un peisaj agresiv.

— Ashton tot nu răspunde, spuse căpitanul. Nu pot stabili nici o legătură cu divizia. Încearcă, încearcă permanent, reluă el adresându-se telegrafistului.

Când se întoarse spre Genin, acesta avu impresia că Redburn îmbătrânise brusc cu zece ani. Îi dispăruse aerul trufaş, pe faţă îi apăruseră riduri de îngrijorare, iar colţurile gurii i se duceau în jos, în nişte cute amare.

„Este la doi paşi de o nouă criză de nervi, eroul anterioarei, gândi Genin. Proaspăt şi fericit, cu flori în ţeava puştii, cu cântec pe buze”.

— M-aţi chemat, domnule căpitan?

Redburn încuviinţă din cap.

— Trebuie să facem ceva, caporale! Dacă nu reuşim să prindem P.C.-ul, va trebui să solicităm ajutorul comandourilor

Stangers şi Rice!

— Mi se pare foarte dificil, domnule căpitan. Îşi au fiecare misiunea lui şi nici nu sunt foarte aproape de noi!

— Ghizii dumitale cunosc regiunea, nu? Am putea trimite unul fie spre Caïs, fie spre cascada aceea unde trebuia să sară Rice.

Redburn îşi şterse sudoarea care începu să-i curgă pe frunte.

— O, nu cred că asta ar servi la ceva. Nu, nu trebuie să încercăm altceva şi să contăm doar pe noi înşine!

Redburn era imaginea perfectă a disperării, aşa că Genin încerca un vag sentiment de milă pentru bietul om.

S-a instalat o tăcere grea de câteva secunde, după care, hotărât, Redburn spuse:

— Este nedemn pentru nişte englezi să se târască ca nişte şobolani. Am eşuat în misiunea noastră. Trebuie să ne revanşăm!

Genin îl privea, uluit.

— Domnule căpitan, nu cred că cineva ne va condamna vreodată pentru acest eşec, spuse Foyle. Dacă am fi fost paraşutaţi în punctul prevăzut…

— Da, ştiu, ştiu, o tăie Redburn bătând din picior. Depozitul ar fi fost acum distrus iar noi am fi mândri de noi! Numai că, iată, a fost de ajuns un infim decalaj de secunde sau o eroare grosolană, pentru a anula toate planurile măreţe concepute de şefii noştri. Pot ierta această eroare; fie; dar nu pot ierta renunţarea, resemnarea noastră plată în faţa evidenţei. Ne ascundem ca nişte laşi, ne îndepărtăm de inamic, în vârful picioarelor, în loc să-l înfruntăm cu curaj! Cu asta nu pot să mă împac!

Era în picioare, cu vocea ridicată, cu pumnii strânşi.

— Un englez nu dă niciodată înapoi, continuă el. Istoria ne stă mărturie. Dacă un englez pierde o bătălie se pregăteşte imediat pentru alta. Dumneata eşti francez caporale, iar în acest război, francezii au acţionat precum englezii! N-au crezut niciodată în înfrângere. Pentru asta v-am cerut să veniţi! Nu eşti obligat să lupţi alături de noi! N-am să mă supăr pentru asta!

Genin îl privea pe Foyle care, placid, cu mâinile la spate, îl asculta pe Redburn. Foyle simţi privirea şi schiţă un zâmbet.

— O luptă fără un scop precis, fără un mobil tactic, o luptă pentru glorie, nu ar trebui, a priori, să displacă unui francez, spuse el. Ceea ce contează nu-i aşa, în vreme de război, este să ucizi cât mai mulţi duşmani posibil, dar gândesc, de asemenea că faci război şi atunci când eviţi o bătălie inutilă!

— Nu eşti de părerea mea, locotenente?

— Să mă ierte Dumnezeu, domnule căpitan, însă, vedeţi, dacă scăpăm de germani, vom avea şi alte ocazii să luptăm pentru Anglia şi pentru cauza ţărilor libere. Ori, mi se pare că acest loc ne pune la adăpost de orice pericol imediat şi mi se pare absolut ridicol să nu profităm de asta!

În acel moment, Delfaut îşi făcu apariţia în spaţiul strâmt şi pietros ce făcea legătura între Saint-Trou şi Jeu-de-Ballon.

— Vin nişte oameni, caporale, spuse el. Ar trebui să arunci o privire!

Strecurându-se printre stânci, cei doi soldaţi au ieşit din grotă şi s-au trântit la pământ. Ochilor lor nu li se arăta decât panorama posomorâtă şi pustie a locului, însă la mai puţin de trei sute de metri în stânga lor acolo unde începea drumul spre Muy, un bubuit surd sfâşie liniştea, apropiindu-se şi amplificându-se din secundă în secundă.

— Camioane, murmură Genin. Nu au de ce să ne alerteze! Poate că merg la Saint-Maxime.

— O să vedem!

Au tăcut, ascultând cu atenţie şi scrutând câmpia întinsă, scufundată în întuneric.

— Uite-le!

Sfâşiind noaptea, cu luminile cernute ale farurilor lor, două camioane au apărut dincolo de masiv şi de gardurile înalte de mărăcini ce mărgineau drumul. Înaintau încet, clătinându-se pe o parte şi alta prin gropile şi pietrele acelui teren accidentat. Au parcurs astfel câţiva metri după care, stingând luminile, s-au oprit apoi, în faţa unei ridicături de pământ O voce guturală a lansat un ordin, după care ciorchini de oameni au sărit din camionetă. S-a auzit un zgomot de arme lovite, cuvinte înfundate, după care s-a instalat din nou liniştea.

— Ar trebui să-l anunţăm pe albinos, şopti Delfaut la urechea lui Genin.

Numai că albinosul şi locotenentul erau acolo. Îi urmărea pe francezi. În urmăreau pe francezi, nu departe, întinşi pe iarbă şi spionau cu aceeaşi acuitate aglomerarea aceea de oameni cu căşti pe cap ce le apăruseră prin preajmă. Genin se târî până la Redburn.

— Trăgătorii din pădure cer întăriturii, domnule căpitan, spuse el. Oamenii aceştia ne caută pe noi! Ar fi mai bine să intrăm!

— Ştiu că suntem aici. Au să ne descopere şi au să ne omoare ca pe nişte iepuri, dacă nu le-o luăm înainte, răspunse Redburn.

— Ce spune? întrebă Delfaut.

Genin îi traduse cuvintele căpitanului. Delfaut ridică din umeri.

— A luat-o razna, bătrânul! bodogăni soldatul vizibil iritat Au să cerceteze pustietatea asta şi au să se învârtă în jurul fiecărui tufiş, au să treacă pe lângă desiş, au să treacă pe lângă noi, pe deasupra noastră, însă nu au să ne descopere, Saint-Trou este mai inatacabilă decât linia Maginot. Au să treacă pe lângă falia prin care am intrat noi. Sunt vreo cincisprezece la fel, dar numai una permite intrarea. Şi nu o vor vedea. Nu pot s-o vadă! Suntem în siguranţă precum un nou-născut în leagănul lui. Spune-i asta, caporale!

Genin se aplecă spre Redburn, însă acesta, cu ochii aţintiţi la câmpie îl făcu să tacă cu un gest imperativ.

— Priviţi!

În stepa uscată, scăldată de lumina palidă a lunii, oamenii se dispersau metodic. Erau în jur de cincizeci din care o treime, organizaţi în grupe de câte trei, parcurgeau terenul în toate sensurile, umblând orbeşte după câinii impunători, repartizaţi în fiecare grup.

Mai în spate, desfăşuraţi pe două linii de front, ceilalţi germani înaintau pas cu pas, ocupând aproape toată întinderea câmpiei. Urmând deplasările neobosite ale câinilor, scotoceau cu vârful baionetei fiecare tufiş, distrugeau fragilele mecanisme instalate de braconieri în tufişurile de Thym şi loveau cu instrumentele lor muşuroaiele de pământ sub care cârtiţa săpa pământul ca să-şi facă adăpost pentru iarnă.

— Vin exact spre noi, murmură Redburn. Au câini. Acolo unde omul nu vede şi nu trece, câinele simte şi găseşte... Foyle!

— Da, domnule căpitan?

— Anunţă oamenii. Fiecare să-şi găsească un post pe stâncile astea. Să acţionăm precum trăgătorii francezi! Efectul de surpriză va fi hotărâtor! Să nu tragă nimeni înainte de mine, astea sunt ordinele mele!

Foyle se îndepărta în genunchi şi în coate.

— Câinii au să se caţere pe stânci, mormăi Delfaut vor simţi prezenţa omului, însă nu-l vor dibui. Toţi nemţii ăştia or să se târască pe deasupra noastră fără să-şi dea seama că suntem aici.

Îşi încărcă mecanic Sten-ul.

— Dar dacă asta vrea bătrânul, cum să faci altfel? Of! Nenorocit blestemat!

Genin nu asculta. Privea formele întunecate care se conturau din ce în ce mai bine în noapte. Număra căştile pe care cădea din

când în când, câte un reflex al lunii, şi evalua şansele pe care le aveau.

— În patru sau cinci minute, vor fi la poalele stâncilor, monologa el. Chiar dacă îi lăsăm să se apropie, nu vor putea să descopere Saint-Trou. Suntem bine ascunşi şi avem avantajul poziţiei. În cazul acesta trebuie să rămânem ascunşi şi să nu atacăm. Singura noastră şansă e să o facem pe mortul.

— Probabil o vom face chiar de-a binelea, rânji Delfaut E o adevărată prostie să crapi atât de aproape de casa după care ai aşteptat atâţia ani ca să revii. Aş vrea să ştiu ce fac bătrânii mei în acest moment, probabil, nici nu-şi închipuie că fiul lor este atât de aproape de casă.

În junii lor se auzeau foşnete. Precauţi, inglişi, ieşind din Jeu-de-Ballon, escaladau grămada de stânci, instalându-se, cât mai comod posibil în scobiturile faliilor, sau întinzându-se direct pe pământ, între tufele de nalbă sălbatică şi de rozmarin.

Redburn îşi pregăti pistolul, şi ochi cu grijă, pe deasupra blocului enorm de gresie roşie în spatele căruia se ascundea unul dintre soldaţi ce ţinea un câine de lesă.

Germanii nu mai erau decât la vreo sută de metri de Saint-Tour. Înaintau cu prudenţă, profitând de fiecare obstacol natural ce putea ţine de adăpost începea să se audă zgomotul bocancilor lor, ca şi respiraţia surdă a câinilor adulmecând pământul. Foarte repede vor ajunge în faţa grotei. Atunci va începe dificila escaladare a stâncilor, după care se va coborî din nou spre drum care, spre est ducea la ferma de la Basse-Roque şi apoi la Muy.

Genin l-ar fi gâtuit pe Redburn, dacă ar fi putut. Nebunul ăsta va declanşa pe deasupra lor un uragan de focuri de mitralieră.

„Avem o şansă, ca germanii să treacă pe deasupra noastră fără să ne bănuiască prezenţa. De ce n-o folosim?”

Erau acolo treizeci de oameni, ascunşi într-o formidabilă întrepătrundere de stânci, treizeci de oameni muţi, temându-se chiar şi să respire.

„Nu-i posibil să nu înţeleagă asta. Ce spera?... Dumnezeule! Fă să se răzgândească... să nu tragă!”

Germanii se apropiau, şi era uşor de înţeles, după felul în care acţionau, că acest loc nu era cunoscut şi că nu ştiau de existenţă cavernei. Câinii păreau dezorientaţi. Se duceau şi veneau, smucindu-se în lese şi ducându-i pe stăpânii lor spre vârful Saint-Trou-lui.

„Dumnezeule! Numai să nu tragă. Vom scăpa, dacă nu trage”.

Şi Redburn trase exact în momentul în care Genin îi adresa

Cerului ruga lui mută. Detunătura seacă a pistolului pocni în noapte, iar soldatul care ţinea câinele cel mai apropiat tresări, făcu un mic pas într-o parte şi căzu.

Câinele începu să urle sinistru şi fugi ca o săgeată spre stânci la care ajunse exact în momentul în care de aici plecă o salvă care a ucis vreo zece germani. Câinele sări pe un englez care trase cu ţeava lipită de el. Animalul se prăbuşi scoţând un sunet lugubru, reluaţi de ceilalţi câini nebuni de spaimă.

— Foc! Foc! ordonă Redburn descărcându-şi arma ca turbat.

Surprins pe un teren extrem de descoperit, inamicul arăta o anumită confuzie care se trăda de tirul dezordonat ce a însoţit o retragere rapidă. O a doua salvă de armă automată doborî încă cinci oameni, în timp ce câinii pironiţi stupi, pe loc, urlau a moarte cu gâturile întinse către cer.

„Dacă ar putea, ne-ar pune să luptăm la baionetă”.

Saint-Trou era înconjurat de praf şi fum. Prin această perdea compactă era greu să faci tir organizat. Inglişi însă nu ţineau cont. Conştiincioşi, ei curăţau terenul, în timp ce germanii de partea lor, pitiţi în spatele tufişurilor plăpânde, încercau să-şi organizeze apărarea.

Exact în momentul în care situaţia inamicului devenea critică, pe drum apăra un al treilea camion care se opri sub copaci.

— S-ar spune că îşi fac bagajele, remarcă Delfaut. Ai văzut, Genin?

Caporalul continua să tragă la întâmplare, foarte hotărât să consume toate gloanţele. Totuşi ciuli urechile. Ceva în cuvintele lui Delfaut îl lovise.

— Ne tutuim, mai nou?

Delfaut scutură din cap.

— Am tutuit camaradul, nu caporalul! Pune-o pe seama înflăcărării de moment! Nu se va mai întâmpla!... Drace!

— Delfaut!

— Sten-ul meu s-a înecat. Frumos!

— Ia grenade până să împrumuţi o armă de la un tip rasolit!

— Camionul! urlă Redburn. Zece oameni la stânga mea să se ocupe de camion! Foyle ocupă-te de asta, cu sergentul Gulwather.

La fel de imperturbabil, Foyle începu să escaladeze stâncile pentru a ajunge la grota unde vreo cincisprezece oameni se grupaseră şi bombardau fără încetare câmpia.

Această magnifică sfidare a morţi îi fu fatală. Foyle a fost secerat în momentul în care punea piciorul pe un ieşind îngust

acoperit de muşchi. Se răsuci, bătu aerul cu braţele şi se prăbuşi, zdrobindu-se, zece metri mai jos, în mijlocul câinilor care se repeziră, sălbatic la el.

— Era un tip de treabă, spuse Genin, dând drumul unei salve de focuri asupra animalelor, dintre care două s-au prăbuşit, mânjite se sângele lor şi al lui Foyle.

— Gulwather, mă auzi? zbieră Redburn. Camionul! Nu trebuie...

Un violent schimb de focuri făcu să nu mai poată fi auzit sfârşitul frazei. S-ar fi zis că, încurajaţi de venirea întăriturilor, dând curs unei tactici elaborate şi printr-o apărare puternică, germanii preluau controlul situaţiei. Gloanţele şuierau turbate în aerul supraîncărcat de praf de puşcă, se turteau de stânci făcând să se desprindă porţiuni ascuţite, ca nişte lame înroşite în foc. Câţiva englezi fuseseră deja atinşi de acele explozii ucigătoare, iar o puşcă fără gloanţe ateriză la picioarele lui Delfaut care lovi în ea cu furie. Deasupra grotei, Gulwather realizase pericolul pe care îl reprezenta acest al treilea vehicul ce abia se vedea de sub copaci aşa că cei câţiva oameni care i se alăturaseră îşi concentraseră tirul asupra umbrelor ce se învârteau în jurul camionului.

Deodată, în timp ce puştile şi mitralierele continuau să se întreacă fără milă, o detunătură puternică sfâşie aerul, urmată de o explozie care smulse şi aruncă în aer bucăţi de pământ, pietre şi fragmente de stâncă.

— Trădătorii! Au cărat după ei un aruncător de mine! înjura Genin.

— Nu trebuie să le las timp să repete tirul, spuse Delfaut, luând o grenadă în mâna lui stângă. Primul lor obuz a fost cu douăzeci de metri mai la dreapta. Atenţie la al doilea!

În timp ce vorbea, decapsula o grenadă care, după un zbor planat, ateriză la câţiva metri de camion. Explozia fu imediat însoţită de strigăte şi urlete, în timp ce din camionul incendiat se ridicau şi se încolăceau flăcări imense şi zgomotoase.

— Ochit!

Două siluete ducând cu ele aruncătorul de mine şi o casetă de obuze şi-au făcut apariţia din pălălaie dispărând aproape imediat sub acoperişul protector al copacilor. Schimbul de focuri s-a concentrat cu şi mai mare putere asupra locului unde cei doi germani îşi instalau precipitat arma. Explodă o a doua grenadă care surpă o groapă în pământ şi mai omorî încă unul dintre duşmani ce se ridicase şi trăgea cu sârg, nebuneşte, ca şi cum ar

fi fost pe câmpul de antrenament.

Din stepă, de unde îşi veneau în fire primele elemente ale patrulei, izbucni un foc susţinut. O grindină de gloanţe se abătu asupra poziţiei engleze omorând încă patru oameni. Germanii au făcut un salt care le-a permis să câştige câţiva metri, după care, trântindu-se la pământ, au reluat teribilul schimb de focuri care domină brusc explozia celui de-al doilea obuz.

Lovite din plin, stâncile au zburat în bucăţi, provocând o mică avalanşă de pietroaie ce au rănit şi omorât trei oameni.

— Retrageţi-vă! urlă Redburn. Toată lumea în trecătoare!

Şi drept exemplu fugi în direcţia Jeu-de-Ballon.

— Precum peştii în plasă, bodogăni Delfaut. Cu aceşti prim răniţi, o să se transforme într-un adevărat masacru.

Se adânci în Jeu-de-Ballon în urma lui Redburn, izbindu-se de câţiva inglişi sfârşiţi, acoperiţi de sânge şi de răni.

Cel de-al treilea obuz zdruncină grota exact în momentul în care Genin, cu spatele aplecat se strecură printre pereţii pe care ricoşau gloanţele. Caporalul simţi o durere ascuţită care îl fulgeră în rinichi şi i se păru că picioarele i se făcură din plumb. Se prinse de zid după care alunecă încet pe spate.

Trăgând la întâmplare, oamenii îşi făcuseră deja apariţia printre primele stânci. Mulţi au fost seceraţi, loviţi de moarte, însă unul dintre ei, înainte de a se prăbuşi avu timp să-şi înfigă baioneta în beregata lui Genin.

— Nu poate fi adevărat! murmură Favier pentru a zecea poară. Nu, nu este adevărat!

Lunga şi periculoasa traversare a pădurii se făcuse fără incidente. Au trecut strâmtoarea Gratte-Loup şi au înconjurat locul numit „Les Ricards” fără să întâlnească nici un suflet; apoi, la doi kilometri nord-est de Plan-de-la-Tour au mers de-a lungul departamentalei 44 până la primele garduri de sârmă ghimpată ce înconjurau depozitul. Gărzile intraseră în acţiune şi, lipiţi de pământul acoperit de muşchi, cu obsesia înfiorătoare că burta le va fi despicată de o mină, trecând metru cu metru, în noaptea liniştită, peste gardurile de sârmă ghimpată.

În sfârşit, au zărit două din blockhausuri-le ce apărau clădirea, mase impozante de beton, îngropate în pământ şi deschizându-se la suprafaţă în nişte guri strâmte, căscate şi negre.

Favier şi un englez s-au târât fiecare către blockhaus-ul lui, acoperiţi de camarazii lor. Amândoi îşi aruncaseră grenadele la început.

Au avut loc două explozii aproape simultane, apoi o liniște grea și de neînțeles se așternea deasupra pădurii.

Începea să apară lumina zilei, palidă și rece în tinzând asupra copacilor, crângurilor și tufișurilor, lumina difuză a zorilor.

Favier clătină din cap și-l privi pe caporalul Kimbler, tot atât de dezamăgit ca și el.

— Nu-i adevărat! repeta el. Nu-i posibil!

Și totuși, nu era nici o îndoială. După ce s-au infiltrat în obiectiv și au ocupat cele patru blockhaus-uri, neocupate, de altfel, protejându-și infiltrarea prin furioase rafale de arme, au coborât în grabă cele zece trepte săpate în pământ care duceau la un culoar lung, anticameră a depozitului. Când au realizat că-și consumau în van gloanțele au încetat să mai tragă altundeva decât asupra broaștelor și a lacătelor solide ce zăvorau anumite uși.

Așa că le-a trebuit puțin timp să se adapteze realității.

Locul era nu numai pustiu, dar și debarasat de orice stoc de arme și muniții.

Camerele și magaziile numeroase ce se deschideau spre culoarele improvizate nu mai erau ocupate decât de mese, scaune, panouri întărite, adunate prin colțuri și acoperite de praf. Camerele compartimentate cu pereți văruiți nu ofereau altceva de cât imaginea castelelor goale. Caseta de praf de pușcă nu mai conținea decât câteva compartimente umplute cu gunoi și etichete fixate de polițele etajerelor ce atestau existența trecută a sute de arme de război, cu grijă aranjate și clasate.

— Au șters-o! Și-au transportat toate afacerile pe linia frontului, acolo pe coaste, unde acum se duc. Lupte grele!

Favier și Kimbler au schimbat priviri disperate după care s-au întors către cei nouă soldați, care, stând pe vine, încercau să-și deschidă cutiile de conservă.

— La urma urmei, cred că au dreptate. Să spargem gheața, monologă Favier. Apoi vom vedea... vom încerca să vedem ce e de făcut.

Fără să se oprească din mestecatul cărnii fierte, se gândea la Baussan care era poate mort, apoi la prietenii din comandoul prins sub forul înverșunat al mitralierelor. Atunci, cu un avânt violent făcu vânt și aruncă la gunoi, departe de el, cutia cu carne și legume.

— Este prea de tot! mormăi el. Un parașutist prost parașutat! Poziție abandonată! Cincizeci de oameni împrăștiați în sânul naturii! Și toate astea pentru nimic!

Pe 22 august, trei zile înainte de căderea Toulon-ului, o companie „tabori” din divizia a doua de infanterie marocană, în operaţiune de curăţare în regiunea Muy, descoperi în stepa uscată din împrejurimile Roqueborn-ului cadavrele în stare de descompunere a mai multor soldaţi germani şi englezi. Printre ei zăcea un ofiţer britanic ce nu putea fi identificat decât după brăţara de înregistrare, căci faţa, îngrozitor de ciopârţită şi zdrobită era în parte în gura unui câine spintecat. Câmpia era acoperită de oameni şi de câini morţi care făceau să planeze în văzduh un miros îngrozitor.

Câţiva soldaţi din F.F.I[41] se alăturaseră companiei. Au mers cu investigaţiile până la grota numită „le Saint-Trou”, admirabil ascunsă de o aglomerare de stânci. Pe pante, în grotă şi în prelungirea numită „Jeu-de-Ballon” au descoperit şi alte rămăşiţe a unor soldaţi germani şi englezi, ca şi corpurile a doi englezi ce purtau insigna comandourilor de paraşutişti ai Marii Britanii. Morţii au fost număraţi. Erau şaptezeci şi doi dintre care treizeci şi patru erau soldaţi aliaţi dintre care un ofiţer cu părul ciudat de alb. Strângea în mâinile cadaverice un emiţător de campanie ciuruit de gloanţe.

Într-o grotă s-au găsit, scăpate ca prin minune, cantităţi mari de plastic şi de dinamită.

Au căzut de acord că în cavernă se dusese probabil o luptă fără milă, în primele ore ale debarcării.

În acelaşi 22 august alţi soldaţi F.F.I. conduceau un grup de trăgători marini, veterani de la Bir-Hakeim, pe cărările pădurii la Grande-Freinet pentru a le arăta un vast complex subteran construit de geniul german la începutul ocupaţiei acelei zone altădată liberă. Wehrmachtul făcuse din ea un important depozit de arme şi muniţii. Probabil că inamicul abandonase acest depozit câteva zile înainte de debarcare, şi tot conţinutul fu transferat arsenalului din Toulon.

Aşa cum era, acest depozit dezafectat convenea de minune trăgătorilor marini care au făcut pe loc din el un spital de campanie.

— Şi toate astea pentru ce? întrebă retoric Favier.

[41] *Forces Francaises de l’Interieur*, (n. tr.).

CAPITOLUL V

MISIUNEA C

— Iată-i!

Cu ochii pe cer, cercetând avid întunericul în care se percepea zgomotul caracteristic al mai multor avioane, Marie-Laure, Pelletier şi Martin îşi ţineau respiraţia.

— Crezi că ei sunt?

— Taci!

Şi-au făcut apariţia dintr-odată, spărgând norii pufoşi cu corolele lor mişcate de briză. Unu... doi... cinci... zece... Nu se mai sfârşeau. Coborau încet, şi, văzute de la pământ, păreau proiecţia unui film dat cu încetinitorul.

— Nouă şi jumătate! Sunt punctuali!

La o sută de metri pe stânga, frumoasa cascadă Saut-du-Capelan, mândră de cei treizeci şi cinci de metri ai săi înălţime îşi varsă apele într-un labirint de stânci lucioase şi tocite de o eroziune lentă. În împrejurimi se întindea acelaşi ţinut parfumat, ingrat, uşor udat de insolentul Narturby metamorfozat adesea în râuleţ.

— Semnalul!

— Să mai aştept un minut.

Lungiţi toţi trei în spatele unu gard viu, priveau grav, cu incredulitate chiar zecile de paraşute care aterizau, ascultătoare, una câte una, cu încărcătura lor umană.

Pelletier număra cu voce joasă treizeci şi cinci de paraşute după care renunţă. Îi scăpaseră prea multe! A văzut dispărând trei sau patru, ca înghiţite de un deluşor răsărit de pinii Alep-ului, apoi se întoarse spre dreapta, unde într-un desiş de stejari liniştea fu tulburată de un trosnet de crengi asemănător unei prăbuşiri. Zări pânza şi suspantele unei paraşute în care prinseseră crengi din partea de sus a copacilor şi înţelese că tocmai aterizase un om acolo, între frunze şi crengile grele de ghindă.

— Acum e momentul!

— Da, cred că putem să mergem.

Lanterna emise trei clipiri scurte apoi rămase aprinsă zece secunde înainte de a se stinge definitiv.

Din câmpia întunecată ţâşni acelaşi semnal luminos, iar trei soldaţi, dintre care unul ţinea obiectul cu care emitea semnalele înaintau rapid, înaintea umbrelor care tocmai îşi făceau apariţia înaintea gardului viu.

Cele şase persoane, dintre care, cel puţin trei, erau pradă unei vizibile emoţii s-au analizat atent un moment fără să schimbe un singur cuvânt. Apoi, unul dintre paraşutişti, un om înalt, foarte slab, cu faţa acoperită de negru de fum pe care se desena o mustaţă subţire, zâmbi şi întinse mâna.

— Căpitanul Rice, se prezentă el. Şeful comandoului C., divizia aeropurtată britanică Ashton. Acesta este locotenentul Finkel, iar acesta sergentul Gonzales din batalionul francez de şoc. Îmi serveşte de interpret, deşi cunosc destul de bine limba voastră; însă în franceză, „destul” nu este întotdeauna suficient, după părerea mea!

— Locotenent Pelletier, Forţele franceze de interior pentru regiunea draceneză! Locotenentul Marin, de la partizanii Frances-Tireurs şi Marie-Laure!

Rice se înclină galant în faţa tinerei care îl fixa îndrăzneţ cu ochii ei negri.

— Mi s-a spus că voi întâlni pe colonelul Donjon şi pe comandantul Simon, continuă Rice uitându-se pe rând la cei trei francezi.

Răspunse Marie-Laure:

— Colonelul Donjon a fost prins şi spânzurat de S.S. săptămâna trecută. Cât despre comandantul Simon, a fost arestat în dimineaţa aceasta de către Gestapo.

Rice încruntă din sprâncene.

— Am înţeles bine, sergent? întrebă el întorcându-se către Gonzales care îi repeta, în engleză, cuvintele fetei brunete.

— Îmi pare rău, spuse Rice.

— Comandantul Simon este tatăl meu, căpitane.

A spus asta liniştit, fără nici o emoţie aparentă. Doar o mică luminiţă de mândrie îi lumina privirea caldă, provensală.

— *I’am sory*[42], repetă Rice.

— Nu mai mult decât nouă, căpitane, interveni Pelletier. Nemţii au nebunit de-a dreptul iar Draguignan-ul trăieşte în teroare. Ne temem să nu-l execute pe comandantul Simon când

[42] Îmi pare rău (engl.).

dăm semnalul de luptă!

— Sergent, tradu-mi pe măsură ce se vorbeşte, spuse Rice fără să o piardă pe Marie-Laure din ochi. Omul acesta vorbeşte prea repede.

Gonzales se supuse, iar locotenentul Finkel, care nu înţelegea o boabă de franceză, deveni brusc foarte atent la discuţie.

— Mai mult, continuă Pelletier, arestarea comandantului Simon, survenită la câteva zile după execuţia colonelului compromitea derularea operaţiunilor noastre. Ar trebui să înţelegeţi, domnilor! Ei fixaseră planul de atac al diferitelor puncte vitale ocupate de germani. Doar ei cunoşteau consemnele ultrasecrete care ne-au parvenit de la Londra. Trebuia să evite orice scăpare, orice indiscreţie involuntară.

Continua Marin. Se exprima şi mai febril decât Pelletier.

— Şefii F.F.I. Şi F.T.P. trebuie să se reunească în seara asta, la ora douăzeci, ca să primească ordinele comandantului Simon. Ce-o să facem acum, când căpitanul a intrat în mâinile Gestapo-ului? S-a sfârşit, înţelegeţi? Totul! Totul! Nu mai putem face nimic! Uitaţi, în acest moment, de la Draguignan la Lorguies, de la Ares la Le Muy, şi până la Callas sunt aproape două mii de partizani înarmaţi, care nu aşteaptă decât ordinul şefului lor direct ca să se arunce în luptă. Însă, chiar şi aceşti şefi nu ştiu ce trebuie să facă. Secretul a fost foarte bine păstrat; putem să ne lăudăm cu asta! N-avem trădători printre noi. Însă ce e de făcut? Desigur, fiecare are o idee de ansamblu, însă fără consemnele precise ale lui Simon, care le primise de la colonel, suntem cu mâinile şi cu picioarele legate. Desigur, putem să dăm buzna pe străzi şi să mitraliem tot ce ne stă în cale, dar ce câştigăm din asta? Nu prin anarhie şi incoerenţă poate fi salvată Franţa, nu-i aşa?

Rice îşi privi ceasul brăţară.

— Tot ceea ce îmi spuneţi este de-a dreptul regretabil, spuse el. Cu atât mai regretabil, cu cât statul-major de care depind nu prevăzuse această situaţie neplăcută. Iar eu, spre deosebire de voi, am ordine foarte precise de executat. Trebuie, mai ales să deturnez şi să reţin inamicul în diverse sectoare în timp ce voi vă duceţi propria bătălie. Mai am douăzeci şi cinci de minute până să trec la acţiune pentru a-mi îndeplini obiectivele aşa că nu mai pot aştepta prea mult şi nici să intru în prea multe detalii. Este o aventură foarte periculoasă să-mi lansez cei cinci zeci de oameni ai mei în astfel de împrejurări. Din nefericire n-am cum să-mi informez superiorii. Faceţi cum e mai bine, domnilor! Ştiţi doar că

suntem aici ca să vă sprijinim! Câteodată se poate câştiga o bătălie chiar şi în incoerenţă şi în anarhie!

Rice vorbise, din comoditate, în engleză, însă Gonzales, în timp ce traducea, nu pierdea din ochi cei trei compatrioţi ai săi.

Pelletier şi Marin se asemănau cum numai nişte meridionali se pot asemăna, nu numai fizic, dar şi în comportament, în volubilitate şi în exprimarea exagerat de sinceră a sentimentelor. Tineri cu tenul bronzat; părul negru ca pana corbului, cu pectoralii conturându-se bine pe sub tricou, posedau, în cel mai înalt grad acel simţ al patriotismului dus până la exaltare – defect comun, de altfel, tuturor francezilor – acest curios şovinism care nu admite ca un alt francez, în afară de el însuşi să-i critice ţara, tipul de galez al secolului douăzeci – ironic, sceptic, sentimental, care se înfăşoară în drapelul său tricolor când un alt francez câştigă Turul Franţei şi care fumează „americane" duminica, „pentru că aşa e şic", plângându-se pe la spate că este prea mult pentru un caporal obişnuit.

Marie-Laure era o creatură splendidă, brunetă, cu părul lung, cu ochii mari, gânditori şi întunecaţi, cu pielea arămie cum văzuse Gonzales în Algeria, la Valencia, în Corsica, şi în insula Elba. Una din acele mediteraneene imperiale, fine şi mândre, inabordabile. Ea reprezenta pentru Gonzales, incorigibil sentimental, tipul fetei ideale căreia înainte de a-i subjuga corpul vrei să-i subjugi inima. Asta era, bătrânul şi încercatul legionar. Pentru el erau două categorii de femei: cele pe care îţi doreşti să le ai în patul tău, când eşti cu ochii închişi şi celelalte, cărora eşti fericit să le mângâi părul, să le ţii mâna frumoasă în palma ta fără să încerci să te bucuri de altceva decât de căldura privirii şi zâmbetul ei.

Vocea severă a locotenentului Finkel îl scoase din contemplare.

— *It is quarter to ten, sir!*[43]

— Plecăm, spuse Rice. Ce vreţi să faceţi acum?

Marie-Laure ridică din umeri.

— Mai jos, pe stradă, este o maşină veche cu gazolină. Am fi la Draguignan înainte de ora stingerii. Vom căuta să intrăm în contact cu şefii grupului care ne aştepta la Pelletier. Este asigurată legătura între cinci sectoare ale oraşului şi patru din împrejurimi; dar ce să le spunem? Ce să facem? Doar tatăl meu

[43] Este zece fără un sfert, monsieur! (Monsieur este folosit aici pentru „domnule căpitan" titlu valabil în armata britanică).

ştia…

— Spuneţi-le că suntem aici! Că pot conta pe noi noaptea asta! Faceţi cum e mai bine şi Dumnezeu să vă aibă în pază!

Orsini, Pithier şi Calian, unul dintre ghizi se apropiau.

— Atunci, sergent, ce mai pierdem timpul? întrebă Orsini. Grupurile au fost adunate. Este timpul să ne luăm zborul, nu?

— Aşa-i, spuse Rice. Fiecare dintre voi să ia comanda grupului său. În douăzeci de minute încercaţi să vă puneţi obiectivele la secret. Suntem puţin în întârziere, însă asta nu va avea consecinţe grave. Grăbiţi-vă! Asta-i tot! *Go ahead, boys, good luck!*[44]

Se uită cum dispar în noapte cei trei francezi şi nu se duse la oamenii lui decât atunci când auzi îndepărtându-se, pe drum, rabla ce-i ducea pe tineri către pericolele teribile ale oraşului.

Douăsprezece minute după ce au părăsit locul de aterizare, cei douăzeci de oameni ce formau comandoul locotenentului Finkel, conduşi de Gonzales, soseau la marginea oraşului La Motte. Nu era necesar să fii un bun cunoscător al ţinutului ca să ajungi în oraş care era, de altfel, locul cel mai apropiat de cascada Saut-du-Capelan. Pentru acest ultim motiv fusese Gonzales alăturat grupului Finkel. Orsini, Pithier şi Calian în calitate de ghizi, erau mai utili celorlalte grupuri.

La Motte îşi grapa casele vechi într-un loc pitoresc, la intersecţia a patra dramuri secundare ce mergeau, respectiv, în vest, la Draguignan prin Trans, în sud, la Muy, în sud-est traversa o frumoasă regiune împădurită, în direcţia cheiurilor Blavet, până la Bagnols-la-Foret, şi, în sfârşit, în nord, spre Callas, prin sălbatecul defileu de la Clue.

Sergentul Colter împreună cu cincisprezece oameni au luat poziţie la intrarea în sat, acolo unde puteau să controleze cu uşurinţă accesul pe drumul spre Muy şi cheiurile Blavet, supraveghind în acelaşi timp strada principală care era şi drumul principal al satului.

Finkel, Gonzales şi ceilalţi cinci paraşutişti ai grupului s-au angajat cu curaj pe drumul ce străbătea mulţimea pustie de case. Nu se întrezărea nici o lumină în spatele obloanelor închise, iar drumul însuşi era lipsit de orice sistem de iluminare. Domnea o beznă totală.

Strecurându-se pe lângă pereţi, păşind fără să se audă, cei

[44] Daţi bătaie, băieţi, succes!

şapte oameni au ajuns într-o mică piaţă împodobită cu o fântână unde apa nu mai curgea de mult timp, şi cu un tradiţional monument în memoria morţilor din ’14-’18. Piaţa era presărată cu case şi prăvălii; câteva străduţe negre se încrucişau şi deschideau treceri strâmte. Locul părea abandonat de toţi locuitorii săi, însă, totuşi, în spatele acelor ziduri, a acelor ferestre oarbe probabil că trăiau oameni, se iubeau, ascultau poate, postul de radio londonez, ori îşi puneau întrebări, cu angoasă şi speranţă în inimă, asupra naturii acelor zgomote insolite ce începuseră să se audă aproape de coaste.

Deodată, un zgomot de paşi cadenţaţi tulbură liniştea. Bocănitul ghetelor pe pavaj părea destul de apropiat. Răsuna sinistru în liniştea nopţii, invadând, puţin câte puţin satul adormit Finkel schiţă un gest. Imediat, oamenii au dispărut în întuneric… Iar patrula trecu pe lângă ei, aproape pe deasupra lor, formată din vreo douăzeci de Felgrau mergând marţial, sub comanda unui Obersergent[45] ţeapăn ca la paradă. Puteau ei bănui că şapte fantome populau întunericul fântânii secate, colţurile porţiilor înalte sau pavajul călduţ încă de căldura zilei? Nu remarcase nici măcar că monumentul dedicat morţilor se îmbogăţise cu încă o statuie ce se sprijinea, fratern, pe umărul unui soldat cioplit în marmură.

Paraşutiştii i-au văzut îndepărtându-se şi dispărând în întuneric, în direcţia ieşirii din sat, unde cu siguranţă Colter nu se va opune trecerii lor.

— Să mergem acum, şopti Finkel lui Gonzales care tocmai cobora de pe soclul statuii, cu sudoarea curgându-i şiroaie pe tâmple. Poţi să te orientezi, sergent?

— Ca şi cum aş avea planul în faţa ochilor, domnule locotenent.

Cei şapte oameni au traversat piaţa în pas alergător, apoi au luat-o pe o străduţă mărginită de case vetuste, cu zidurile umflate şi scorojite.

În frunte mergeau doi inglişi, fiecare de o parte a drumului. Se opreau la fiecare cinci paşi, priveau atent în faţa lor, scrutau acoperişurile şi ferestrele închise înainte de a reîncepe precauta înaintare.

Au mai dat astfel de o piaţetă tipic provensală, cu bănci din lemn aşezate sub platani bătrâni.

„La stânga, primăria, îşi spuse Gonzales, apoi şcoala, iar în

[45] Sergent major (germană).

spate biserica. La dreapta noastră biroul de poştă. Asta-i!”

Urmat de Finkel, sergentul ajunse la cei doi oameni de pază imobilizaţi la colţul străzii şi al pieţei. La treizeci de metri de acolo, făcându-şi cei o sută de paşi în faţa poştei, o santinelă germană fuma în linişte o ţigară. Nu se distingea din ea, datorită întunericului pe care copacii îl accentuau şi mai tare, decât o formă aproape imaterială, ale cărei mişcări erau indicate de minusculul capăt înroşit al ţigării.

Gonzales făcu o grimasă. Totul ar fi trebuit să se facă în cea mai mare linişte, şi cât mai rapid posibil. Timpul fusese fixat cu stricteţe iar comandoul, deja în întârziere în derularea operaţiunii lui, nu mai putea pierde timpul. Sergentul luă de pe jos o pietricică din cele cu care era ticsită strada şi o aruncă în piaţetă, unde făcu un zgomot sec. Sub copaci, lumina ţigării dispăru. Nu se mai vedea decât întunericul şi imobilitatea unui om intrat în alertă. Finkel luă o altă pietricică şi o aruncă să danseze în aer. Frunzele unui platan au foşnit, iar piatra a căzut pe o bancă. S-a scurs un minut, misterios precum eternitatea, după care o siluetă precaută, precedată de o puşcă în poziţia de tragere răsări încet din clar obscurul în care fusese scufundat micul loc.

— *Wer is da*? murmură vocea surdă. Cine e acolo?

În acelaşi moment un cuţit străpunse, cu zgomot, aerul. Vocea Feldgraului se opri, gâtuită, după care se prăbuşi încet, pe genunchi, fără să lase puşca din mână. Când a ajuns cu faţa la pământ arma i s-a înfipt şi mai adânc în burtă, şi a scos un strigăt răguşit.

— *Good Sammy,* murmură Finkel bătându-l pe umăr pe paraşutistul ce se precipita deja să-şi recupereze arma.

— Înainte! adăugă Gonzales.

Biroul poştei era gol, aşa că nu au avut decât să împingă uşa şi să intre.

Un funcţionar civil era aşezat la pupitru, citindu-şi ziarul. Lângă el, un caporal tânăr, de transmisiuni, mânuia distrat fişele din tabloul de linii telefonice, casca de recepţie ţinându-i strâns chica de păr blond în timp ce la ghişeul vecin marcat „Telegrame”, un sergent foarte tânăr îşi curăţa unghiile, căscând.

— *Bewegen sie nicht!*[46] proferă Finkel ochind cu grijă faţa sergentului ce lăsă să-i cadă pe jos pila de unghii.

În spatele lui Finkel, şase demoni, cu privirea sălbatică

[46] Nu mişca!

săriseră în încăpere. Şase guri de foc, ameninţătoare, sfidau cei doi nemţi aiuriţi, descumpăniţi.

— Merge! spuse locotenentul. Mac Alistar şi Rodgers, luaţi-i în primire pe aceşti domni, vă rog!

Mac Alistar îşi puse precipitat casca de emisie-recepţie, smulgând aproape o ureche a tânărului caporal care gemu, apoi, potrivind-o pe capul său, se aşează la pupitru, în timp ce Rodgers se instala la ghişeul „Telegrame” după ce aruncase, dintr-o lovitură, pe sergentul cu unghiile delicate la trei metri distanţă de el.

Civilul care citea ziarul – un om micuţ şi mustăcios, cu părul rar şi pieptănat într-o frumoasă cărare a la 1900 – îşi scoase lornionul şi privea cu încântare feţele acelea pe care negrul de fum şi sudoarea lăsau nişte urme oribile.

— De când vă aşteptam! Nu credeam că mai veniţi, suspină el. Sunteţi englezi, nu-i aşa?

— Eu sunt francez, spuse Gonzales.

Micuţul om închise ochii şi duse mâna la inimă.

— Francezi! Am auzit eu ceva, dar asta... asta chiar n-o credeam!

După care, se ridică brusc, sări pe picioarele lui slăbănoage, pradă unei bruşte frenezii.

— Primarul nu mai aşteaptă decât semnalul meu! Sunt toţi la el! Vreo treizeci! Toţi oamenii din sat înarmaţi, lângă telefon! Iar în fermele cantonului sunt toţi tinerii şi luptătorii din Rezistenţă, coborâţi din munţi!

Bietul om radia.

— De trei zile. Londra repetă în toate emisiunile ei: „Prăjitura Adelei este pe foc... Prăjitura Adelei va fi curând gata...”, iar astăzi „Prăjitura Adelei este serată” Trebuie să-i anunţăm, nu-i aşa? Trebuie să-i prevenim cât mai repede!

— Haideţi, spuse Gonzales, placid, şi spuneţi-le să vină aici într-un sfert de oră! După informaţiile comunicate de Rezistenţă, la Motte este aproape efectivul unei companii de infanterie, nu-i aşa?

— Da, nimic mai mult!

— P.C.-ul german este la şcoală, cantonamentele trupei în afara satului iar ofiţerii stau la localnici, nu-i aşa?

— Da, da!

Gonzales schimbă câteva cuvinte în engleză cu locotenentul Finkel care trimise imediat un emisar la grupul lui Colter.

În mai puţin de jumătate de oră tot satul era împânzit de

oamenii comandoului ce au venit să-i sprijine pe cei o sută cinci zeci de oameni din rezistenţa locală. Au fost lăsate să iasă din La Motte patrulele inamice însărcinate cu cercetarea drumurilor şi a câmpiei, drumuri şi câmpie ce erau înţesate de ambuscadele pregătite de paraşutiştii sergentului Colter şi de cei ai ghidului Calian operând într-un sector vecin. Astfel, patruzeci şi doi de oameni stăteau la pândă pe naţionala 7, spre Le Muy şi 557 spre Draguignan, noduri vitale de comunicaţie între centrul ţării şi frontul de luptă de pe coastă.

Toată noaptea, în timp ce lupta făcea ravagii în tabăra de la Caïs şi pe platoul tragic de la Saint-Trou, chiar în momentele în care aviaţia aliată şi artileria navală revărsa asupra bătrânului pământ al Provenţei mii de tone de bombe, comandourile Ashton, asemeni acelor stânci abia vizibile de pe oceanul dezlănţuit îşi duceau neobosite la îndeplinire misiunea lor de hărţuire, sabotaj şi demoralizare.

În momentul în care cei şapte mii de oameni ai diviziei aeropurtate a generalului Fredericks erau paraşutaţi pe valea Argens-ului, puţin după cele trei divizii U.S.A., ale generalului Trscott şi „bătălia de comandă” a generalului Sudre din prima divizie de blindate franceză, satul La Motte era virtual în mâinile aliaţilor. În total au fost trei morţi, trei soldaţi germani, şi în jur de nouăzeci de prizonieri, dintre care cinci ofiţeri.

La Motte are astăzi privilegiul să-şi poată revendica titlul de prim sat al Provenţei eliberate.

— Ce oră este?

Pithier se uită cruciş la Orsini care îi transmise întrebarea lui Rice subliniind-o cu o lovitură de cot în coaste.

— Ce-i, ce s-a întâmplat? protestă Pithier. Nu-i destul de mare să cunoască singur ceasul?

— Pentru Dumnezeu! Şi-a bulit ceasul la aterizare, replică Orsini. Nu-i posibil să fie de atâta timp tot zece fără douăzeci, nu-i aşa?

Pithier întinse încheietura mâinii către Orsini.

— Uite!

— Zece şi zece minute, domnule căpitan!

— Uite! Dă-i-l lui! Nu am chef s-o fac pe ceasul vorbitor toată noaptea, spuse Pithier desfăcându-şi ceasul.

Chircit în micul şanţ noroios ce mărginea drumul dincolo de care se întindea câmpia mănoasă, cei doisprezece oameni aşteptau ordinele şefului lor.

După un scurt marş prin nişte drumuri imposibile pe unde Orsini se pare că simţea o plăcere morbidă să-i ducă, au ajuns la primele gospodării ce anunţau apropierea târguşorului. Rice ordonă un popas şi s-au ascuns toţi în groapa noroioasă şi rău mirositoare ce drena apele menajere ale localităţii.

Rice nu era liniştit. Totul era prea calm, prea senin în jurul lor. Noaptea frumoasă de august respira pacea şi liniştea nopţilor de dinainte de război. Asta nu era normal, având în vedere ceea ce se petrecea în acelaşi moment pe o rază de câţiva kilometri în jurul lor; era imposibil ca nemţii să nu fie în stare de alertă.

Rice ridică din umeri şi scuipă jos firul de iarbă pe care-l mestecase. Trebuiau să plece. Trans era acolo, la mai puţin de două sute de metri. Ce i se ceruse de fapt? Să ocupe pur şi simplu biroul Feldjandarmeriei stabilit în sat, să-i paralizeze legăturile telefonice, apoi să stabilească contactul cu statul-major al Rezistenţei de la Draguignan, menţinând în acela şi timp legătura cu comandoul Finkel însărcinat cu ocuparea La Mote-ului.

Partea lui de misiune ce consta în stabilirea de legături cu Rezistenţa franceză părea mai degrabă compromisă de când aflase de arestarea şefului său, comandantul Simon, dar, în sfârşit, Rice nu-şi recunoscu dreptul de a se resemna în faţa acestei stări de fapt. Va face tot ce va putea să îndeplinească ordinele şefilor săi.

Cu toate simţurile la pândă, căpitanul ezită să dea ordinul de plecare. De câteva secunde, ca pentru a-i dezminţi primele impresii, i se părea că o vagă şi confuză agitaţie tulbura puţin câte puţin liniştea. Ciuli urechea şi zâmbi. Într-adevăr, nu se înşelase. Tancuri, fără nici o îndoială! Da! Camioanele nu făceau asemenea zgomot. Auziseră şi soldaţii şi s-au ascuns mai bine în şanţul dezgustător.

Bubuitul motoarelor creştea din secundă în secundă, iar acum se percepea distinct zgomotul şenilelor deplasându-se pe pământ. Deodată, la cotitura drumului apăru un şir de blindate. Erau trei tancuri care înaintau cu toată viteza spre sud. Drumul păru că fremăta dureros sub muşcătura şenilelor ce proiectau pietrele pe care călcau în spatele oamenilor culcaţi la pământ.

Cei trei mastodonţi s-au îndepărtat, iar soldaţii nu s-au ridicat decât când cei trei au dispărut la orizont.

— Am fi putut să le venim de hac, domnule căpitan, spuse Orsini. Demult vreau să-mi ofer unul! O grenadă în ventilator şi… buuum!

Rice zâmbi.

— M-am gândit şi eu, dar mai erau două în plus. În orice caz vor cădea mai încolo pe mâna camarazilor noştri însărcinaţi cu această misiune. Noi avem altă treabă. Ia să vedem, la cât suntem la Trans, exact?

— Am ajuns deja, domnule căpitan!

— *All right!* Luaţi-o înainte. Feldjandarmeria şi-a stabilit cartierul general la hotelul Saint-Marie. Ştiţi ce aveţi de făcut!

— Da, domnule căpitan!

Grupul se împărţi în două părţi. Una sub comanda caporalului Tindley, era ghidată de Pithier. Cealaltă îi avea pe Rice şi pe Orsini în frunte.

Când veni timpul să se despartă, Orsini strecură câteva cuvinte, a urechea fidelului său însoţitor.

— E-n regulă, băiete? Te simţi gata de atac?

Pithier ridică din umeri şi îi aruncă o privire arţăgoasă.

— O asemenea vizuină! I-aş face înconjurul cu ochii închişi!

— Ar fi mai bine să-i ţii deschişi, spuse Orsini în orice caz, ţi-a mers ca pe roate până acum! Zău! Ai putea să juri că eşti de aici.

— Ţi-am învăţat bine lecţia, corsican din Cogolin!

— Înainte! spuse Rice sărind pe drum. Pe curând, *boys!*

Sub comanda lui Orsini, Rice împreună cu cinci paraşutişti s-au îndreptat spre câmp astfel încât să încercuiască satul şi să ajungă în spatele hotelului Sainte-Marie care-şi înălţa construcţia veche din secolul al nouăsprezecelea la ieşirea dinspre nord a Trans-ului.

Pithier, caporalul Tindley, împreună cu patru oameni au pătruns în sat prin intrarea sud şi l-au traversat prin labirintul de străduţe din care una ajungea la ieşirea dinspre nord a cătunului, însă chiar în faţa intrării hotelului ce dădea spre naţionala 555.

La ora unsprezece fără douăzeci, hotelul Saint-Marie era încercuit.

În cinci secunde Rice va da semnalul de atac.

Sergentul Emmerich nu-şi putea găsi somnul. Noaptea de august era sufocantă, iar ţânţarii zburau cu zgomot, prizonieri într-o cameră în care jaluzelele şi ferestrele erau închise ermetic.

În camera vecină ocupată de bătrânii proprietari ai hotelului Sainte Mane, cei doi soţi se dondăneau de zor, şi asta-l enerva cumplit pe Emmerich. Înţelegea destul de bine franceza, însă cei doi Bertraud aveau obiceiul, când conversau între ei să vorbească în dialectul ţinutului, pe care Emmerich îl găsea

barbar şi nearmonios pentru ureche.

Obosit să tot încerce să adoarmă, sergentul aprinse veioza de noapte, îşi căuta ţigările în sertarul noptierei şi aprinse una. Trase câteva fumuri, fixând plafonul fisurat. Se gândi că plafonul acela avea nevoie de o văruială bună iar zidurile de un tapet nou, altul decât tapiseria aceea spălăcită cu florile şterse.

De cealaltă parte a peretelui despărţitor, bătrânii Bertraud îşi continuau cearta. Emmerich ştia bine vocea acră şi ascuţită a doamnei Bertraud. Ea domina susurul surd care ieşea de sub mustăţile groase ale soţului său. Domnul Bertraud. Avea mereu aerul că se scuza când vorbeşte, iar Emmerich îşi spuse, încă o dată, că bietul om era dintre cei care au venit pe lume făcuţi să fie sclavi.

Un ţânţar îndrăzneţ i se aşeză pe frunte. Îşi trase o palmă, pe cât de zgomotoasă, pe atât de inutilă. Istovit, se ridică, îşi puse pantalonii, ghetele şi coborî la parter.

Câţiva Feldjandarmi erau aşezaţi în bucătărie. Sorbeau o sticlă de vin alb, ameţiţi de căldură.

— Nişte vin, sergent?

Emmerich dădu negativ din cap.

— Aş da mult pentru o halbă de bere brună şi proaspătă, dar să nu aud de vinul acesta care arde stomacul! spuse el. Prefer chiar şi o ceaşcă de cafea. Este mai sănătos!

Se învârti câtva timp în jurul maşinii de gătit. Cu ibricul în mână, el întrebă:

— Unde este adjutantul?

— În sala de oaspeţi.

— Cred că o să-i placă o cafea!

Emmerich puse ibricul, două ceşti şi o farfurioară cu bucăţi de zahăr pe un platou şi ieşi din bucătărie, apucând, în trecere, două linguriţe din metal inoxidabil.

— Puţină cafea, domnule plutonier.

Plutonierul Keifenhammer, ocupat să facă o pasienţă pe un colţ de masă, nici nu ridică capul.

— Dumneata eşti, Emmerich? Cred că ai adormit demult. Bună idee, cafeaua asta!

După ce înghiţi un gât din băutura fierbinte adună cărţile, făcu un pachet, după care, încrucişându-şi picioarele descălţate se răsturnă pe spătarul scaunului, uitându-se la sergentul care-şi savura cafeaua cu înghiţituri mici.

— Mă întreb…

— Ce, domnule plutonier?

— Mă întreb dacă şi Berlinul seamănă în noaptea asta cu un cuptor încins! Sunt convins, sergente, că e mai bine aici!

— Am impresia că fierb la foc mic, domnule plutonier! Am făcut două duşuri după-amiaza asta! Acum aş vrea să fac un al treilea, însă nu mai este apă!

— Confort francez! rânji Keifenhammer. Oamenii ăştia trăiesc ca nişte porci, Emmerich. Sper că o să reuşim să schimbăm toate astea!

— O să ne ocupăm de asta după război, domnule plutonier!

— *Ia.*

Emmerich lăsă jos ceaşca de cafea şi-şi aprinse o ţigara. Începu să măsoare încăperea în lung şi în lat.

— Eşti sigur că nu vrei să te duci să te culci, sergent? întrebă enervat Keifenhammer.

— Crap de căldură, domnule plutonier! Plus toţi ţânţarii ăştia!

— Atunci, încetează să te mai învârţi aşa! Mă oboseşti, sergent! N-ai putea să te duci să fumezi o ţigară pe terasă?

Sergentul Emmerich se lăsă să cadă într-un fotoliu, aproape de fereastră.

— Prefer să mă aşez aici, dacă nu aveţi nimic împotrivă. Ambianţa acestui sat este deprimantă. Trebuie să merg la Draguignan să găsesc un bordel, căci aici nu se uită nici o fată la noi.

Keifenhammer izbucni în râs.

— N-o să mai rămânem mult!

— Nici măcar un dezertor de prins! Of, ce naiba căutăm aici?

Plutonierul ridică din umeri cu nepăsare şi luă din nou cărţile.

— O partidă, sergent?

— Dacă poate să-mi umple o oră sau două, cu plăcere.

Uşa ce făcea legătura între camera de oaspeţi şi salon se deschise. Apăru un Feldjandarm, cu cască, puşca atârnată de gât şi tăbliţa sclipitoare clătinându-i-se pe piept.

— Merge, Kremmer? întrebă sergentul.

Kremmer aruncă un ochi spre ceas.

— Unsprezece fără un sfert! Mai am cincisprezece minute până la schimb. Pot să-mi iau o ceaşcă de cafea, domnule plutonier?

— Ia, bătrâne!

Emmerich căscă, Keifenhammer bătea cărţile fără convingere, iar Kremmer îşi turnă o ceaşcă de cafea, când a doua uşă a camerei de oaspeţi, cea care dădea spre micul hol de la intrare, se deschise violent şi se izbi de berete, lăsând să treacă patru

oameni a căror apariţie brutală şi ameninţătoare îi făcu pe cei trei germani să rămână nemişcaţi.

— Cuminţi! Nu mişcaţi, dacă nu vreţi să vă scot maţele! ordonă caporalul Tindley, în timp ce însoţitorii lui, pătrunzând în încăpere, îi dezarmă cât ai clipi pe adversari.

— Englezii! murmură adjutantul, palid şi pierdut, ridicând braţele.

Se uită un minut la soldaţii aceia ce păreau că ieşiseră dintr-o baie de noroi, apoi, înghiţindu-şi saliva, puse o întrebare:

— Heinler! Vreau… vreau să spun santinela! Aţi… el… el e…

— *Yeah! Couic*! rânji Tindley, a cărui germană era tot atât de aproximativă pe cât era engleza lui Keifenhammer. Am cu mine, un tip născut în India, care ştie, ca nimeni, să se servească de funia tugilor. Al vostru Hein… nu ştiu cum este mai mult decât gâtuit, la ora asta! Este aproape decapitat!

Keifenhammer închise ochii şi îi deschise din nou când auzise afară o scurtă rafală de mitralieră.

— Haideţi puţin să vedeţi, copii, spuse Tindley.

Pithier şi omul cu sfoara tugilor au intrat în salon, au deschis o altă uşă ce dădea într-un mic birou şi au ajuns în bucătăria largă unde oamenii comandoului Rice ţineau la respect cinci Feldjandarmi în cămaşa de corp, aşezaţi la masă, în jurul unei sticle de vin alb.

Dincolo de bucătărie, în grădină, Orsini hilar, stătea cu un picior pe cadavrul chircit al unui soldat. Când îl văzu pe Pithier faţa i se lumină, şi-i făcu din ochi.

— Totul a decurs normal, băiete. Şi cică e război!

— Parcă m-aş juca de-a hoţii şi vardiştii, la orfelinat, adăugă Pithier.

— Culege-i pe toţi oamenii aceştia şi adună-i în sala de mese. Pithier, Tindley, Bogey şi Walsh, vedeţi în jurul casei şi la etaj dacă nu mai e vreunul ascuns pe sub vreun pat sau pe cale de a pregăti o contraofensivă pe cont propriu!

— Cred că toată lumea e aici, domnule căpitan! spuse Tindley. De altfel am un şef care ne va spune, sper!

Adjutantului Keifenhammer nu-i trebui mult să descopere că toţi cei zece jandarmi ai detaşamentului său, inclusiv cele două santinele omorâte erau în mâinile duşmanului, şi spera că acesta îi va trata ca pe nişte prizonieri de război.

— În pielea goală! ordonă Rice care nu uită să pună mâna pe sticla de vin căreia îi dăduse mult târcoale. La piele, toată lumea! Distracţia de-abia începe!

În acel moment, Pithier şi cei trei paraşutişti ai săi dădură buzna înăuntru, împingând de la spate un bărbat şi o femeie de vreo şaizeci de ani, în haine de noapte, pe a căror feţe, spaima şi frica se amesteca cu un vag sentiment de satisfacţie.

— Domnul şi doamna Bertraud, patronii hotelului, spuse simplu. Caporalul Tindley. Nu vor să creadă că noi suntem eliberatorii. Spun că asta nu există decât în ziare şi la postul de radio londonez. A trebuit să-i dau jos din pat, domnule căpitan!

Rice se înclină galant în faţa opulenţei doamnei Bertraud care, cu părul împodobit de maţe se uita aiurită la el.

— Omagiile mele, doamnă. Din acest moment, puteţi să vă consideraţi, din nou, proprietara acestui loc!

— Nu se poate, bâlbâi domnul Bertraud împreunându-şi mâinile. Francezi! Englezi! Aici, la mine! Trebuie să anunţ tot satul! Trebuie sărbătorit imediat asta!

— Un moment, spuse Rice. Concetăţenii dumneavoastră vor afla primii, domnule. Însă, vedeţi, acum este foarte important ca să ocupăm hotelul dumneavoastră cu maximum de discreţie. Dorinţa dumneavoastră de a sărbători acest prim act al eliberării voastre este destul de lăudabil, aşa că dacă veţi trimite după câteva sticle de whisky, oamenii mei vă vor fi foarte recunoscători!

— Domnule căpitan! strigă un paraşutist, arătându-şi faţa în pragul biroului, Woodly din La Motte la telefon!

— Vin!

Totul se derula foarte simplu, de la un telefon la altul. Rice luă aparatul şi auzi vocea lui Finkel, tot atât de senină şi destinsă de parcă l-ar fi sunat pentru un meci de criket.

— Alo! Domnule căpitan. Aici biroul de poştă din La Motte. Avem situaţia sub control. Chiar mă întrebam dacă să mai aştept până să vă telefonez. Mi-aţi luat-o înainte cu câteva minute.

— Totul e-n regulă şi la noi, locotenente, spuse Rice. Ascultă puţin şi spune dacă recunoşti sunetul.

Dădu pe gât câteva înghiţituri de vin, încet, dându-şi timp să înghită.

— Ei! Ce spui?

— Spun că trebuie să fii lângă o cascadă, răspunse impasibil Finkel. Ţinem legătura în caz de urgenţă.

— O. K., locotenent!

Rice puse telefonul în furcă.

— Woodly, nu te mişca de acolo nici pentru un imperiu!

Când reveni în sala de mese, doamna Bertraud nu mai era;

dispăruse ruşinată în camera ei, căci spectacolul germanilor în izmene şi cămaşă de corp era greu de suportat pentru doamna Preşedintă a aşezământului de binefacere a parohiei. Oricum, pe masă tronau două sticle de coniac, sub privirea înduplecată a hotelierului.

— Nu am nimic altceva să vă ofer, se scuză el. Le păstram pentru o ocazie importantă! Iată că a sosit, nu-i aşa?

— Serviţi-vă, băieţi!

Puse mâna pe o sticlă, cu ochii luminaţi de bucurie.

— Să udăm evenimentul! Nu se ştie niciodată ce va fi mai târziu! A! Tindley! Aşează-te de pază în faţa hotelului! Walsh, postează-te în spatele casei, şi fă să dispară corpurile santinelelor! Dumnezeule, Tindley! La ce te gândeşti? N-ai ajuns încă?

Îşi privi ceasul brăţară pe care-l avea datorită generozităţii lui Pithier.

— Unsprezece ore! Hei! Sammy! Unde este Sammy?

— Iată-mă, domnule căpitan, răspunse o matahală mare, roşcovană, îmbrăcată deja pe jumătate cu o uniformă de Feldjandarm.

Rice îl analiză cu un ochi critic. Abandonase vinul alb pentru coniac, iar acum pleoapele i se îngreunau.

— Eşti nemaipomenit, Sammy, rânji el. Ai putea jura că te-ai născut înainte de termen dintr-o frumoasă vacă teutonă. Haide, Sammy! Nu uita cei doi ani de germană la universitatea din Bristol.

Mai trase un gât de coniac.

— Toţi unul şi unul! Formidabili, băieţii ăştia! Întinde-o, Sammy! Fă-ţi treaba!

Cinci minute mai târziu, înarmat cu un disc luminos, „Feldjandarmul” Sammy era postat la ieşirea nord a Trans-ului, la intersecţia şoselelor naţionale 55 şi 57, cu misiunea de a îndrepta spre Le Ares toate convoaiele ce veneau de la Draguignan şi se duceau spre Le Muy.

La unsprezece şi douăzeci, Woodly trânti furios pe masă casca de recepţie, întrerupse contactul aparatului de emisie-recepţie, instalat în birou şi se întoarse spre Rice care, aşezat nonşalant în fotoliu, cu picioarele întinse pe un scaun, îşi sfârşea sticla de coniac.

— Draguignan nu răspunde, domnule căpitan!

— Mai încearcă, bătrâne!

— Sun de zece minute, fără întrerupere, domnule căpitan. O să sfârşim prin a fi reperaţi!

— Tipii din Rezistenţă au necazuri. Le-a fost arestat şeful. Fără el sunt ca nişte copii pierduţi. Trebuie să-i anunţăm că suntem aici deşi fata şi cei doi băieţi care ne-au aşteptat la cascadă ar fi trebuit să le spună, însă asta nu ajunge! Continuă, Wodly, mai încearcă!

Rice duse sticla la gură, dădu capul pe spate şi supse cu lăcomie ultimele picături de alcool.

— Trebuie să facem ceva, spuse el ridicându-se. Oamenii ăştia contează pe noi, şi generalul de asemenea!

Râse.

— Dragul meu socru-general! Nu pot să rămân aici, cu fundul pe scaun, aşteptând ca aceşti mici şi bravi francezi să se descurce singuri! Nu, nu-i posibil, şi pentru două motive destul de simple! Mai întâi pentru că noi suntem aici ca să-i ajutăm: apoi, pentru că ţin să-i dau sfântului Ashton ocazia de a-i repeta fiicei sale că ar fi trebuit să-i asculte sfaturile şi să nu se mărite cu nenorocitul ăla de beţiv care…

Se enervă.

— Ei bine! Woodly, se aude ceva, nu?

Din nou radioul îl copleşea pe manipulator cu mici sunete precise:

”– · – · – · – ··· – · – · · – · – · · – · — · · — ··· — · · – · · – · – · · — ·· ··· ·”

— Craven cheamă Gauloise, Craven cheamă Gauloise.

Clătină din cap, disperat.

— Nu răspunde, domnule căpitan!

— Dumnezeule! Ar trebui spânzuraţi de cablu! urlă Rice.

— Sunt complet bătuţi în cap, tipii ăştia, spuse Orsini care, în picioare, în pragul uşii urmărea cu interes tentativele radiofonistului. La ora asta ar trebui să fie pe străzile oraşului, trăgând în orice mişcă. Însă, fără ordine precise, ce pot face ei, săracii?

Rice îl dădu la o parte cu furie, şi se precipită în sala de mese, fără să lase sticla din mână.

— Ce naiba facem, atunci?

Soldaţii s-au uitat la el, miraţi. Ascultau o poveste a bătrânului Bertraud care vorbea de războiul din 1914, poveste pe care Pithier sigur o putea înţelege. Politicoşi, englezii se prefăceau că sunt atenţi, beau vin bucurându-se de acel magnific moment de răgaz.

Rice îi privi pe germani, pe jumătate dezbrăcaţi, semănând cu un mic grup mohorât, în acel colţ al încăperii.

— Mai sunt şi alţi nemţi în sat, în afară de ăştia, domnule? îl întrebă pe Bertraud.

Bertraud dădu negativ din cap.

— Cât e de aici la Draguignan?

— Cinci borne, domnule căpitan, răspunse cu vioiciune Pithier.

— Cinci ce? urlă Rice.

— Cinci kilometri, domnule căpitan!

Rice ridică din umeri.

— La naiba! Doar cinci kilometri! Şi noi stăm aici, şi ne îmbătăm, în timp ce…

Se opri brusc şi părăsi încăperea, îmbrâncind pe toată lumea. În micul birou, Woodly lupta în continuare cu staţia de emisie-recepţie mută. Rice ridică receptorul şi chemă La Motte.

— Alo! Finkel? Rice! Aţi luat legătura cu Draguignan?

— Credeam că o faceţi dumneavoastră, domnule căpitan, răspunse locotenentul.

— Ei bine, nu mai crede, şi încearcă s-o faci cât mai repede. Noi nu am reuşit. Trebuie ca oamenii aceia să ştie că noi suntem la câţiva kilometri de ei şi că pot conta pe noi în caz de nevoie. Să aibă încredere.

— Codul, căpitane?

— „Craven cheamă Gauloise!” Nu te mişti din biroul poştei, da?

— Nici vorbă! Sunt aici câţiva luptători din Rezistenţă hotărâţi să lupte până la unul. Mă întreb cum i-am putea ajuta?

— Găsindu-le şeful! urlă Rice. Sună-mă! Ţine-mă la curent, şi pentru numele lui Dumnezeu, încetează cu tonul ăsta de veselie!

Se întoarse în sala de mese, dădu puţin la o parte storul negru de masca una din ferestre, şi privi câmpia întunecată şi pustie. S-au scurs câteva minute, după care zări pe drum nişte lumini de faruri şi se gândi la Sammy care-şi făcea serviciul de pază, singur în faţa unui convoi de patru camioane care nu vor ajunge niciodată la Le Muy. Dădu drumul storului şi se întoarse în micul birou.

Istovit, radiotelegrafistul îşi scoase căştile de emisie-recepţie.

— Cum e, Woodly?

— Tot nimic, domnule căpitan! Aş putea să beau şi eu ceva?

— Mă duc să caut!

Rice se întoarse în sala de mese şi puse mâna pe ultima sticlă

care circula din gură în gură.

— Are şi Woodly dreptul la pipa păcii, spuse el. Întrebaţi-l pe proprietar dacă nu mai are şi altceva. Oţet, sau spirt medicinal, cred că vă este indiferent!

După ce dispăru, Orsini îi aruncă o ocheadă lui Pithier.

— Se pare că englezului nu-i merge prea bine!

Pithier, aflat între doi englezi care îşi treceau, de la unul la altul, o ultimă ţigară, făcu un gest evaziv.

— Nici nouă nu ne merge mai bine! Stăm aici, liniştiţi, însă treaba nu ne-am terminat-o! În curând ne vor cădea pe cap o tonă de necazuri şi nu vom putea să facem nimic pentru că ne lipsesc coordonatele. Aşa-i la război.

— ... Atunci, caporalul mi-a spus: Vei avea o corvoadă uşoară în seara asta, Bertraud. Dar, vă daţi seama; după cinci minute săream zidul ca să întâlnesc o fată. Asta m-a costat o lună de închisoare, dar am petrecut nişte momente frumoase fără să cheltuiesc un franc. Şi în 1916 un franc era un franc!

Mulţumit de el, hotelierul se uită la englezii din jurul lui ce-l ascultau politicoşi, însă somnoroşi.

Nu mai avea ce să le dea, doar vin roşu, însă englezii nu apreciază vinul roşu. De altfel, egoist, îl ţinea doar pentru el.

Hendley, un puşi de optsprezece ani, care era la prima operaţiune, îi analiza pe nemţi cu mult interes.

— În pielea goală, nu au nimic în plus faţă de noi, conchise el reţinându-şi un căscat. Astea sunt exemplarele care vor să construiască un univers pe măsura lor? Dacă Hitler i-ar trece în revistă în ţinuta asta, nu ar mai fi aşa mândru de ei!

Undeva, în casă, un ceas bătu miezul nopţii. Domnul Bertraud se ridică.

— Uitaţi, domnilor, noi nu suntem bogaţi, iar cu restricţiile astea, nu poţi face ce vrei, însă, dacă simţiţi atât de tare nevoia, pot încerca să vă găsesc puţină pâine şi brânză fără tichet! Plus două sticle de vin! Vă convine?

— Nu te mai obosi, şefule! Nu înţeleg nimic, spuse Orsini. Adu haleala şi arunc-o pe masă şi vor înţelege!

Bătrânul Bertraud încruntă din sprâncene şi îl analiză pe soldat cu atenţie.

— Tu ai accent de pe aici, băiete!

— Şi încă cum! V-a trebuit cam mult timp să vă daţi seama!

— De unde eşti?

— Din Cogolin!

— Cogolin!

Bătrânul era cât pe ce să cadă din nou de pe scaun.

— Un băiat de aici! Asta trebuie sărbătorit! Da, asta trebuie sărbătorit!

Şi părăsi precipitat încăperea repetând:

— Dumnezeule, asta trebuie sărbătorit!... Un băiat de aici!

Abia la ora unu dimineaţa, din P.C[47]-ul său provizoriu din Bassin, aproape de Saint-Tropez, generalul Ashton luă legătura cu unul din cele trei comandouri. Cei şase mi de oameni din divizia sa fuseseră paraşutaţi în masivul Maure, între Le Muy şi golful Cavalaire chiar în inima acestei regiuni accidentate, unde germanii nu se aşteptau la o acţiune ofensivă.

În momentul în care generalul Ashton se instală în biserica care trebuia să-i servească de post de comandă timp de o săptămână, debarcarea în Provenţa intra în faza decisivă.

Şaptezeci de mii de combatanţi dintr-un efectiv de o sută cincizeci de mii erau deja angajaţi într-o gigantică bătălie al cărei front se întindea de-a lungul coastelor, de la Frejus la Toulon, în timp ce navele aliate supuneau apărarea de coastă unui foc infernal.

Sub un potop de bombe, Forţele de asalt ale generalului Turscott au păşit pe plajele istorice de la Cavalaire, Antheor şi Dramont ale căror poziţii de apărare solide fuseseră anihilate de comandourile franceze. Cei şase mii de paraşutişti ai generalului Ashton la care s-a adăugat divizia aeropurtată a generalului Fredericks au reuşit să semene confuzie în armata duşmană, zguduită deja de manevrele de hărţuire şi de diversiune pe care le îndeplineau mici grupuri de soldaţi fantomă.

Draguignan-ul se ridică la luptă în timp ce grosul garnizoanei germane părăsea oraşul pentru a se îndrepta spre Le Muy unde se duceau lupte grele. Însă aceste trupe n-au ajuns niciodată la destinaţie. Un ordin misterios deturnase convoaiele către Les Arces unde au pierdut ore preţioase aşteptând noi ordine.

De la Le Muy la Frejus şi de la Saint-Raphael la Draguignan, toate drumurile erau blocate, grupuri nevăzute de luptători făcând să domnească o ambianţă demoralizantă, de gherilă.

Atacul general se declanşă către douăsprezece şi jumătate noaptea, când cerul, marea şi pământul au fost invadate de sute de tone de bombe şi obuze. În mai puţin de două minute, un adevărat uragan se abătu asupra satelor, oraşelor şi câmpiei

[47] Post de Comande = post de comandă (fr.).

provensale. Acţiunea de eliberare a început în flăcări şi ruine, în urlete de sirene şi explozii. În curând fiece cătun, fiece crâng avea să fie atins de uragan. În oraşe şi sate, unde se instalau deja estradele concertelor şi balurilor publice de 15 august, locuitorii s-au ascuns în beciuri sau au rămas cuminţi în paturile lor. Pe străzi nu erau văzuţi decât oamenii din apărarea pasivă şi câţiva tineri înflăcăraţi, arborând drapele cu crucea Londrei, înarmaţi cu puşti de vânătoare, şi fugind nu se ştie prea bine spre ce tragică întâlnire.

Revenind la viaţă, descătuşându-şi în sfârşit forţele prea mult timp reţinute, liniştitul pământ al Provenţei se trezea dintr-un trist somn care dura de patru ani.

— La Stangers totul a mers bine, spuse generalul Ashton. Misiune îndeplinită, pierderi uşoare. În momentul de faţă s-a retras în locul numit „La-Pierre-a-Feu”!

Se întoarse către ofiţerul ce stătea în picioare în faţa unei hărţi ce ocupa o bună bucată din peretele sacristiei.

— Trebuie să găsiţi, la nord-est de Frejus, la douăzeci şi cinci de grade stânga. Punctul P.A.F.[48] Localizaţi grupul Stangers!

— Înţeles, domnule general!

Ofiţerul înfipse un ac cu gămălie mare, roşie în punctul indicat.

— O să luăm din nou legătura peste o oră pentru a-i da noi ordine dacă derularea operaţiunii ne-o cere!

Radiotelegrafistul îi dădu un mesaj.

— Redburn?

— N-am obţinut legătura, domnule general!

— Totuşi ar trebui să se afle în poziţie de retragere. Continuă, bătrâne!

Ashton se duse spre harta mare de pe perete şi contemplă îndelung mulţimea de ace cu gămălii multicolore înfipte în pânză.

— Pare să ne meargă bine, spuse el după un moment. Ce părere ai, Alan?

Adjunctul generalului Ashton, colonelul Alan Speshway, clătină din cap cu un aer meditativ. Ashton continuă:

— Parcul sanitar de la Caïs a ars precum o cutie de chibrituri. Depozitul de muniţii de la Plan-de-la-Tour este distrus. Rice a ocupat La Motte, Trans şi este în drum spre Draguignan. Apoi, toate grupurile Raphael şi Saint-Maxime. În jur de cincisprezece

[48] Police de l’Air et des Frontieres = Poliţia de Frontieră şi Aeriană (fr.).

mii de nemţi sunt prinşi în plasa asta, între comandourile noastre, luptătorii din Rezistenţă şi divizia aeropurtată care a fost paraşutată tocmai la timp pentru a desăvârşi deruta adversarului.

Îşi frecă mâinile, pe deplin satisfăcut.

— Totul s-a petrecut conform planului prevăzut! Cred că stăpânim bine sectorul nostru, dragă Alan.

— Grupul B nu răspunde, domnule general, spuse radiotelegrafistul.

Ashton îşi lovi încet bărbia proaspăt rasă.

— Trebuie să fie prins pe undeva! Renunţă, bătrâne, îl vom chema mai târziu pe Redburn. Încearcă să iei legătura cu Rice!

În depărtare, în jurul Gassin-ului ploua cu bombe, invadând piciorul promotorului de două sute de metri pe culmea căruia satul îşi instala căsuţele. Dincolo de zidul de apărare ce înconjura biserica, se putea distinge, la lumina incendiilor şi a exploziilor, splendida panoramă a golfului Cavalaire, a insulelor Bagaud şi Levant, toate înconjurate de flăcări şi de luminile exploziilor printre care îşi croia drum, o flotă din oţel, printr-o ploaie de bombe, obuze şi grenade submarine.

— Am prins grupul C, domnule general.

Ashton sări spre radio. Era unu şi jumătate dimineaţa.

Rice, cu maxilarele încleştate, asculta mesajul generalului pe care radiotelegrafistul îl decoda treptat. Simţea o adevărată plăcere să ia cunoştinţă de ordinele şefului său cu mâinile în buzunare, cu bereta dată pe ceafă, cu ecusonul spre spate, în semn de bravadă.

— Misiune neterminată… Trebuie neapărat să luaţi legătura cu Rezistenţa… Important din punct de vedere psihologic…

— Nu pot să iau nici o unitate din trupele lui Finkel, spuse Rice. El are treaba lui. Transmiteţi asta!

Radiotelegrafistul se execută. Deasupra lor, bătălia se desfăşura într-un vacarm îngrozitor, de parcă toată regiunea fusese asaltată de mii de demoni furioşi. Exploziile se succedau una după alta, violente şi nimicitoare. Păreau că se apropie din ce în ce mai mult, iar bătrânul hotel Sainte-Marie se cutremura din temelii la fiecare detunătură.

— Este foarte important să vă aflaţi de partea şefilor francezi ai Rezistenţei, traduse radiotelegrafistul al cărui creion lăsa pe foaie urme în zigzag. Nu trebuie să vă ocupaţi de arestarea comandantului Simon… La treabă! Şi arătaţi-le acestor oameni

că suntem aici... Terminat.

Radiotelegrafistul se uita întrebător la Rice. Aştepta răspunsul său, cu degetul pe manipulator.

— Spune-i... Spune-i...

Rice îşi muşca buzele. În fundul buzunarelor, mâinile îi tremurau convulsiv, şi-i venea pe gât gustul de coniac şi vin alb.

— Spune-i: pornim imediat... o...

O explozie asurzitoare îl făcu să se trântească pe parchet. Pereţii micii încăperi se împânziră de crăpături. Un tablou, fixat deasupra şemineului căzu, iar din plafonul crăpat în toată lungimea lui, se abătu asupra sa o adevărată ploaie de moloz şi resturi de grinzi, putrezite.

În încăperea vecină se auzi un fel de busculadă, după care, câţiva paraşutişti îngroziţi s-au arătat în pragul uşii.

— Domnule căpitan! Ce facem?

Rice se ridică, scuturându-şi uniforma prăfuită. Se uită la radiotelegrafist care contempla melancolic o bârnă din care o parte lungă şi ascuţită, crăpând plafonul, căscat, intrase în aparat.

— Ei bine! Woodly?

— S-a dus dracului, domnule căpitan.

— Tindley, adună oamenii. Trimite pe cineva să-l aducă pe Sammy; şi să dezbrace uniforma germană. Plecăm în cinci minute!

Rice se îndreptă spre sala de mese. Pe masă erau patru sticle de vin, două pâini proaspete, brânză fără grăsime şi cârnat de măgar. Sub masă îl găsi nu numai pe bătrânul Bertraud, dar şi pe prietenul acestuia, brutarul, care, pe lângă un cuptor special de pâine, ţinuse să-i vadă pe soldaţii ăştia aliaţi, asupra cărora începuse deja să-şi piardă iluziile.

Germanii erau tot în colţul lor, muţi, sumbrii, însă demni.

La etaj s-au auzit strigăte de femeie înspăimântată.

— Leon! Leon! Unde eşti? Nu mă lăsa! Se prăbuşeşte casa! Leon!

— Ieşiţi de aici, domnule Leon! ordonă Rice. Fă un balot cu câteva lucruri, ia-ţi şi soţia şi şterge-o!

O bombă explodă în câmpie, dominând celelalte detunături cu explozia ei asurzitoare.

Hotelul se zgudui din temelii, geamurile s-au spart, iar sala de mese fir zguduită ca de un cutremur puternic.

— Toată lumea afara! Casa asta nu-i cavou! urlă Rice.

Se precipită spre grupul germanilor trântiţi la pământ, cu

capul între umeri şi îl luă pe unu de guler, la întâmplare. Era adjutantul Keifenhammer.

— Parcă aveaţi o maşină, nu? Să nu spuneţi că nu aveţi maşină!

— Cea de care ne folosim pentru patrulare. În grădină, în spatele hotelului, răspunse germanul, palid.

O a doua explozie, tot atât de aproape ca şi precedenta, îi făcu să se arunce din nou la pământ. Izbite de curentul exploziei, uşile şi ferestrele s-au transformat în ţăndări. La etaj, acolo unde femeia terorizată nu se oprise din ţipăt, se auzi o pârâitură sinistră. Lumina se stinse, iar Keifenhammer simţi contactul unei ţevi reci de pistol cu tâmpla lui.

— Te sfătuiesc să nu faci nici o mişcare, spuse Rice, nu mai am timp să mă ocup de dumneata. După ce vom pleca, să mulţumeşti Providenţei! Te sfătuiesc să ai încredere în domnul Bertraud şi în prietenul lui brutarul. Vor veghea asupra ta, şi cine ştie, poate te vor scăpa de ce e mai rău!

Feldjandarmul încuviinţă din cap. Ştia destul de bine limba engleză ca să înţeleagă cuvintele lui Rice.

— Am cuvântul dumneavoastră că francezii ăştia mă vor trata ca pe un prizonier de război?

— Asta nu pot s-o garantez! Dacă aţi fi S.S. n-aş da prea mulţi bani pe pielea dumneavoastră; însă jandarmi militari…

Rice râânji.

— Jandarmii întotdeauna i-au distrat pe civili! Noroc adjutante! Veţi revedea Berlinul!

Se ridică şi se adresă unui soldat care tocmai aprinsese un chibrit. Era Pithier.

— Ai picat la ţanc. Explică-le francezilor că le încredinţăm germanii ăştia. Sunt prizonierii noştri de război! Apoi, vino după noi în grădină, şi repede!

În pragul uşii se întoarse.

— *Good Bye, Mister Bertraud!* Poate că voi veni pe aici, după război, cu soţia mea!

Două minute mai târziu, Pithier sosea în fugă la vehiculul Feldjandarmilor, un Versuchung-carr[49] greu, din primii ani ai erei naziste, în care erau îngrămădiţi cei treisprezece oameni ai comandoului. Orsini se dădea mare la volan. Lângă el stătea Rice, înarmat cu o puşcă mitralieră luată de la germani. Sammy, zâmbitor, îi întinse mâna lui Pithier şi îi făcu loc lângă el. Maşina

[49] Maşină de recunoaştere (germană).

demară cu zgomot.

— A mers, franţuzule? întrebă Rice fără să se întoarcă.

— Ca pe roate, domnule căpitan. Brutarul şi bătrânul se văd deja decoraţi de Rezistenţă, ironiză Pithier. Doar mama ameninţa să cadă în ramolisment.

Noaptea splendidă de august se oferea, radioasă, trecătoarelor zbuciumări ale oamenilor. Pe cer, deasupra unui ecran de nori complici, bombardierele, coloşi inaccesibili, se îndepărtau în zgomotul motoarelor.

— Cinci kilometri până la Draguignan, aţi spus?

— Nu eu, domnule căpitan! Camaradul meu! Cu el cinci borne, patru însă cu praf, cu mine, răspunse Orsini. Lăsaţi-mă pe mine şi vă arăt!

Ultimele case din Trans rămaseră în urmă când, fără să prevină, Orsini viră brusc la dreapta, angajând maşina pe un drum de ţară mărginit de tufişuri de mărăcini şi larg exact cât să permită accesul unei căruţe. S-au auzit strigăte, proteste, însă Orsini nu a ţinut cont Aplecat deasupra volanului său, mergând cu farurile stinse pe un drum semănat cu urme de căruţă, apăsa pe acceleraţie. Motorul se împotrivi la început, însă apoi porni. Versuchung-ul nu fusese probabil nici odată supus unei asemenea încercări.

— Ţineţi-vă bine, băieţi! Petrecerea nu s-a terminat încă!

— *Hold your seif, strongly*![50] repetă Rice.

— Nu este un drum neted, însă scurtează foarte mult, strigă Orsini, şi îţi oferă mai multă siguranţă decât drumul naţional!

Departe la vest, deasupra Maures-ilor, cerul se colora în roşu. Undeva pădurea ardea. Nu se auzea pârâitul pălălăilor imense, însă exploziile simultane ale bombelor şi obuzelor ajungeau pentru a oferi o imagine despre amploarea bătăliei ce se ducea în acea zonă a cărei cucerire era atât de importantă pentru aliaţi.

În sfârşit, abandonând drumul de ţară, Orsini îndreptă maşina spre o pajişte cu iarbă deasă, mărginită la una din extremităţi de o lizieră lungă de arbori.

— În spatele acestor arbori se află drumul, explică el. Îl vom traversa pe jos şi vom găsi de cealaltă parte o cărare. În zece minute vom fi în oraş, domnule căpitan!

Rice nu răspunse. Vinul alb şi coniacul îi veneau înapoi, iar zdruncinăturile nu îmbunătăţiseră situaţia.

— Vin din nou! Uitaţi-i! spuse un soldat.

[50] Ţineţi-vă bine!

Din nou, vuietul puternic al bombardierelor se auzi în cerul luminat de miriade de rachete şi trasoare. Dintr-odată, se auzi în depărtare şi lătratul furios al unui tun din apărarea antiaeriană.

— Repede! Toată lumea la pământ!

— Urmaţi-l pe ghid, spuse Pithier.

Oamenii au sărit din maşină, s-au strecurat pe lângă arbori şi au ajuns la drum. Dincolo se întindea o câmpie dezordonată şi pietroasă, pe care se înălţau nişte faleze mici şi ciudate, presărate cu gropi.

— Paradisul ucenicilor speologi, mormăi Orsini către căpitan. Nu mi-e uşor să revăd toate astea!…

Mica trupă se aventură pe drumul pustiu. Din loc în loc, pe drumul pustiu se conturau ferme înălţându-şi zidurile de piatră între arbori. O bornă pe jumătate ascunsă de ierburile înalte indica: Draguignan 500 m.

— Pe aici, domnule căpitan, şopti Orsini. Această cărare înconjoară un deal. Peste puţin timp vom fi la porţile oraşului.

— Haideţi! Vă urmăm!

În şir indian, paraşutiştii s-au strecurat pe cărare. Pithier închidea şirul. Cunoştinţele lui despre ţinut erau mai degrabă imprecise, iar puţinul pe care îl ştia, îl datora atentelor lecţii ale nedespărţitului Orsini. Înainte să dispară pe drumul strâmt, Pithier privi atent în jurul său. Pe stânga, în spatele munţilor incendiaţi, armele lătrau fără încetare. Se auzea în continuare tirul spasmic al apărării antiaeriene şi baletul îngrozitor al bombardierelor pe cerul brăzdat de mii de explozii de foc.

— *Halte!* ordonă deodată o voce imperativă.

Ordinul fu punctat de o rafală de mitralieră trasă în aer.

— Cine sunteţi? Unde mergeţi? continuă aceeaşi voce incisivă. Aruncaţi armele şi răspundeţi!

De cealaltă parte a cărării un lung freamăt agita tufişurile. Între tufişuri, gard viu şi înlănţuirile de mărăcini se strecurau ţevile mai multor tipuri de arme de diverse modele, însă pe toate, fie că erau automate, carabine sau puşti de vânătoare, erau îndreptate ameninţător asupra paraşutiştilor înlemniţi.

— Drăguţă ambuscadă! bombăni Orsini, supărat. Dacă „papa” află de asta, nu va fi prea mândru de fii lui…

Se auzi un zgomot de paşi călcând peste pietre şi iarba uscată. Câteva ramuri s-au rupt într-un zgomot infernal, lăsând să treacă un individ înalt îmbrăcat cu o cămaşă Lacoste şi cu o pereche de pantaloni de călărie. Pe piept avea puse de-a curmezişul mai multe cartuşiere, şi ameninţa cu o mitralieră

nemţească. Pe faţă avea o expresie furioasă, şi hotărâtă. Îi privi cu un aer bănuitor pe acei oameni imobili din faţa lui, apoi, puţin cât de puţin, figura i se destinse. Incredulitatea, emoţia i se citeau în ochii strălucitori.

— Soldaţi, spuse el cu o voce joasă. Sunteţi… sunteţi…

— Da bătrâne, îl întrerupse Orsini. Soldaţi francezi şi englezi veniţi ca să vă dea o mână de ajutor. Sper să nu fiţi colaboraţionişti!

— De unde veniţi? Cum aţi ajuns până aici? întrebă omul cu un rest de neîncredere în ton. Noi avem sub observaţie toate drumurile din jurul oraşului.

— Ţi se va explica mai târziu, generale! spuse Orsini. Iată-l pe căpitanul Rice. El conduce grupul şi se descurcă destul de bine în franceză.

— Căpitane Rice! exclamă omul lăsând jos arma. Nu vă mai auzeam!

— Sunt înclinat să cred contrariul, spuse politicos Rice uitându-se cu un aer semnificativ la ţevile puştilor îndreptate tot spre oamenii lui.

„Generalul” zâmbi.

— Jos armele! ordonă el. Sunt prieteni de-ai noştri! O, căpitane, am încercat de zeci de ori să intrăm în contact cu dumneata!

— Nici eu nu am stat degeaba!

— Cei care au reuşit să ne transmită un mesaj, în cele din urmă au fost cei din grupul vostru din La Motte.

— Am doi oameni care cunosc destul de bine ţinutul! Bine. Dar am vorbit destul cred! Puteţi să mă duceţi la şeful dumneavoastră? Cum se prezintă situaţia?

— Pare să meargă bine căpitane! Pelletier este pe punctul de a ocupa prefectura. Marin a ocupat deja primăria, iar comandantul Simon, din P.C.-ul lui din teatrul municipal, dirijează operaţiunile!

Rice clipi.

— Comandantul Simon? Dar ştiam…

„Generalul” zâmbi.

— Da, e adevărat, voi nu ştiţi! Fără el nu puteam face nimic. Aşa că ne-am luat inima-n dinţi, am atacat închisoarea şi l-am eliberat!

Rice clătină aprobator din cap.

— Este o treabă bună pentru nişte civili! Haideţi domnilor, la treabă!… Arătaţi-ne vă rog drumul!

Draguignan avea aspectul impresionant al unui oraş în insurecţie. Dracenezii ce nu jucau nici un rol în acea mişcare s-au ascuns prudenţi în case, lăsând străzile pe seama celor care luptau pentru libertatea lor. Întunericul total care domnea asupra oraşului era tulburat din când în când de focuri sporadice de armă. În punctele vitale ale bătrânului „Dracoeneum" au fost ridicate în grabă baricade, apăreau ca prin minune arme şi muniţii, iar tinerii de douăzeci de ani se aruncau curajoşi în luptă.

Rarele patrule germane care parcurgeau oraşul după ora stingerii fuseseră lichidate. Cadavrele zăceau pe asfaltul străzilor din centru, iar maşinile Wehrmachtului ardeau în faţa hotelurilor rechiziţionate.

Înainte de a putea să pătrundă în teatrul municipal, oamenii lui Rice, oamenii lui Rice şi grupul de partizani ai „generalului" Lacau mai simplu farmacist pe strada Commanderie au avut de trecut un obstacol serios, fiind întâmpinaţi cu urale de bucurie. Vederea acestor soldaţi ai armatei oficiale insuflau entuziasm şi încredere tuturor acestor membri ai F.F.I.-ului prost înarmaţi, dar animaţi toţi de o voinţă şi de un patriotism de nezdruncinat.

Printre aceşti luptători din Rezistenţă erau şi „foşti" ai armatei din '39-'40, soldaţi din Antibe sau şi din Nice, sau B.A.F.-uri[51] din Sospel, Peira Cava, Breil şi Lantosque, tineri de douăzeci şi cinci de ani mobilizaţi care şi-au pus pe cap şapca-plăcintă şi-şi contemplau uniformele lor albastre cu ochii scăldaţi în lacrimi.

Lumea se îngrămădea să-i vadă pe englezii serioşi şi pe francezii zeflemitori. Le atingeau hainele, îi loveau pe umăr, îi aclamau, aşa că acolo sus unde mai întotdeauna se încrucişau urletele sirenelor, vuietul avioanelor, şi exploziile bombelor se ridica de mai multe ori strigătul *„Vive la France! Vive les Allies2!"*[52]

Când au ajuns pe aleile Azemar-ului, împânzite de lume, au fost asaltaţi de vreo treizeci de tineri care arborau drapele tricolore şi ţineau în mâini arme de toate felurile. Prin ce canal misterios s-a propagat noutatea? Contează mai puţin asta, în fond. Principalul era ca aceşti oameni sa ştie de prezenţa printre ei a unui comando aliat Acesta era scopul esenţial al *G.O.G.*[53]-ului.

---

[51] Bataillons Alpins de Forteresse = Batalioane alpine de întărire.

[52] Trăiască Franţa! Trăiască aliaţii! (fr.).

[53] Grand Quartier Generale = Marele Cartier General.

Rice putea fi mândru de el şi de oamenii lui. Misiunea lor era îndeplinită.

Ora cinci dimineaţa!

Apăruseră zorii. Avea să se facă simţită în curând cu primele raze de soare şi căldura copleşitoare de august.

Deasupra Draguignan-ului bătălia aeriană se potolise, în sfârşit, însă dealurile şi pădurile continuau să ardă, iar norii imenşi de fum şi de cenuşă se învârteau deasupra acoperişurilor oraşului, purtate de o briză uşoară.

Pe străzi, buticurile erau închise, jaluzelele caselor rămâneau coborâte cu încăpăţânare, însă fiecare beci devenise o fortăreaţă subterană, semănând moarte prin gurile de aerisire, fiecare acoperiş constituind un post de pândă, aşa că nu era stradă care să nu fie separată de vecina ei prin baricade sau grămezi de saci şi de butoaie de vin. În interiorul acestor citadele construite în grabă, se organiza apărarea în timp ce de jur-împrejurul oraşului, sute de F.F.I. munceau de zor la săparea şanţurilor antitanc.

Practic, patru mii de soldaţi erau izolaţi de celelalte unităţi ale armatei a XIX-lea care nu putea sub nici o formă să conteze pe o operaţie rapidă de eliminare, căci forţele naziste erau angajate aproape în totalitate în luptele aspre ce se duceau pe coaste.

Dracenezii ocupau prefectura, primăria şi poşta, ce se predaseră de la primele lumini ale zorilor; închisoarea înghiţea „collabos”-ii, lucrători în Gestapo şi miliţieni. Cât despre grosul armatei duşmane, se instalase cu căţel şi purcel în tabăra pe care o ocupa, învingătoare, de doi ani. Nu mai erau decât trei sau patru cuiburi de rezistenţă, împrăştiate peste tot. Asediaţii se alipiseră serios la ele şi erau foarte hotărâţi să tragă până la ultimul glonţ.

— O să ne ocupăm noi de ei, declară comandantul Simon, un om frumos cu faţa energică care-şi instalase P.C.-ul operaţional în loja portarilor teatrului municipal. Principalul ca să rezistăm până la sosirea a Aliaţilor.

Rice mulţumi cu un zâmbet Mariei-Laure care îi oferi o ceaşcă de cafea îndulcită cu zaharină.

— Aţi auzit şi dumneavoastră, ca şi mine, ultimele ordine ale generalului Ashton, spuse căpitanul. Trebuie să rămân lângă voi până la capăt, să vă ofer ajutorul meu, atât cât pot, şi mărturisesc că doisprezece oameni au posibilităţi limitat!

— Să nu credeţi asta, căpitane. Prezenţa dumneavoastră între noi este un stimulent extraordinar. La ora actuală toţi oamenii

noştri ştiu că în timpul nopţii s-au infiltrat comandouri franco-britanice în apărarea aliată, şi că acţiunile lor au contribuit la paralizarea mişcărilor adversarului. Nu se mai simt singuri, înţelegi, căpitane? Şi gândul ăsta e arma lor cea mai puternică!

Cineva bătu la uşă.

— Intră! spuse comandantul Simon.

Un om în uniformă de ofiţer de poliţie, înarmat cu o puşcă mitralieră se prezentă în pragul uşii.

— Vi-l prezint pe căpitanul Rice din divizia aeropurtată Ashton, spuse Simon. Unul din primii britanici care au pus piciorul pe pământul Provenţei. Vi-l mai prezint şi pe adjunctul meu, ofiţerul de stare civilă, Toumyraire.

Cei doi bărbaţi şi-au strâns călduros mâinile.

— Constat cu plăcere că poliţia franceza nu este exclusiv în serviciul Vichy-ului, făcu Rice zâmbind.

— Am fost de-a lungul unei perioade, în 1940, replica poliţaiului cu vocea lui caldă de meridional. Acum am înţeles; în cea mai mare parte, din fericire.

Bătu uşor cu degetul în patul puştii sale F.M[54].

— V-ar surâde o mică plimbare prin oraş, căpitane?

— Pe legea mea; bineînţeles că da! Dacă nu are nimic împotrivă comandantul.

— Nimic, căpitane, spuse Simon. Inspectează poziţiile noastre de apărare! Îndrumă-i pe băieţi. Cu cât vă veţi arăta mai mult, cu atât vor fi mai fericiţi.

Paraşutiştii comandoului G începuseră să înfulece în faţa intrării teatrului municipal, înconjuraţi de numeroşi F.F.I. ce îi priveau cu curiozitate admirativă.

Sprijiniţi de uşile teatrului municipal, englezii acceptau, flegmatici, examenul al cărui subiect îl constituiau. Zâmbeau palid şi schimbau câteva cuvinte cu tinerii care-i admirau, însă tandemul francez deţine, incontestabil toate sufragiile popularităţii. Vreo douăzeci de băieţi şi fete au format cerc în jurul lui Pithier şi al lui Orsini, sorbindu-le, efectiv, cuvintele.

— Da, copii, se poate spune că ne-am dat multă osteneală, spuse Pithier mestecând cu poftă pâinea acoperită cu strat generos de sardine în ulei.

Gustarea asta ne mai schimbă puţin optica. Merită să eliberezi un oraş dacă te aşteaptă, la sfârşit o asemenea recompensă, un delicios sandwiş cu sardine! Toate mulţumirile noastre acelora

[54] Fusil militaire = puşcă militară.

dintre camarazii dumneavoastră care ne-au făcut rost de asta.

— Când mă gândesc că ieri doar, la aceiaşi oră, înfulecam ultima noastră porţie de cal crud! oftă Orsini.

S-au auzit strigăte compătimitoare. O fata scoase un „Oh!” plin de compasiune.

— Da; spuneţi dumneavoastră; mârţoaga ăsta bătrână mergea după noi de la Neapole. Am tăiat-o şi ne-am făcut fiecare din ea vreo zece bucăţi bine împachetate, în bagajul nostru. Nu am prăjit-o că ne era greu să găsim o tigaie de asemenea dimensiuni, vă daţi seama, şi apoi, trebuie să recunosc, carnea îşi conservă toată savoarea doar crudă! La fel şi în cazul cărnii de cal, înţelegeţi!

— Se întâmplă adesea ca întăririle să nu poată urma imediat trupele, continuă Pithier. Muniţiile, da, însă crăpelniţa, e altceva. Atunci, în loc să ne înfigem în raţiile noastre K, mâncăm cal! Fortifică, din cauza vitaminelor şi al viermilor!

— Ieri am mâncat urechea dreaptă, şi regret chiar că am dat-o pe cea dreaptă lui Cabrin, spuse tragic Orsini.

— Şi de ce v-a părut rău? întrebară mai multe voci timide.

— Pentru că, un sfert de oră mai târziu, în plin proces de digestie, bietul Cabrin a făcut „boum” pe o mină! Astfel că am pierdut o bună bucăţică de carne!

— Dar aţi făcut un frumos gest militar, spuse Pithier cu un ton doctoral. Graţie dumneavoastră, Cabrini nu a murit cu burta goală!

Orsini încuviinţă cu un gest foarte preţios.

— Sper că nu va mai trebui să ne înfundăm stomacul cu cal crud, spuse el. Feriţi-vă de mârţoagele bătrâne napolitane; şi de cele tinere; nu ţin de foame!

— N-am mai mâncat demult carne aici, murmură un mic luptător din F.P.I. cu fruntea cuprinsă de o banderolă pe care era prinsă crucea de Lorena. Ultima raţie de carne de porc a fost în luna iulie. O sută de grame de persoană. Acum aş mânca şi un cal, de la bot la coadă!

— Atunci, trebuie să te angajezi în armată, replică Orsini.

Pithier îi aplică o lovitură de cot şi se îndreptă brusc.

Căpitanul Rice, făcându-şi loc printre auditori, îi asculta, cu un aer răutăcios.

Orsini îşi orientă mâna în cutia cu sardine, o scoase pe ultima şi o înfulecă dintr-o singură înghiţitură. Uleiul îi curgea pe mâini şi în jurul gurii.

— E bun, domnule căpitan!

Se ridică la rândul său, ştergându-şi mâinile de pantaloni.

— Schimbarea a intervenit în tipul conservei, nu şi în manierele dumitale!

Caporalul Tindley se apropie.

— Începem, domnule căpitan?

— Mici parcursuri de instrucţie atât cât să nu ruginiţi, răspunse Rice, şi atenţie la gloanţele rătăcite!

Cei treisprezece oameni, conduşi de un ofiţer de poliţie însoţiţi de cinci agenţi cu cască şi bine înarmaţi, au luat-o pe strada republicii, în direcţia oraşului vechi unde fuseseră semnalate câteva grupuri de partizani, ţinuţi în frâu de o mână de miliţieni care nu mai aveau nimic de pierdut.

Soarele pătrunsese prin ultimii nori pufoşi ai zorilor iar razele lui calde deja încingeau străzile pustii. Din când în când se mai auzea în depărtare câte un foc de armă, după care liniştea se aşternea din nou.

— Şi când mă gândesc că fusese totul pregătit pentru a sărbători 15 august, spuse domnul Toumyraire. Ăsta da bal!

— Sper că nu-l regretaţi, lăsă Rice neglijent să-i scape.

— Este cel mai frumos 15 august din viaţa mea, căpitane, exclamă poliţaiul.

La colţul străzii Republica cu piaţa Le Marche, cadavrul unui cal se scălda în apa care ţâşnea, cu putere, dintr-o conductă spartă, iar la zece metri de acolo, un camion incendiat îşi contura informa lui carcasă carbonizată.

— De acest camion s-au ocupat trei dintre băieţii noştri, spuse Toumyraire întorcând capul. Înăuntru erau zece nemţi. Acum sunt treisprezece morţi. Toţi la spital. Unul lângă altul!

În faţa porţii Moyen-Age, în timp ce străzile înguste începeau să ducă spre oraşul vechi, au fost opriţi de apărătorii unei baricade.

— Vreţi să urcaţi la stânca Orgoliului, domnule Toumyraire? întrebă un tânăr în bluza de corp care-şi petrecuse, în centură, două revolvere mari cu butoiaş.

— Tot se mai trage, acolo, sus?

— Acum s-au mai calmat puţin, dar sunt puşi pe curăţat!

Băiatul se uita la Rice şi la oamenii lui. Ochii îi străluceau.

— Sunt englezi?

Ofiţerul de poliţie voia să răspundă, însă un foc susţinut, venit de undeva din înălţimi, îi opri iniţiativa. Într-o clipă, oamenii s-au trântit la pământ, apoi s-au târât până la adăpostul precar al baricadei.

— Iar încep, spuse băiatul, cu ochii pe deasupra sacilor de nisip.

— Cine este sus?

— Fratele meu Lucien, cu vreo zece băieţi din Figanieres!

Orsini stătea pe vine, alături de băiat. Mormăi:

— Pe cine sunt supăraţi? Pe nemţi sau pe colaboraţionişti?

Celălalt îl privi, nevenindu-i să-şi creadă urechilor.

— Hei, dumneata nu eşti englez!

— Cine a spus că a-şi fi? Şi nu face ochii ăştia, fiule, vei mai vedea şi altele. Spune-mi, care se dondănesc acolo?

— Germanii! Sunt vreo zece, cu fetele.

Pithier se apropie, interesat.

— Ce fete?

Tânărul nu mai reveni.

— Încă un francez! se miră el.

— Spune numai că nu eşti bucuros că ne vezi! bodogănii Pithier, pe punctul de a se supăra. Deci, ce-i cu fetele alea?

Băiatul scuipă pe jos.

— Târfe! Fete pentru germani. Vin de la Toulon şi de la Marsillia, şi sunt instalate într-o casă veche, aproape de La Tour de l’orologe, pe cheltuiala Kommandantur-ului. Le trebuie un hotel particular ticăloşilor ăstora. N-au vrut să se frece de aceleaşi târfe ca şi noi!

— Am fi putut să-i încercuim chiar de la începutul insurecţiei, interveni M. Toumyraire, dar sunt bine înarmaţi şi sunt soldaţi. Noi îi asediem de mai bine de şapte ore.

Acolo, sus, tirul de arme continua, sporadic.

Gloanţele şuierau sălbatec, în aerul saturat deja de căldură, iar câţiva băieţi de pe baricadă, trăgeau şi ei, la întâmplare, prosteşte, ca să arate că sunt acolo.

— Economisiţi-vă muniţiile, ordonă M. Toumyraire cu un ton sever. Nu serveşte la nimic ce faceţi voi. Tipii din Figanieres vor reuşi doar să le consume. Fiecare cu ce poate.

Se întoarse spre Rice.

— Acum, poate vă interesează să aruncaţi o privire mai de aproape.

Rice zâmbi, şi, în franceza lui lentă şi şcolărească, răspunse:

— Curiozitatea mea nu ţine până la a simţi nevoia să iau parte la acest gen de încăierări, domnule de la poliţie! Oamenii dumneavoastră se vor descurca foarte bine, sunt convins. Ceea ce le mai trebuie, este răbdarea!

În acelaşi moment, în spatele lor răsunară nişte apeluri. S-au

întors şi au văzut un ciclist care, ieşind de pe strada le Trans, pedala că ne ei cu toată viteza, scoţând sunete de atenţionare.

— Este fiul lui Guichard! spuse unul din F.F.I. Fiul Guichard căzu mai degrabă decât coborî de pe bicicletă. Gâfâind, acoperit de sudoare, bâlbâi:

— Un tanc, domnule Toumyraire! Vine un tanc, de acolo!

S-au auzit câteva detunături, la capătul străzii, apoi, la colţul cu bulevardul Jean-Jaures, apărură câţiva bărbaţi care în timp ce fugeau mai şi trăgeau şi câte un foc de puşcă, şi chiar o lungă rafală de mitralieră.

Doi oameni s-au prăbuşit. Un al treilea încerca să escaladeze grilajul unei vile, însă, încurcat de armă, alunecă şi se prăbuşi pe pământ. Încă trei focuri de armă, şi omul nu s-a mai mişcat.

— Toată lumea în spatele baricadei! urlă M. Toumyraire, dând primul exemplu. Dacă vine spre noi, trebuie oprit cu orice preţ!

Tancul venea înspre ei. Întoarse greoi în strada Le Trans, îndreptându-se către ineficacele zid de apărare ce acoperea Poarta Orologiului.

Era o maşină blindată de vreo cinzeci de tone cu un trăgător de 120 mm şi cu o mitralieră laterală care curăţa strada cu focul ei necontenit.

Ieşind din lăcaşul lui, tubul negru al periscopului se rotea de la stânga la dreapta, precum un ochi de ciclop.

— Foc continuu! urlă ofiţerul de poliţie. O salvă teribilă succedă ordinul său. Prin fum şi praf, Panzer-ul îşi urmă drumul, amuzându-se de gloanţele care se izbeau, neputincioase de solida lui carapace.

— Puşca! răcni Pithier. Drace, nu-i adevărat! Ai putea să ne zdrobească pe toţi. Ce aşteaptă neîndemânaticii ăştia?

— Noi le-am atacat arsenalul în noaptea aceasta, spuse M. Toumyraire, care golea încărcător după încărcător; nu era nici măcar un obuz la bord. Băieţii noştri probabil că au omis să pună mâna pe benzile de mitraliera. În momentele acelea nu te poţi gândi la toate! Cât despre tanc, mă întreb de unde oare vine! Am chef să trimit câţiva tipi pe lumea cealaltă! Probabil, se petrece ceva acolo!

— Războiul ăsta se petrece! rânji Orsini.

Tancul greu era la o sută de metri de baricadă când mitraliera tăcu brusc, însă acesta îşi continuă la fel de macabru drumul, sigur de zdrobirea finală a acestei bande de rebeli neîndemânatici. O ploaie de gloanţe se abătu asupra unei coaste a lui, fără să-l facă să-şi încetinească înaintarea.

Câţiva partizani galbeni deja şi nedecişi, se retrăgeau spre poarta Orologiului, conştienţi de stupiditatea luptei lor.

— Daţi ordinul de retragere, domnule, spuse Rice, care nu trăsese încă nici un foc. Tineri dumitale să se pună la adăpost! Este o problemă care ne priveşte pe toţi!

M. Toumyraire dădu din cap în semn de încuviinţare.

— Tindley plus şase oameni, la dreapta. Restul, cu mine! strigă Rice.

Ordinul fu imediat executat. Un Panzer scos practic din luptă putea să demoralizeze pe civilii mai puţin antrenaţi, în ciuda bravurii lor; însă, pentru nişte soldaţi experimentaţi, neutralizarea lui era un joc de copil.

— Ei cred că nu avem nimic, şopti Rice la urechea lui Walsh. Dacă am fi cu mâinile goale mi-aş asuma mai puţine riscuri.

— Grenade, domnule căpitan? întrebă Walsh.

— Vezi o altă soluţie?

Walsh zâmbi.

Tancul continuă să înainteze, imens, impresionantă masă de oţel, ridicând în urata lui un nor de praf. Sus, în împrejurimile Rocher-ului, pocnetele rafalelor de mitralieră se auzeau plăcut chiar, iar zgomotele surde, asemănătoare exploziilor de mortiere, se auzeau undeva în oraş.

Pitiţi la dreapta şi la stânga drumului, în spatele baricadei, paraşutiştii făceau corp comun cu zidurile. Stăteau nemişcaţi, încordaţi şi nu aveau ochi decât pentru acest gigantic instrument al morţii care înainta încet, încet, cu greutate. În curând fu deasupra lor. Teribili dinţi ai senilelor au zdrobit bietul obstacol din lăzi, cutii, scânduri, saci de nisip.

Panzerul se crispă într-o încordare dureroasă. Mută, ţeava de tun îşi arăta gura căscată, sub turela capacului închis, în timp ce capacul ţevii mitralierei, vizibil şi el, oscila de la dreapta la stânga, liber şi neputincios.

Tancul ocupa aproape toată lăţimea drumului. Înainta metodic, zdrobind sub şenilele lui mulţimea de obiecte îngrămădite unele peste altele. Când trecu prin mijlocul paraşutiştilor, aceştia s-au lipit ţepeni de zid, precum nişte Atlaşi moderni, servind ca element de susţinere pentru case gata să se prăbuşească.

Când mastodontul a ajuns la înălţimea lui, Walsh, agil precum o maimuţă, sări şi se agăţă de ţeava de tun, precum un gimnast la bara fixă, apoi, printr-o mişcare a mijlocului, îşi arunca picioarele în aer şi le încrucişă solid în jurul ţevii lungi din otel. De

care se ţinea cu o mână. Cu mâna liberă duse la gură o grenadă pe care o pregăti; apoi, cu un gest precis băga grenada în orificiul ţevii de tanc.

Toate acestea n-au durat mai mult de zece secunde. Zece interminabile secunde care au fost folosite şi de Orsini pentru a sări în spatele tancului şi a pregăti şi el o grenadă pentru ventilatorul tancului.

Cei doi soldaţi s-au rostogolit la pământ scoţând urlete sălbatice, în timp ce paraşutişti, ascunşi în spatele Porţii Orologiului, le acopereau retragerea cu un foc intens.

Capacul turelei se deschise brusc şi apăra capul unui om înnebunit. Exact în acel moment, monstrul din oţel fu zguduit de o explozie formidabilă. Un gheizer de flăcări şi fum negru ieşi din maşină. Nu se mai văzu capul neamţului. Cu toate structurile distrase, Panzer-ul mai merse câţiva metri înainte de a se înţepeni într-un zid care se prăbuşi sub puterea şocului.

— Bună treabă! aprecie Rice. Ca un cunoscător. Dar să nu rămânem aici! Este cu adevărat prea cald, şi asta provoacă o sete…

În acel moment, Orsini îşi dădu seama că Pithier lipsea de la apel.

În ciuda pericolului, soldaţii îl căutară în jurul Panzer-ului ce ardea precum o torţă. L-au găsit în cele din urmă, cufundat până la umeri sub o grămadă de mobile stricate, de saci de nisip şi de bârne care începeau sa ardă.

Pithier era leşinat. A fost scos în grabă, căci focul câştiga teren, iar căldura devenea insuportabilă.

Aplecat asupra soldatului pe care-l apucase se sub axile, Rice îi văzu rana îngrozitoare. La nivelul genunchiului, piciorul drept îi era aproape secţionat, iar în amestecul de oase, nervi şi carne însângerată era înfiptă o bucată de metal mâncată de rugină, tot ce mai rămăsese din spătarul unui pat vechi din fier folosit la baricadă, şi care fusese distrus de tanc înainte de a deveni pradă flăcărilor.

Înjurând precum un birjar beat, Orsini căuta disperat să facă o targă pentru prietenul lui.

Rice îşi drese glasul. „Oare va mai ajunge să bea o bere bună, proaspătă prin locurile alea?”

Este 16 august, a doua zi; ora 22 şi 30 de minute, când compania 517 aeropurtată a Armatei S.UA. îşi face intrarea în Draguignan.

Oraşul se eliberase încă din ajun, iar americanii au fost surprinşi să vadă un grup de soldaţi franco-englezi dându-le onorul, amestecaţi cu autorităţi civile ale prefecturii din Var.

Bătălia pentru Toulon, începută la 15 august se termina zece zile mai târziu cu victoria armatei franco-americane a generalilor Patch şi Lattre de Tassigny. Forţele Franceze Libere, reprezentate prin cincisprezece mi de oameni s-au opus cu hotărâre celor douăzeci şi cinci de mii de soldaţi germani ce apărau marele port de război. Printre aceşti francezi, primul batalion de şoc, debarcă masiv pe 17, se acoperi de glorie, iar aportul lui la misiunile care îi fuseseră încredinţate, contribui mult la facilitarea operaţiunilor de anvergura.

Soldaţii din batalionul de şoc ce luaseră parte la comandourile diviziei Ashton au fost citaţi în ordinea de apel a armatei. Unii, din păcate! – şi am redat povestea fiecăruia aici au fost citaţi cu titlu postum.

Bunul Orsini a cunoscut imensa şi legitima mândrie de a fi decorat în faţa tuturor concetăţenilor săi, pe locul fermecătorului sat Cogolin pe care-l iubea atât, şi care, printr-o extraordinară coincidenţă, generalul de Lattre îl alesese pentru a-şi instala P.C.-ul chiar de la 17 august.

Când Orsini povesti emoţionanta ceremonie prietenului său Pithier, culcat pe un pat de spital, acestuia i-au venit lacrimile în ochi.

— Acum ai să ţi-o iei în cap, spuse Pithier, după un lung moment de linişte. Nu trebuie să-mi povesteşti reclame sforăitoare, băiete! Tu ai ajuns în Cogolin când erai un puşti, tu eşti născut, totuşi, în Corsica, iar de la Napoleon, corsicanii îşi imaginează că fac ouă de aur!

— Ai avut şi tu medalia ta, şi chiar la domiciliu! izbucni Orsini strângând din pumni. Aşteaptă puţin să ieşi din pat şi-ţi reglez eu conturile, soi de neisprăvit ce eşti.

— Dacă sunt aici, este puţin şi vina ta! N-ar fi trebuit să-ţi urmez cursurile de seară despre cum să fac să par că sunt din zonă.

Orsini încercă brusc un sentiment de teribila vinovăţie. Pithier avea dreptate. Dacă era acolo, imobilizat pe un pat alb era greşeala lui, a lui Orsini. Lăsă capul în jos.

— Cum le merge celorlalţi? Nu vin să mă vadă?

— Ba da, vor veni, răspunse Costelano, văzând că Orsini era pierdut în gândurile lui. Gonzales este de garda astăzi. Favier e bine. Căpitanul Rice este în misiune! Generalul Ashton nu mai

jură decât pe el. În sfârşit, totul merge!

— Franco! Micul Calmat?

— Vor veni şi ei. Nu puteau să vină toţi odată aici în delegaţie, nu-i aşa?

— Bineînţeles.

Nu i-au spus nici de Baussan, nici de Genin, cu atât mai puţin de Delfaut. Asta-l privea pe Favier. Singurul din grup care s-a întors. După un moment, Costelano, pe care mirosul de eter îl indispunea, spuse:

— Ce-ar fi să ieşim? Mie, eterul îmi produce migrenă.

— Mergem, spuse Orsini. De altfel, s-a terminat şi ora de vizită.

— Mai reveniţi, da? întrebă Pithier.

— Imediat ce vom putea, afirmă Orsini. Şi apoi, când totul se va sfârşi şi vom redeveni civili, vei veni la mine, la Cogolin. O să vezi bătrâne, ce plimbări frumoase o să facem împreună! Şi apoi vom păcătui în Bourriau sau la Gisole. Şi seara vom face o petancă sau un belot în grădina bistroului, bând o bere rece.

— Şi vor fi o mulţime de puşti şi bătrâni care au făcut războiul din ’70 care ne vor asculta poveştile, spuse Pithier cu tonul lui sarcastic de la natură.

O infirmieră tânără pe a cărei bonetă era brodată o cruce roşie traversa încăperea dând din mâini.

— Este ora trei! Vizitele au luat sfârşit!

— La revedere, bătrâne! Pe una din zilele astea, spuse Pithier.

Şi-au strâns mâinile, ascunzându-şi emoţiile. Costelano îl bătu pe umeri pe rănit, apoi mângâie tunica pe care purta sub haina din copilărie.

— Mă voi ragă pentru tine, în curând, îl ironiză Pithier.

Costelano simţi că păleşte însă nu răspunse nimic.

În pragul camerei, Orsini se întoarse, vânând un zâmbet, un gest amical din partea prietenului său, însă Pithier se aruncase pe o revistă şi citea. Pithier citea un număr din le Pelerin, datând din iunie 1938.

Când au ajuns în saula scăldată de frumoasa lumină a soarelui de septembrie, Costelano inspiră o gură mare de aer proaspăt şi zâmbi oamenilor care treceau, sub cerul senin, tinerelor tuloneze, cocoţate pe tocurile lor din lemn.

— E mai bine aici! opină Orsini cu un aer preocupat. După un moment continuă: Crezi că n-am făcut bine, vorbindu-i de picior?

— N-ar fi folosit la nimic, răspunse Tuciuriul. L-ar fi amărât

doar. Acum, s-a sfârşit pentru el! Va reveni în ţinutul lui natal cu un aparat frumos, nichelat, cu o pensie şi cu amintiri.

Au mai mers încă câteva minute împreuna pe străzile animate. Era o joi şi pe trotuare erau mulţi copii şi mame. Costelano vorbea. Orsini asculta absent. Deodată realiză, cu o sângeroasă strângere de inimă, că, pentru prima dată, de ani de zile cel care mergea lângă el nu era Pithier. Şi simţi un imens, un teribil gol.

CUPRINS

CAPITOLUL I.....3

CAPITOLUL II.....22

CAPITOLUL III.....36

MISIUNEA A.....36

CAPITOLUL IV.....52

MISIUNEA B.....52

CAPITOLUL V.....80

MISIUNEA C.....80

CUPRINS.....119

EDITURA Z

Din Le Muy la Frejus și de la Saint Raphael la Dragnignan toate drumurile erau blocate, grupuri nevăzute de luptători făcând să domnească o atmosferă tensionată, de gherilă.

Atacul general s-a declanșat către 12,30 noaptea, când cerul, marea și pământul au fost invadate de sute de tone de bombe și de obuze. În mai puțin de două minute, un adevărat uragan s-a abătut asupra orașelor, satelor și câmpiei provensale.

Acțiunea eliberatoare începuse într-un vacarm îngrozitor, în flăcări și ruine.

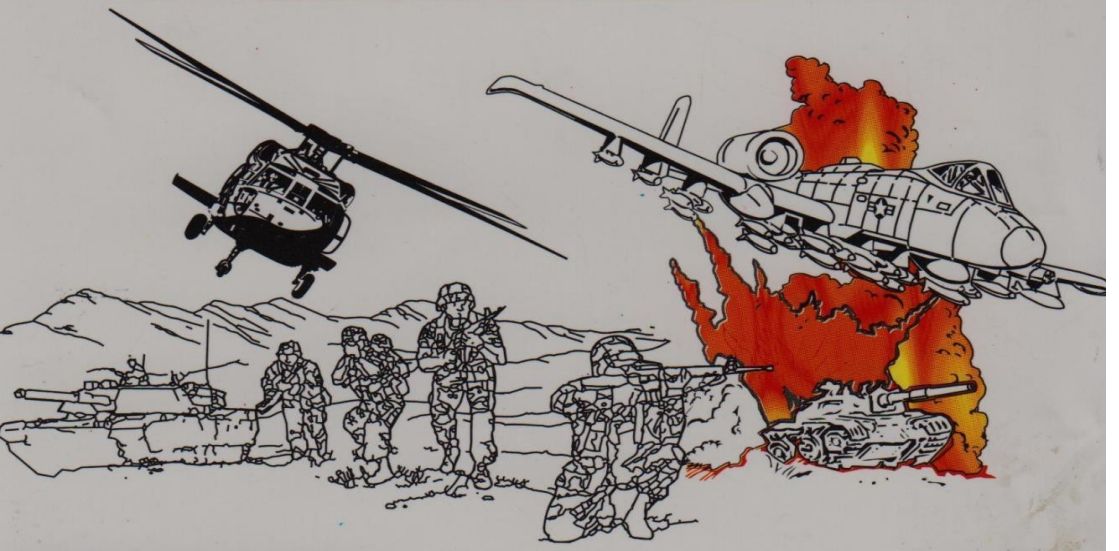

ISBN 973-9127-97-5

Lei 3900